

RAAMATU KATALOOGIMISJUHEND (MARC21)**SISUKORD**

<u>Sissejuhatus</u>	3
<u>Sierra püsipikkusväljad</u>	5
<u>MARC21 PÜSIPIKKUSVÄLJAD(LEADER, 006, 007, 008)</u>	7
<u>Kontrollnumbrite ja koodide väljad</u> (020, 024, 040, 041, 042, 044, 046, 072, 080)	15
<u>Andmeväljad</u>	20
<u>Põhipealdise väljad (100, 110, 111, 130)</u>	20
<u>Pealkirjaväljad (240, 245, 246)</u>	26
<u>Editsiooni- ja ilmumisandmete väljad (250, 260, 264)</u>	40
<u>Füüsilise kirjelduse väljad (300, 336, 337, 338, 347)</u>	51
<u>Seeriaandmete väljad (440, 490)</u>	59
<u>Märkuseväljad (500, 501, 502, 504, 505, 506, 516, 520, 525, 530, 533, 534, 538, 542, 545, 546, 547, 561, 562, 580, 586, 588)</u>	65
<u>Märksõnaväljad (600, 610, 611, 630, teised 6xx väljad)</u>	83
<u>Täiendkirje väljad (700, 710, 711, 730, 740, 752)</u>	87
<u>Lingiväljad (770, 772, 774, 775, 776, 787)</u>	93
<u>Seeria täiendkirje väljad (800, 830)</u>	99
<u>Elektroonilise asukoha ja juurdepääsu väljad (856)</u>	102
<u>Teaviku asukoht (866)</u>	103
<u>Autoriõiguse ja digiteerimisega seotud väljad (906, 907)</u>	103
<u>Veebilinkide märgistamise ja kirjeldaja väljad</u> (908, 909, 996, 9XX)	104
LISAD	
<u>LISA 1. VÄLJA 006 TÄITMINE: TRÜKITUD RAAMAT LISAGA</u>	106
<u>Elektrooniline lisa (CD, diskett, vm füüsiline kandja)</u>	106

<u>Võrgujuurdepääsuga lisa</u>	107
<u>Helisalvestis (CD, helikassett, heliplaat)</u>	108
<u>Videosalvestis</u>	108
<u>Kaart</u>	109
<u>LISA 2. VÄLJA 007 TÄITMINE: TRÜKITUD RAAMAT LISAGA</u>	110
<u>Helisalvestise füüsiline kirjeldus</u>	110
<u>Videosalvestise füüsiline kirjeldus</u>	112
<u>Arvutifailide füüsiline kirjeldus</u>	113
<u>Võrgujuurdepääsuga irdlisa füüsiline kirjeldus</u>	114
<u>LISA 3. RAAMATU SEOS KAARDITEAVIKUGA</u>	115
<u>LISA 4. RAAMATU SEOS MUUSIKATEAVIKUGA</u>	116
<u>Noot</u>	116
<u>Heli- ja/või videosalvestis</u>	117
<u>LISA 5. KIRJETE NÄITED</u>	118
<u>Trükitud raamat</u>	118
<u>E-raamat</u>	119
<u>Trükitud raamat (võrgujuurdepääsuga)</u>	120
<u>Elektroniline teavik</u>	122
<u>Trükitud raamat (digiteeritud irdlisaga)</u>	123
<u>Audioraamat</u>	124

Käesolev juhendmaterjal on mõeldud raamatute – monograafiate: **trükitud raamatute ja e-raamatute** (nii füüsilisel kandjal kui võrgus olevate) kirjeldamiseks ELNET konsortsiumi liikmesraamatukogudes.

Juhendi koostamise aluseks on:

- **Rahvusvaheline kataloogimisstandard RDA** <https://www.rdatoolkit.org/>
- Kirjemärgid ja -elementide järjestus (ISBD rahvusvahelised bibliograafilise kirjeldamise reeglid http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_20110321.pdf)
- bibliokirje vorming MARC21, millele on lisatud täpsustavaid märkusi, selgitusi, juhiseid ja näiteid, mis tuginevad Eesti kataloogimispraktikale
- ELNET konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete töörühma otsused.

Üksikjuhtudel, kui kõiki vajaminevaid andmeid ei saa allpool toodud väljadele mahutada, tuleb kasutada ka teisi MARC21 välju ja teisi juhendeid. Täieliku MARC21 originaalversiooni leiab aadressilt

<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdhome.html>

Lühendid ja tähistused:

K korratav väli või alamväli

MK mittekorratav väli või alamväli

TE tuumikelement

TE/ER - tuumikelement ELNETi rk.des

RB rahvusbibliograafia

tähistab tühikut, kirjesse seda tähist mitte sisestada!

NB! Sierras ei sisestata kirjesse alamvälja **la** tähist, kui väli algab selle alamväljaga. Juhendis toodud alamvälja **la** tähised on illustratiivse tähendusega. Kui alamväli **la** on kirjes muul kui esimesel kohal, siis sisestatakse vastav tähis ka kirjesse.

Monograafia kirjete tuumikelemendid on kohustuslikud (kui on rakendatavad).

Loend on esitatud MARC väljade järjekorras:

MARC väli	Sisu	Märkused
020	ISBN number	
1XX	teoses põhivastutust omav autor	
245 a, c	põhipealkiri ; põhipealkirjaga seotud vastutusandmed	
250 a	editsiooniandmed	
264_1	kirjastaja andmed	
264_2	levitaja andmed (kui kirjastaja andmed puuduvad)	
264_3	trükikoja/tootja andmed (kui kirjastaja, levitaja või autoriõiguse andmed puuduvad)	
264_4	autoriõiguse aasta (kui kirjastaja ja levitaja andmed puuduvad)	
300 a	maht (leheküljed)	
336	sisu	
338	kandja	
490	seeriaandmed	
	+ Tuumikelemendid ELNETi rk.des (TE/ER)	
245 b	pealkirja täiendandmed	
264_3	trükikoja/tootja andmed	RB (kui andmed väljaandes olemas)
300 b	illustratsioonid	
300 c	mõõtmed	RB
337	meedium	
347	digitaalse faili omadused	

504	bibliograafia ja registrite märkus	
7xx	täiendkirjed	
830	seotud teos (seeriaga seotud täiendkirje)	

SIERRA PÜSIPIKKUSVÄLJAD (SP)

Sisukord

KEEL LANG	Teaviku põhikeele kood	KAT PÄEV CAT DATE	Kataloogi -mise aeg	KIRJE LIIK BCODE3	Kirje staatus e- kataloogis
SKIP	0-9 Mittearvestata vate sümbolite arv	BIB TASAND BIB LVL	Kirje tasand	RIIK COUNTR Y	Teaviku ilmumis- maa kood
ASUKOHT LOCATION	Asukoha kood	LAAD MAT TYPE	Teaviku laad		

KEEL teaviku põhikeele kood

Sama kood 008/Language ja vajadusel 041 alamväli |a
Allikaks [MARC Code List for Languages](#).

KAT PÄEV kataloogimise kuupäev täiskirje tegemisel

Sama kood 008/Date ent

- t tänane kuupäev
- c avab kalendri
- b puhastab välja

KIRJE LIIK kirje staatus elektronkataloogis

- varjamata kirje
- c varjatud / nähtamatu tellimiskirje
- d kustutatud kirje
- e eelkirje (*veel ilmumata, eelkataloogitud*)
- i ISN registrikirje (*NB! varjab kirje*)
- k kiirkirje
- n varjatud kirje / nähtamatu kirje
 - võib olla varjatud mitmetel põhjustel töö käigus
 - **NB!** Kui on varjatud seoses kasutamisiiranguga, teha märkus väljal [506](#)
- r RB kirje (*kasutusel alates 2021 ; varasemalt = leidumusetu kirje*)
- t RB üliõpilastööd (*UUS! kasutusel alates 2021*)
- y üliõpilastööd

SKIP järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv.

- Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid (nt. the, an, a, die, der, das), ka kirjavahemärgid.
- SKIP peab vastama välja 240 või 245 II indikaatori väärtusele
- **NB!** Kuna Sierra muudab SKIPi väärtust automaatselt, tuleb enne kirje sulgemist alati kontrollida, et Sierra SKIP ja 245 II indikaator oleksid vastavuses
- **NB!** Kopeerkataloogimisel kontrollida alati SKIPi väärtust

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

BIB TASE kirje tasand (= Marker / BIB LEVL m)

k URL monograafia võrgujuurdepääsuga kirjetel (kood pannakse ainult siis, kui võrgu kaudu on juurdepääs tervele või osalisele täistekstile)

m monograafia

NB! Kui vaid irdlisal on juurdepääs võrgus (ka digiteerimise tulemusel), ei loeta seda osaliseks täistekstiks - BIB TASE-t ei muudeta → jääb `m`.

LAAD

a raamat

(*trükitud raamat, e-raamat*) (= Marker / REC TYPE a)

f standard, norm

(*tehnikakirjanduse erilaadid*) (= Marker / REC TYPE a)

h käsikiri

(*käsitähtkirjaline raamat, masinakiri, arvutikiri*) (= Marker / REC TYPE t)

g pisitrükis

RIIK teaviku ilmumismaa kahe või kolmetäheline kood.

Sama kood 008/Country.

Vajadusel ka välja 044 esimesel alamväljal |a (RB).

Allikaks [MARC Code List for Countries](#).

ASUKOHT nimetust omava raamatukogu kood (näit. rr, mm, yy, oo jt.)

Sisestatakse uue bibliokirje loomisel.

Kui bibliokirje on teise raamatukogu poolt juba loodud, siis seda koodi ei muudeta. Olemasoleva koodi muudab ära vastav programm süsteemis (kood *multi*)

- Kopeerkataloogimisel, kui asukohakood on määratlemata (**none**), tuleb see muuta kirjet tõmbava raamatukogu koodiks.
- Eelkirjetel on asukohakood määratlemata (**none**) kuni teaviku saabumiseni ükskõik, millisesse raamatukogusse.
- Varjatud ISBN registrikirjetel jääb asukohakood määratlemata (**none**).

MARC21 PÜSIPIKKUSVÄLJAD[Sisukord](#)

Teaviku laad määratakse **Markeris (Leader)** → Rec type **a** või **t**.

Raamatu kandja määratletakse väljas **008**:

- trükitud raamatul Form item = **#**
- e-raamatu puhul Form item = **s**

E-raamatutele tehakse ka väli **006** (Type Code = **m**)

ja spetsiifilised omadused määratletakse väljas **007** (Mat Catg = **c**)

MARKER (LEADER)[Sisukord](#)

24-positsiooniline kontrollväli, millest osa genereerib süsteem.

Avab CTRL+R

REC LENGTH		REC STAT	Kirje staatus	REC TYPE	Kirje tüüp
BIB LEVL	Bibliogr. Tasand	ARC CTRL	Kontrolli Tüüp	CHAR ENC	Märgikodeering
IND CNT		SFLD CNT		BASE ADDRESS	
ENC LEVL	Katal. tasand	CAT FORM	Katal. Standard	MULTI PART	Mitmeosalise väljaande kirje tasand
LEN FIELD		LEN START		LEN IMPL	
UNDEFINE					

Kataloogija poolt täidetavad positsioonid:

REC STAT kirje staatus (Leader/05)

n uus kirje (NB! Ühe rk. piires parandusi tehes kirje staatust ei muudeta).

REC TYPE kirje tüüp (Leader/06)

a tekstteavik (ka mikrovormid ja elektroonilised) (SP LAAD = a või f)

t käsikirjaline tekstteavik (ka masina- või arvutikirjas, ka mikrovormid) (SP LAAD = h)

BIB LEVL bibliograafiline tasand (SP BIB TASE = kas m või k) (Leader/07)

m monograafia (ühe- või mitmeosaline teos)

ARC CTRL kontrolli tüüp (Leader/08)

ilma erilise kontrollita

a arhiivikontroll

CHAR ENC märgikodeering (Leader/09)**a UCS/Unicode****ENC LEVL** kataloogimistasand (Leader/17)# **täielik kirje, de visu (RDA ; RB kirjetel)**1 täielik kirje, mitte *de visu* (retrokonversioon)2 mitte päris täielik kirje, mitte *de visu* (retrokonversioon, pealdisi ei ole ajakohastatud)4 **tuumiktase (rahvusbibliograafiasse mittekuuluva teaviku kataloogimisel)**

7 lühikirje (näit. laenutuses tehtud kirjed)

8 eelkirje (Kirjastajaportaali ; CIP-kirje)

CAT FORM kataloogimisstandard (Leader/18)**i ISBD****MULTIPART RESOURCE RECORD LEVEL** mitmeosalise väljaande kirje tasand (Leader/19)# **ei määratleta või mitterakendatav**

a komplekt

b iseseisva pealkirjaga osa

c sõltuvpealkirjaga osa

006 (K)[Sisukord](#)**E-RAAMAT, VÕRGUJUURDEPÄÄSUGA RAAMAT ja ELEKTROONILINE TEAVIK (diskett, CD vm füüsiline kandja)**

Lisatakse alati:

006 m | d | (sõltuvalt sisust võib muutuda faili tüübi kood d)

Avab CTRL+R

Type code	m	Undefine		Audience	
FormItem		Undefine		FileType	d
Undefine		Govt Pub		Undefine	

Kasutatakse koos Sierra püsipikkusvälja BIB TASE koodiga, mis vastab kirje tasandile võrgujuurdepääsuga kirjetel. See tähendab, et kirjeldatakse võrguteavikut, või kui trükitud raamatu kirjesse on lisatud väli 856, mille kaudu võimaldatakse juurdepääs täielikule või osalisele täistekstile.

NB! Osaliseks täistekstiks ei loeta seda, kui võrgu kaudu on kättesaadav üksnes väljaande juurde kuuluv irdlisa (ka siis mitte, kui see on digiteeritud).

Type code teaviku vorm (006/00)**m** arvutifail/elektroniline teavik

Undefined määratlemata positsioon (006/01-04) **jääb tühjaks**

Audience sihtkasutajaskond (006/05)

pole teada

| **ei määratleta**

NB! Kopeeritud kirjetes võib esineda nii püstkriipse kui tühikuid - muutmine pole vajalik.

FormItem teaviku vorm (006/06)

pole teada

| ei määratleta

NB! Kopeeritud kirjetes võib esineda nii püstkriipse kui tühikuid - muutmine pole vajalik.

Undefined määratlemata positsioon (006/07-08) **jääb tühjaks**

File type arvutifaili tüüp (006/09)

c kujutislikud andmed

illustratsioon teavikus on olulise informatiivse väärtusega, sisaldades jooniseid, pilte, fotosid jne. Näit. fotoalbum, värvimise raamat, koomiks

d **dokument**

valdavalt tekstilised andmed

e bibliograafilised andmed

z muu

Undefined määratlemata positsioon (006/10) **jääb tühjaks**

Govt pub ametlik väljaanne (006/11) **tähistada püstkriipsuga |**

Undefined määratlemata positsioon (006/12) **jääb tühjaks**

TRÜKITUD RAAMAT

Trükitud raamatute kataloogimisel täidetakse väli 006 eri teavikulaade hõlmavate komplektide puhul (näit. raamat + CD-ROM).

Väli 006 täidetakse vastavalt irdlisa laadile. On seotud väljaga [300](#)|e.

Vt. ka [Lisa 1. Välja 006 täitmine lisaga trükitud raamatule](#)

Avab CTRL+R

NB! selleks, et tekiks teaviku vormile vastavad lahtrid, tuleb kõigepealt määrata Mat Catg, seejärel väli sulgeda ja uuesti CTRL+R-i abil avada

E-RAAMAT, VÕRGUJUURDEPÄÄSUGA RAAMAT ja ELEKTROONILINE TEAVIK (diskett, CD vm füüsiline kandja)

Lisatakse alati:

cr |n|||||

Avab CTRL+R

Mat Catg	c	Spec Mat	r	Undefine	
Color		Dimens	n	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

c arvutifail/elektroniline teavik

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)

r kaugpöördus (võrguressursid)

j magnetketas (diskett)

o laserketas (CD-ROM, DVD-ROM)

z muu (nt mälupulk)

Undefine määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks**

Color värving (007/03) **tähistada püstkriipsuga |**

Dimens mõõtmed (007/04)

n mitterakendatav

Sound heli (007/05) **tähistada püstkriipsuga |**

Image Bit (007/06-08) **tähistada püstkriipsudega |||**

File Fmt (007/09) **tähistada püstkriipsuga |**

QA Targt (007/10) **tähistada püstkriipsuga |**

Ant/srce (007/11) **tähistada püstkriipsuga |**

Lvl Comp (007/12) **tähistada püstkriipsuga |**

RfmtQual (007/13) **tähistada püstkriipsuga |**

TRÜKITUD RAAMAT

Trükitud väljaande kataloogimisel täidetakse väli 007 eri teavikulaade hõlmavate komplektide puhul (nt. põhiväljaanne + CD-ROM).

Väli 007 täidetakse vastavalt irdlisa füüsilisele kandjale.

Vt. [Lisa 2. Välja 007 täitmine lisaga trükitud raamat](#)

008 (MK)**Sisukord**

40-positsiooniline kontrollväli:

- Positsioonid 00-17 ja 35-39 on ühesugused kõigile teavikulaadidele
- Positsioonid 18-34 määratletud vastavalt teavikulaadile (trükitud raamat, e-raamat).
- Osa positsioone võib jääda täitmata ja tähistatakse püstkriipsuga (|).

Avab CTRL+R

Date Ent		Dat Type		Date One	
Date Two		Country		Illustr1	
Illustr2		Illustr3		Illustr4	
Audience		FormItem	...	Content1	...
Content2		Content3		Content4	
Govt Pub		Conf Pub		Festsch	
Index		Undefine		Lit Form	...
Biog		Language		Modified	
Cat Srce					

Date ent kataloogimise kuupäev (008/00-05) **Alati täita!**

Kuupäev sisestatakse kujul *aakkpp* – 200501 = 1. mai 2020

Seda kuupäeva hiljem enam ei muudeta (ka kopeerkataloogimisel mitte).

Date Type ilmumisaasta tüüp väljadel Date One ja Date Two (008/06)

Date One esimene ilmumisaasta (008/07-10). *Seotud väljaga* [264](#)

Date Two teine ilmumisaasta (008/11-14). *Seotud väljaga* [264](#)

Kui osa aastaarvust on teadmata, kirjutatakse teadmata kohtadele **u**.

Üks aastaarv:

s üks teatud või tõenäoline ilmumisaasta: DateOne on täidetud ja DateTwo on tühi

Kaks aastaarvu:

m mitmekõitelise teose algus- (DateOne) ja lõppaasta (DateTwo)

n aastaarvud teadmata: nii Date One kui ka Date Two kujul uuuu

008/06 n

008/07-10 uuuu

008/11-14 uuuu

264#1 |c[ilmumisaeg teadmata]

q küsitav ilmumisaasta

008/06 q

008/07-10 2011

008/11-14 2012

264 #1 ... |c[2011 või 2012]

r **NB!** Kasutada ainult faksiimiletrükkide puhul!
faksiimiletrüki (DateOne) ja originaalväljaande ilmumisaasta
(DateTwo)

t ilmumisaasta (DateOne) ja autoriõiguse omandamise *copyright* aasta
(DateTwo)

NÄITED

008/06 s
008/07-10 2011
008/11-14 #####
264#1 |c[2011?]

008/06 q
008/07-10 1899
008/11-14 #####
264#1 |c[mitte enne 1899]

008/06 q
008/07-10 1900
008/11-14 1999
264#1 |c[vahemikus 1900 kuni 1999?]

Country ilmumismaa (008/15-17) **Alati täita!**

Esimesel kohal oleva ilmumismaa kahe või kolmetäheline kood.

Sama kood Sierra püsipikkusväljal ja [044](#) esimesel alamväljal |a (RB).

Allikaks [MARC Code List for Countries](#).

er Eesti Vabariik

err ENSV (1940-1991 incl)

Kui on vaja valida, siis eelistada hilisemat

TEADMISEKS!

RB kirjetes on kasutatud teaviku sisust lähtuvalt:

1940 ja 1941 – er või err

1942 ja 1943 – er

1944 – er või err

USA, Kanada ja UK puhul osariike ei märgi. Parandada ka kopeerkataloogimisel.

xxu USA

xxc Kanada

xxk UK

gw Saksamaa

ru Venemaa

xx ilmumiskoht teadmata

NSVL liiduvabariikide puhul kasutada praegust riigi koodi.

TEADMISEKS!

rur – võib esineda RB kirjetes 1918-1944 ilmunud eestikeelse raamatu puhul

Illustr illustratsioonid (008/18-21 Books)

illustratsioonid puuduvad

| ei määratleta

NB! Kopeeritud kirjetes võib esineda nii püstkriipse, tühikuid kui muid MARC21-s lubatud koode – neid mitte muuta.

Audience sihtlugeja (008/22 Books)

pole teada

b 1.-2. kl õpikud (MARCi järgi u 6-8-aastased)

c 3.-9. kl. õpikud (MARCi järgi u 9-13-aastased)

d 10.-12. kl õpikud (MARCi järgi u 14-17-aastased)

j lasteraamatud (MARCi järgi 0-15-aastased)

| ei määratleta

NB! Positsiooni kasutatakse RB kirjete statistika koostamisel - kataloogija ei täida seda positsiooni

Form Itm teaviku vorm (008/23 Books)

Määratleb raamatu füüsilise vormi, kui see ei ole tavatrükis

mitte ükski järgnevaist – kasutada trükitud raamatu puhul

a mikrofilm

b mikrofilišš (diamikrokaart)

c epimikrokaart

f Braille'i kirjas raamatud

r tavatrükise reproduktsioon (nt fotokoopia, valguskoopia)

s **elektrooniline – kasutada e-raamatu puhul**

- o võrgujuurdepääs (võib esineda kopeeritud kirjetes - muutmine pole vajalik)
 q füüsilisel kandjal elektrooniline teavik (võib esineda kopeeritud kirjetes - muutmine pole vajalik)

Contents1-4 sisu (008/24-27 Books)

- # pole teada
 u standardid/tehnilised kirjeldused ja spetsifikatsioonid
 6 koomiksid
 | ei määratleta

NB! Kopeeritud kirjetes võib esineda nii püstkriipse kui tühikuid - nende muutmine pole vajalik.

NB! Positsiooni kasutatakse RB kirjetes.

- Govt pub** valitsusasutuse väljaanne (008/28) **tähistada püstkriipsuga |**
Conf Pub konverentsiväljaanne (008/29 Books) **tähistada püstkriipsuga |**
Festsch pühendusteos (008/30 Books) **tähistada püstkriipsuga |**
Index register (008/31) **tähistada püstkriipsuga |**
Undefine määratlemata positsioon (008/32Books) **jääb tühjaks**
Lit Form kirjandusžanr (008/33 Books)
 0 ei ole ilukirjandus
 1 ilukirjandus

Biog biograafiline info (008/34 Books) **tähistada püstkriipsuga |**

Language teose põhikeel (008/35-37)

Sama kood Sierra püsipikkusväljal ja vajadusel [041](#) alamväljal ja.

- Kui ei ole keelelist kuju, pannakse **zxx** (*no linguistic content*)
- Kui rohkem kui kuus keelt, pannakse **mul** (*multiple*)
- Kui määratlemata, siis **und** (*undetermined*)

Allikaks [MARC Code List for Languages](#).

Modified kirje tähestiku teisendamine (008/38)

- # tähestikku ei ole teisendatud
 o latiniseeritud

Cat Srce kirje loonud asutuse tüüp (008/39) **Alati täita!**

Näitab originaalkirje (ka kaardil, kui see transkribeeritakse) loonud asutuse tüüpi.

Seotud väljaga [040](#), mis sisaldab konkreetsete asutuste koode.

- # riiklik (üleriigiline) bibliograafiaasutus (nt rahvusraamatukogu)
 c teised ELNETi raamatukogud
 u kirje allikas teadmata

KONTROLLNUMBRITE JA KOODIDE VÄLJAD[Sisukord](#)**020****ISBN – RAHVUSVAHELINE RAAMATU
STANDARDNUMBER (K)**[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad|a ISBN (MK) **SE**

|c hind (MK)

NB! kasutusel ainult eelkirjetes, raamatu ilmumisel kustutatakse

|q täpsustaja (K)

|z vale ISBN (K)

NB! ISBN numbrid võib esitada nii sidekriipsudega kui ilma.

Alamväljad |a ja |z kanda kirjes eraldi väljadele.

Mitme ISBNiga teosel (näiteks mitmeköitelise teose koondkirje puhul) võib esitada kõik ISBNid koos täpsustusega ümarsulgudes alamväljal |q (nt. (1. kd.)) korrates välja **020**. Täpsustus esitatakse kas:

- nii nagu teoses või
- eesti keeles

Välisraamatute kataloogimisel märgitakse kirjesse **kuni kolm ISBNi**.

Kui ISBNe on enam kui 3, võib sisestada ainult mitmeköitelise teose kui terviku ISBNi. Ülejäänud ISBN-d võib märkida eksemplarikirjesse.

Kõva- ja pehmeköitelised raamatud – kui köidetel on erinevad ilmumisaastad, siis teha eraldi kirjed (vastavate ISBNidega). Kui ilmumisaasta on sama, siis tehakse kataloogi üks kirje.

Ühes välisteavikus toodud erinevate kirjastuste standardnumbritest panna kirjesse 3 esimest ISBNi.

Kuna väli **020** ja **264|b** alamväli on omavahel seotud, siis märkides kirjastuse standardnumbri väljale **020**, tuleb kirjastuse nimeline vaste esitada ka väljal **264|b**.Rahvusteaviku kirjetes pannakse kirjesse kõik ISBNid (õiged ja valed, 10- ja 13-numbrilised, ka irdlisade ISBNid).RB kirjetes dubleeritakse väljal 910 alamväljadel |b ja |z koos sidekriipsudega **020 ## |a**9789916634127|q(köites)**020 ## |z**9789949631889|q(vale)**910 0# |a**RMT 2021:12|b978-9916-634-12-7 (köites)|z978-9949-631-88-9 (vale)

Kirjes on nii õige kui vale ISBN - standardnumbrid kantakse eraldi väljadele:

020 ## |a9985603699

020 ## |z9985602366|q(vale)

020 ## |a9802221503|q(vol. 5 :|qköites)

020 ## |z9802221607|q(vale)

NB! ISBN-de järjestamisel paigutada kirjeldatava köite ISBN kõige ette, enne kogu teose ja lisade omi! (seotud ESTERis kaanepiltide kuvamisega)

NÄITED

020 ## |a0456789012

020 ## |a58764567X|q(köites)

020 ## |a9856070929|q(Асар)

020 ## |a5930770018|q(Эрудит)

ISBNi lisamine eksemplarikirjesse:

245 00 |aIHS Jane's land warfare platforms :|bartillery & air defence

EKSEMPLARIKIRJES:	v 2014/2015 h 9780710631299
-------------------	--

024 TEISED STANDARDNUMBRID (K)

[Sisukord](#)

I indikaator

- 3 kaubavöötkood (EAN)
- 2 rahvusvaheline noodid standardnumber (ISMN)
(kui on raamatule omistatud, siis märgitakse samuti kirjesse)
- 7 allikas on määratletud alamväljal 2
- 8 määratlemata standardnumber või kood (nt. Euroopa Liidu trükiste kataloogiindeks)

II indikaator

määratlemata

NB! Standardnumbri numbrirühmade vahele võib jätta sidekriipse või tühikuid, s.t. kirjes säilib sama kirjepilt nagu teavikus.

Alamväljad

- |a standardnumber või kood (MK)
- |q täpsustaja (K)
- |z vale number (K)
- |2 standardnumbri või koodi allikas (MK)

Koodi allikaks on [MARC Code Lists for Relators, Sources, Description Conventions](#)

doi Digital Object Identifier
isan International Standard Audiovisual Number
istc International Standard Text Code
natgazfid U.S. National Gazetteer Feature Name Identifier

NÄITED

024 3# |a9789985624197

024 8# |aTI-13-04-001-EN-C|q(vol. 1)

024 7# |a00003BAB93520000G00000000Q|2isan

024 7# |a10.2765/45722|2doi

040 KATALOOGIMISKOHT (MK) SE

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a originaalkataloogija - see, kes esimesena kataloogib (MK)

|b kataloogimiskeel - alati eesti keel (est) (MK)

|c arvutiloetava kirje koostaja (MK)

|d kirjet muutnud asutus (ka kopeerkataloogimisel) (K)

|e kirjeldamise reeglid (kasutatakse ainult RDA kirjetes)

ELNET raamatukogude koode vt. [siit](#).

NÄITED

040 ## |aErRR|best|erda|cErRR|dErTLUAR|dErTUR

041 KEELEKOODID (K)

[Sisukord](#)

Seotud keelekoodiga Sierra püsipikkusväljal ja väljal 008. Mitme keele puhul esimene keelekood on sama, mis Sierra püsipikkus-väljal ja väljal 008.

Keelemärkus väljal [546](#).

Iga keelekood kirjutatakse eraldi alamväljale korrates püstkriipsu ja alamvälja tähist.

Keelekoode kasutatakse, kui:

- raamatu tekst on rohkem kui ühes keeles
- tõlketeoste puhul
- kokkuvõtte, lisad, eessõna jne. on teises keeles

Kui teoses on üle 6 keele, kasutatakse koodi **mul**, millele eelneb esimene põhiteksti keele kood.

Kui üks neist on eesti keel, siis kasutada **est|amul** (008 = est).

Keeleõpikute kataloogimisel kasutada põhikeelena vahendusteksti keelt.

I indikaator

- 0 originaalteos, ei sisalda tõlget
(sh. ka kui kokkuvõtte, sisukord, irdlisa on teises keeles)
- 1 tõlketeos või sisaldab tõlget (näit. rööptekstiga teos)

II indikaator

määratlemata MARC keelekood

Alamväljad

- |a põhiteksti keel (kuni 6 keelt) (K)
- |b kokkuvõtte keel (**I indikaator 0**) (K)
- |f sisukorra keel (**I indikaator 0**) (K)
- |g kaasneva teksti (eessõna, kommentaaride, märkuste, juhiste, irdlisa keel (**I indikaator 0**) (K)
- |h originaali ja/või vahendusteksti keel (**I indikaator 1**) (K)
- |k teos on tõlgitud teise keelde kolmanda "vahepealse" keele kaudu (**I indikaator 1**) (K)

NÄITED

041 0#	aest aeng bger	tekst eesti ja inglise keeles, kokkuvõtte saksa keeles
041 0#	aswe amul	tekst rootsi keeles, teoses veel üle kuue keele
041 1#	aest bger hund	teaviku tekst eesti keeles, kokkuvõtte saksa keeles, teadaolevalt on tõlketeos, kuid info originaalkeele kohta puudub
041 0#	aest gfre	eestikeelsel teavikul on prantsusekeelne lisa
041 0#	aest aswe	rootsi keele õpik eesti keele baasil (SP/keel ja 008/Language = est)
041 1#	aest kger hjpn	eestikeelne teavik, mis on tõlgitud jaapani keelest saksa keele vahendusel

042 NB! UUS! AUTENTIMISKOOD (MK)[Sisukord](#)

Kasutatakse RB kirjetes. Kood näitab, et kirje kuulub rahvusbibliograafiasse.

Üks või mitu autentimiskoodi, mis näitavad, et riiklikus andmebaasis olev kirje on konkreetsel viisil üle vaadatud.

Väli 042 on kataloogiva asutuse määratud andmeelement.

Indikaatorid

Määratlemata

|a autentimiskood (K)
|anbr

NB! Koodi mitte sisestada! See lisatakse automaatselt või käsitsi RR volitatud isikute poolt.

044 KIRJASTAJA VÕI TRÜKKIJA MAA KOOD (MK)[Sisukord](#)

NB! Kasutatakse ainult **RB** kirjete puhul.

Kui raamat ilmub korraga rohkem kui ühes riigis, siis Sierra püsipikkusväljale ja väljale 008 läheb 1. riigi kood, kõik koodid lähevad väljale 044.

Ära tuuakse kuni 6 koodi.

Kasutatakse MARC kooditabelit [MARC Code List for Countries](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a kirjastaja maa kood (K)

NÄITED

044 ## |aer|alv|ali >> ilmunud üheaegselt Eestis, Lätis ja Leedus

046**NB! UUS! TÄIENDAVID KOODID ILMUMISAASTA MÄRKIMISEKS (K)**[Sisukord](#)

Info selliste ilmumisega seotud aastate kohta, mida ei saa näidata väljal 008.

I indikaator

pole informatsiooni
1 teos

- 2 väljendus
- 3 kehastus

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a ilmumisaasta tüüp (MK)
 - x vale ilmumisaasta
- |c ilmumisaasta (MK)

Nt. väljaandes on vigane ilmumisaasta 2060, p.o. 2006.
008 s 2006

046 ## |ax|c2060

264 #1 ... |c2060

500 ## |aÕige ilmumisaasta 2006

072 ÜLDINE UDK INDEKS (MK)[Sisukord](#)**Vaata:**

- [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis](#)
- [UDK RB liigitustabel välja 072 jaoks](#)

080 UDK INDEKS - registriindeks (K)[Sisukord](#)**Vaata:**

- [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERi](#)

ANDMEVÄLJAD[Sisukord](#)**100 ISIKUNIMI PEALDISENA (MK) TE**[Sisukord](#)

Tuumikelement - isik, kes vastutab teose sisu loomise eest

NB! UUS!!! Väljale 100 märgitakse alati **esimene autor** (olenemata autorite arvust teavikus)

Alati kontrollida nimepealdisi registrist (CTRL+G). Kasutada normitud nimekuju!

Teavikul puudub põhipealkiri kui see sisaldab kaht või enamat üksikteost ning neil ei ole koondpealkirja. Koondpealkirjata väljaannetel välja 100 ei täideta. Vt. [Koondpealkirjata teos \(Aeg jookseb /Kertu Ruus. Lilled vangile / Aet Süvari\)](#)

Kui isikunimel pole kataloogis normikirjet, siis luuakse nimevorm juhendi:
[Isikunimede normpealdised järgi](#)

I indikaator

- 0 pealdise esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 pealdise esimeseks elemendiks perekonnanimi
- 3 suguvõsanimi

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a isikunimi (MK) **TE**
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid, muud sõnad (K)
- |d nimega seotud daatumid (MK)
- |e isiku roll** (kirjeldab isiku suhet teosega) Rollid RDA Toolkit Appendices I
- |0 normikirje number või standardnumber eelistatult URIna (süsteem genereerib)

NÄITED

- 100 1# |aRunnel, Hando, |d1938- |eautor
- 100 1# |aTammsaare, A. H., |cpseudonüüm, |d1878-1940, |eautor
- 100 0# |aJohannes Paulus |bII, |cpaavst, |d1920-2005, |eautor
- 100 0# |aMerca, |cpseudonüüm, |d1965- |eautor
- 100 0# |aÁrni Sigurjónsson, |eautor
- 100 0# |aVahindra, |cvend, |d1883-1962, |eautor
- 100 1# |aTrollope, Anthony, |d1815-1882, |eautor |0(isni)1234567899999799

NB! UUS!! RDAs lisandub otsitunnusele alati isiku suhet näitav roll

Autor – vastutab tekstteose loomise eest (see roll märgitakse ka siis kui tegemist on uue teose loomisega teise looja teoste parafraseerimise, ümberkirjutamise või kohandamise teel, kui oluliselt on muudetud originaali olemust ja sisu. Vt. [mugandused](#))

100	1		aLaar, Mart, d1960- eautor
245	1	0	aMetsa poole : bmõtteid saja-aastasest vabariigist / cMart Laar ; toimetaja Hille Saluäär ; kujundajad Mall ja Silver Vahtre

NB! Kui alamväli |d lõppeb avatud daatumiga (kirjavahemärgiga), siis |e ees koma pole.

Fotograaf - kui teose sisu loomise põhivastutus on fotograafil (nt. fotoalbumid)

100	1		aTenno, Ann, d1952- efotograaf
245	1	0	aEesti = bEstonian landscapes / cAnn Tenno ; translation: Tiia Falk, Stewart Johnson, David McDowell

Kunstnik - sisaldab tegija vastutust originaalse graafilise kujunduse, joonistuse, maali vms kavandamise ja sageli ka teostamise eest.

100	1		aReindorff, Günther, d1889-1974, ekunstnik
245	1	0	245 10 aGünther Reindorff : b15 reproduktsiooni / ckoostanud ja eessõna: Boris Bernstein ; eesti keelde tõlkinud M. Peil

Väljaannete puhul, mis ühendavad kunstiteoste reproduktsioone tekstilise osaga, peab otsustama, kumb on domineerivam ja vastavalt sellele valima peavastutaja. Kui väljaandes on domineerivam tekst (nt kunstnike elulood ja mälestused), on peavastutus autoril. Kui raamatus on valdavalt kunstniku reprod, on peavastutus kunstnikul.

100 1# |aLevin, Mai, |d1942- |eautor
 245 10 |aJohann Köler (1826-1899) / |cMai Levin ; [toimetaja Renita Raudsepp ; graafiline disain: Külli Kaats ; tõlkijad: Krista Mits ...
 700 12 |aKöler, Johann, |d1826-1899. |tTeosed. |kValimik

Kunstiraamatutes, milles põhiosa moodustavad **kunstniku** (kunstnike rühma) **tööd** on põhivastutus kunstnikul või kunstnike rühmitustel. Sellised on näitusekataloogid või muud kunstniku (kunstnike rühma) teoste reproduktsioonide kogumikud.

100 1# |aReindorff, Günther, |d1889-1974, |ekunstnik
 245 10 |aGünther Reindorff : |b15 reproduktsiooni / |ckoostanud ja eessõna: Boris Bernstein ; eesti keelde tõlkinud M. Peil ...
 (reproduktsioonide kogumik)

100 1# |aEstna, Merike, |d1980- |ekunstnik
 245 10 |aDawn of the swarm / |cMerike Estna ; [edited by Merike Estna, Evelyn Raudsepp ; texts by Maria Arusoo, Andrew Berardini ; translated by Kristopher Rikken...
 (näitusekataloog, kus põhiosa moodustavad kunstniku tööd)

Kui laste pildiraamatutes on **teose autoriks** raamatuillustraator, on väljal 100 rolliks kunstnik (väljal 100 rolli illustraator ei kasutata).

100 1# |aSildre, Elina, |d1980- |ekunstnik
 245 10 |aHaraldi ja Freia maruvahva värviraamat / |cjoonistanud ja kujundanud Elina Sildre ; toimetanud Kristi Stahl

Koomiks/graafiline romaan:

100 1# |aTammjärv, Veiko, |d1967- |ekunstnik
 245 10 |aRehepapp. |n1. osa, |p1.-16. november / |ctekst: Andrus
 Kivirähk ; joonistus: Veiko Tammjärv ; toimetaja Mari Tammjärv

Kui koomiksi/graafilise romaani looja on nii kunstnik kui ka teksti autor:

100 1# |aSildre, Joonas, |d1980- |eautor
 245 10 |aKahe heli vahel : |bgraafiline romaan Arvo Pärdist / |cJoonas
 Sildre ; toimetaja: Aile Tooming

Kui raamatu looja on nii teksti kui ka illustratsioonide autor:

100 1# |aPikkov, Ülo, |d1976- |eautor
 245 10 |aTallinna korstnapühkija / |ctekst ja illustratsioonid: Ülo Pikkov ;
 kujundus: Jan Garshnek, Ülo Pikkov
 700 1# |aPikkov, Ülo, |d1976- |eillustreerija

Kunstnikuraamat:

100 1# |aViik, Urmas, |d1961- |ekunstnik
 245 10 |aMuhu Inglid / |cidee, illustratsioon ja kujundus: Urmas Viik,
 inglite lood kirja pannud: Kadri Tüür

Vahel harva kasutatakse rolli:

Koostaja – isik, kes vastutab uue teose loomise eest. Sisaldab isiku vastutust andmete ja info valimise, korrastamise, koondamise ja toimetamise eest teose, nt **bibliograafia või teatmiku** jaoks.

(Kui koostaja tähendus teose loomisel on sisu ülevaatamine, täpsustamine või valimine ja ühe või mitme autori teoste kokkupanek, siis ei märgita seda väljale 100).

100	1		aSoon, Liis, ekoostaja
245	1	0	aEesti arheoloogia bibliograafia 2005-2009 = bEstonian archaeological bibliography 2005-2009 / ccoostaja Liis Soon ; toimetajad Heidi Luik ja Ülle Tamla ; kaas: Kersti Siitan

Intervjueeritav**Intervjueerija**

100	1		aAarma, Gunnar, d1916-2001, eintervjueeritav
245	1	0	aSeniavaldamata intervjuu Gunnar Aarmaga / cIngvar Luhaäär
700	1		aLuhaäär, Ingvar, d1945- eintervjueerija

110 KOLLEKTIIVAUTOR PEALDISENA (MK)[Sisukord](#)

Kasutatakse ainult **RB** kirjetes tüüpealkirjaga väljaannete puhul.
Välisteavikute kataloogimisel märgitakse kollektiivautor(id) väljale [710](#).

NB! Asutuse konverentsid märgitakse samuti väljale 110

Vt. ka [Kollektiivide pealdised](#)

I indikaator

- 1 pealdise esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi
- 2 pealdise esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi või võimupiirkonna nimi (MK)
- |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi(K)
- |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)
- |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
- |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)

NÄITED

110 1# |aEesti. |bRiigikogu |n(10 : |d2003-2007). |bIstungjärk (7 : |d2006)
245 10 |aX Riigikogu stenogrammide 2006. |nII köide : |bVII istungjärk : 20.
veebuar - 6. aprill

110 2# |aKreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseum. |bKevadsessioon |n(8 : |d1990
: |cTartu)
245 10 |a8. kevadsessioon, 27. aprill 1990 : |bettekannete teesid / |cEesti
Teaduste Akadeemia, Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseum

111 AJUTINE KOLLEKTIIVAUTOR PEALDISENA (MK)[Sisukord](#)

ELNETi raamatukogud seda välja ei kasuta!

Ajutine kollektiivautor märkida väljale [711](#).

130 NB! UUS ANONÜÜMSE (AUTORITA) TEOSE EELISPEALKIRI (MK)[Sisukord](#)

- Eelispalkiri või pealkirja enamtuntud osa on tuumikelement (kui see on teada või kindlakstehtav)
- Väljenduse keel on tuumikelement

Kehastuse suhe teose ja väljendusega

I indikaator

0-9 järjestamisel mitteamvestatavate sümbolite arv

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a eelispealkiri (MK)

|n osa number (K)

|p osa pealkiri (K)

|g erinev lisainformatsioon, mida teistele alamväljadele sisestada ei saa (K)

(Näiteks: lepingu ja osaleja vahelise suhte registreerimine

|aTreaties. |gUnited States, |d1980 September 17. |kProtocols)

|d lepingu allakirjutamise aasta (K)

|k vorm (käsikiri, protokoll, valimik jne.) (K)

|l teose keel (MK)

|0 normikirje number (K) (süsteem genereerib)

Alamväljade järjekord: |a, |n, |p, |k, |l

Eelispealkiri märgitakse 130 väljale siis, kui kirjes **ei ole näidatud põhivastutusega isik, kollektiivautor või ajutine kollektiivautor** väljal 100, 110 (710 meil) või 111 (711 meil). Vajadusel läheb täiendkirje väljale 730.

Kui kirjes on näidatud põhivastutusega isik, kollektiivautor või ajutine kollektiivautor, läheb eelispealkiri väljale 240.

Kui teavik on originaalkeeles ja selle eelispealkiri oleks sama, mis on väljale 245 märgitav kehastuse põhipealkiri, siis eelispealkirja väljale 130/240 ei märgita.

245 00 |aMina ja teadus : |bkuidas on teadus mõjutanud minu elu?
/|ckoostaja: Toomas Tiivel ; kujundus: Helje Eelma

Pealkirja täiendandmeid üldjuhul siia väljale ei märgita. Samanimeliste teoste eristamiseks lisatakse pealkirja järele sulgudesse vajalik täpsustus (aasta, vormitermin jne).

Kui pealkirja täiendandmed on identifitseerimiseks siiski vajalikud, pannakse need alamväljale |a eelispealkirja järele ja eraldajaks on koolon.

NÄITED

130 0# |aMon cahier de jeux - les chats. ||Eesti keeles

245 10 |aNuputan koos kassidega

130 0# |aKalevala. ||Eesti keeles

245 10 |aKalevala : |bsoome rahva epos / |ckoostanud Elias Lönnrot ; tõlkinud ja järelsõna: August Annist ; illustreerinud A. Gallén-Kallela, illustratsioone kohaldanud E. Kollom

130 0# |aPiibel. |pUus Testament. ||Eesti keeles

245 10 |aMeie Issanda Jeesuse Kristuse Uus Testament, ehk, Uue Seaduse Raamat

130 0# |aInimõiguste ülddeklaratsioon |d(1948). ||Eesti keeles

130 0# |aMaastrichti leping |d(1992). ||Inglise keeles

Ilma alamväljata |d lisatakse muude eelispalkirjade aastaarve eristamise mõttes

130 0# |aEesti NSV konstitutsioon (1978). ||Eesti keeles

245 10 |aEesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi konstitutsioon (põhiseadus) : |bvastu võetud Eesti NSV Ülemnõukogu üheksanda koosseisu erakorralisel, üheksandal istungjärgul 13. aprillil 1978. aastal

130 0# |aEesti NSV konstitutsioon (1940). ||Eesti keeles

240 NB! UUS EELISPEALKIRI TEOSELE (MK) TE

Sisukord

Kehastuse suhe teose ning väljendusega

- Eelispalkiri või pealkirja enamtuntud osa on tuumikelement (kui see on teada või kindlakstehtav)
- Väljenduse keel on tuumikelement

I indikaator

0 Ei ole trükitud ega kuvatud

1 Trükitud või kuvatud

II indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

- Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid (nt. the, an, a, die, der, das), kirje- ja kirjavahemärgid.

240 väljal SKIP'i kasutamine läheb automaatselt Sierra püsipikkusväljale. Kui II indikaatori puhul on vaja kasutada SKIP'i nii 240 kui ka 245 väljal ja nad on erinevad, siis märkida põhipealkirja ette mittearvestatavate sümbolite arv, mis vastab konkreetsele pealkirjale

SP SKIP = 4

240 14 The Graduate Center...

245 03 De Center for Studies...

Alamväljad

- |a eelispealkiri (MK)
- |g erinev lisainformatsioon (K)
- |k vorm (K) (N: käsikiri, protokoll, valimik jne.)
- |l teose keel (MK)
- |n osa number (K)
- |p osa pealkiri (K)
- |0 normikirje number (K) (süsteem genereerib)

Alamväljade järjekord: |a, |n, |p, |k, |l

Eelispealkiri märgitakse 240 väljale siis, kui kirjes on näidatud **põhivastutusega isik, kollektiivautor või ajutine kollektiivautor** väljal 100, 110 (710 ELNETi rk.des) või 111 (711 ELNETi rk.des).

Kui kirjes ei ole põhivastutusega isikut või kollektiivi, läheb eelispealkiri väljale 130.

Kui teavik on originaalkeeles ja selle eelispealkiri oleks sama, mis on väljale 245 märgitav kehastuse põhipealkiri, siis ei pea eelispealkirja väljal 240/130 näitama.

100 1# |aKross, Jaan, |d1920-2007, |eautor
 245 10 |aTahtamaa : |bromaan / |cJaan Kross ; toimetanud Linda Uustalu ;
 kujundanud Peeter Laurits

Kui väljaandes pole originaalpealkirja märgitud ja pealkirja normi pole tehtud, siis andmeid väljastpoolt andmeallikat juurde otsima ei pea.

NÄITED

Ühe autoriga tõlketeos

100 1# |aOksanen, Sofi, |cpseudonüüm, |d1977- |eautor
240 10 |aKun kyyhkyset katosivat. |lEesti keeles
 245 10 |aKui tuvid kadusid / |cSofi Oksanen

100 1# |aOksanen, Sofi, |cpseudonüüm, |d1977- |eautor
240 10 |aKun kyyhkyset katosivat. |lUngari keeles
 245 10 |aMikor eltüntek a galambok / |cSofi Oksanen

Mitmeosalise teose ühe osa tõlge, originaalteose osa numeratsioon ja pealkiri on märgitud

100 1# |aTolkien, J. R. R., |d1892-1973, |eautor
240 14 |aThe Lord of the Rings. |nPart 2, |pThe two towers. |lEesti keeles
 245 10 |aSõrmuste Isand. |nTeine osa, |pKaks kantsi / |cJ. R. R. Tolkien

Tõlkenovellide valimik - ingliskeelses originaalteoses 17 novelli, soome keelde tõlgitud 14

100 1# |aCarver, Raymond, |eautor

240 10 |aWhat we talk about when we talk about love. |kValimik. |lSoome keeles

245 10 |aMistä puhumme kun puhumme rakkaudesta : |bkertomuksia / |cRaymond Carver ; suomentaja Raija Mattila.

Pealkirja **täiendandmeid** üldjuhul siia väljale **ei märgita**. Samanimeliste teoste eristamiseks lisatakse pealkirja järele sulgudesse vajalik täpsustus (aasta, vormitermin jne).

100 1# |aAareleid, Kai, |d1972- |eautor

240 10 |aLinnade põletamine (romaan)

245 10 |aLinnade põletamine / |cKai Aareleid

100 1# |aAareleid, Kai, |d1972- |eautor

240 10 |aLinnade põletamine (näidend)

245 10 |aLinnade põletamine : |bnäidend : põhineb samanimelisel romaanil / |cKai Aareleid

Kui pealkirja täiendandmed on identifitseerimiseks siiski vajalikud, pannakse need alamväljale |a eelispealkirja järele ja eraldajaks on koolon.

Samalt autorilt kaks samanimelist romaani, millede ilmumisaastad on ka samad

100 1# |aRich, Jason R., |eautor

240 10 |aFortnite Battle Royale hacks : secrets of the island. |lSoome keeles

245 10 |aFortnite Battle Royale : |bsaaren salaisuudet / |cJason R. Rich ...

100 1# |aRich, Jason R., |eautor

240 10 |aFortnite Battle Royale hacks : the unofficial gamer's guide. |lSoome keeles

245 10 |aFortnite Battle Royale : |bmestaripelaajan kirja / |cJason R. Rich ...

Alternatiivpealkirja 240 väljale ei märgita

240 10 |aVürst Gabriel

245 10 |aVürst Gabriel, **ehk**, Pirita kloostri viimased päevad : |bajalooline jutustus suurest Liivi sõjast (1558-1583) / |cEduard Bornhöhe

246 10 |aPirita kloostri viimased päevad

Eelispalkkirjaks pealkirja enimtuntud osa :

100 1# |aDickens, Charles, |d1812-1870, |eautor

240 10 |aDavid Copperfield. |lVene keeles

245 10 |aЖизнь Дэвида Копперфилда, рассказанная им самим : |bроман
/ |cЧарльз Диккенс ; перевод Е. Бекетовой ; предисловие Р.
Померанцевой ; рисунки Г. Филипповского

100 1# |aDickens, Charles, |d1812-1870, |eautor

240 10 |aRomaanid. |kValimik. |lVene keeles

245 10 |aСобрание сочинений в десяти томах. |nТом
второй, |pПриключения Оливера Твиста : |bроман ; Жизнь и
приключения Николаса Никльби : роман (Гл. I-XV)

246 10 |aПриключения Оливера Твиста : |bроман

246 10 |aЖизнь и приключения Николаса Никльби : |bроман (Гл. I-XV)

700 12 |iSisaldab: |aDickens, Charles, |d1812-1870. |tOliver Twist. |lVene
keeles

700 12 |iSisaldab: |aDickens, Charles, |d1812-1870. |tLife and adventures of
Nicholas Nickleby. |nChapters I-XV. |lVene keeles

Raamatus kahe erineva autori originaalteosed (240 pole vajalik)

245 00 |aAeg jookseb / |cKertu Ruus. Lilled vangile / Aet Süvari

700 12 |iSisaldab: |aRuus, Kertu, |d1975- |tAeg jookseb

700 12 |iSisaldab: |aSüvari, Aet, |d1977- |tLilled vangile

Kogumikus sama autori varem eraldi ilmunud teosed

100 10 |aKaugver, Raimond, |d1926-1992, |eautor

240 10 |aRomaanid. |kValimik

245 10 |aKolm romaani / |cRaimond Kaugver ; kujundanud V. Pääsuke

505 0# |aSeitsmendas läänes ; Nelikümmend küünalt ; Jumalat ei ole
kodus

700 12 |iSisaldab: |aKaugver, Raimond, |d1926-1992. |tSeitsmendas läänes

700 12 |iSisaldab: |aKaugver, Raimond, |d1926-1992. |tNelikümmend
küünalt

700 12 |iSisaldab: |aKaugver, Raimond, |d1926-1992. |tJumalat ei ole kodus

Mugandused

RDA järgi tuleb teost, mis on läbinud olulise kohandamise, lugeda uueks teoseks, mille autoriks adapteeringu looja.

100 1 |aJacobson, Howard, |d1942- |eautor

240 10 |aShylock is my name. |lEesti keeles

245 10 |aShylock on mu nimi : |bümbler jutustatud William Shakespeare'i
"Veneetsia kaupmees" / |cHoward Jacobson ; inglise keelest tõlkinud
Riina Jesmin ; toimetanud Ülo Mattheus

700 1# |iAdapteeritud teosest: |aShakespeare, William, |d1564-
1616. |tMerchant of Venice

- 100 1# |aVogel, Malvina G.,|eautor
240 14 |aThe three musketeers.||Eesti keeles
245 10 |aKolm musketäri :|b[romaan] /|cAlexandre Dumas ; inglise keelest tõlkinud Jana Linnart ; toimetanud Virve Pillau ; adapteerinud Malvina G. Vogel ; illustreerinud Pablo Marcos Studio
700 1# |iAdapteeritud teosest:|aDumas, Alexandre,|cvanem,|d1802-1870.|tTrois mousquetaires

Ühe isiku, suguvõsa või kollektiiv autori kogutud teoste või ühes kindlas vormis/žanris teoseid sisaldavate kogumike puhul kasutatakse 240 väljal eelispealkirjana ühte järgmistest terminitest:

Esseed

Kirjad

Libretod

Novellid

Näidendid

Proosa

Kõned

Romaanid

Luuletused

Jutlused

Muinasjutud

Laulutekstid

Koomiksid

Mugandused (adapteeritud, lühendatud teoste kohta)

Teosed (kui kogumikus on teosed erinevatest žanritest, siis kasutada seda üldist määratlust) Nt: Väljaandes romaan ja näidend, kumbki ei domineeri. Või kui teoses on viis juttu, üks näidend.

Kui ükski neist terminitest ei sobi, siis kasutada mingit muud sobivat vormi- või žanriterminite.

Kui kogumik ei ole täielik, märgitakse alamväljale |k, et tegemist on valimikuga

- 100 10 |aUnt, Mati,|d1944-2005,|eautor
240 10 |aRomaanid.|kValimik
245 10 |aKogutud teosed.|n5 /|cMati Unt ; toimetanud Külli Trummal ; järelsõna: Kalev Kesküla ; kujundanud Andres Tali

100 10 |aGailit, August,|d1891-1960,|eautor
240 10 |aNovellid.|kValimik
245 10 |aKogutud novellid.|n1 /|cAugust Gailit ; illustreerinud A. Bach

Ebatäpsused pealkirjas

Kui originaalpealkiri on kirjutatud raamatus valesti, siis väljale 240 läheb õige originaalpealkiri, väljale 500 tehakse märkus selle kohta, kuidas pealkiri teavikus märgitud on.

240 10 |a21 lessons what **I've** learned from falling down the rabbit hole. ||Eesti keeles

500 ## |aTiitellehe pöördel ekslikult originaali pealkiri: 21 lessons what **I** learned from falling down the rabbit hole

245 PEALKIRJA- JA VASTUTUSANDMED (MK) TE**Sisukord**

Tuumikelement: põhipealkiri ja sellega seotud vastutusandmed

Põhipealkiri kirjutatakse ümber sõna-sõnalt, nagu see teavikus esineb ning võetakse ühest järgmistest allikatest (eelistuse järjekorras):

a) tiitellehelt

b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses (eelistuse järjekorras):

1) kaas või kaaneümbris

2) päis

3) kolofoon

Kui põhipealkirja andmeallikas on **muu kui tiitelleht**, esitatakse allikas märkusena.

ELNET kokkulepe: brošüüridel (töövihikud, infomaterjalid), millel puudub tiitelleht ja on ainult **üks** pealkiri ning see võetakse **kaanelt**, ei pea allikat märkusena esitama.

Kui põhipealkirja andmed võetakse **päisest** või **kolofoonist**, tehakse märkus väljale 588

Nt. 588## |aPõhipealkiri võetud kolofoonist

c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info (nt. teavikuga kaasas olev lisamaterjal, andmed saadud Kirjastajaportaalist jne.)Väljastpoolt andmeallikaid saadud pealkirjad märgitakse nurksulgudesse.

NB! põhipealkirja allika kohta teha märkus väljale 588.

Pealkirja täiendandmed võetakse samast andmeallikast kui põhipealkiri. Vajadusel tehakse teisendpealkiri väljale 246.

NÄIDE:

245 00 |aPuutetundlik. Kaasaegne klassika : |bPallase tudengid + Pallase õppejõud = Touch sensitive. Modern classics : professors of Pallas + students of Pallas / |ckujundus: Kaidi Marii Kütt

246 1# |iKaanel alapealkiri: |aValik graafika töid Pallase tudengitelt ja õppejõududelt

(Kaanel olevad pealkirja täiendandmed pole võetud samast andmeallikast kui põhipealkiri)

I indikaator

- 0 kirje pealkirja järgi (väli 1XX puudub)
- 1 kirjel on pealdis, täidetud on väli 1XX

II indikaator

- 0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv
 - Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid (nt. the, an, a, die, der, das), kirje- ja kirjavahemärgid.
 - [245](#) 2. indikaator = Sierra püsipikkvälja SKIP
 - **NB!** Kuna Sierra muudab SKIPi väärtust automaatselt, tuleb alati kontrollida, et Sierra SKIP ja [245](#) 2. indikaator oleksid vastavuses
 - **Vt. ka** [Artiklite skippimine](#)

Alamväljad

- |a põhipealkiri (MK)
- |h- laadi-üldmäärang (MK)
 - {Võrguteavik}
 - {Elektroniline teavik} (MK) (2022. a alates kasutatakse kolme väljaannet detailsemalt kirjeldavat välja: 336,337,338)
- |b täiendandmed (MK)
- |c vastutusandmed (MK)
- |n raamatu osa/köite number (K)
 - (mitmeosaline raamat)
- |p raamatu osa/köite pealkiri (K)
 - (mitmeosalise raamatu sõltuv- e. individuaalpealkiri)

Alamväljade järjekord : abc ; anpbc ; abnpc

|b võib olla ka **enne** alamvälju **|n** ja **|p** (ISBD järgi täiendandmed märgitakse selle pealkirja järgi, mille juurde nad keeleliselt kuuluvad)

Ebatäpsused pealkirjas esitatakse kirjes nii, nagu need teavikus esinevad.

Parandatud pealkiri tuuakse ära teisendpealkirjana väljal 246.

NÄIDE

245 10 |aMicromagnetic study of magnetoelastic materials

246 1# |iParandatud pealkiri: |aMicromagnetic study of magnetoelastic materials

(Või ilma sissejuhatava fraasita väljal 246

246 13 |aMicromagnetic study of magnetoelastic)

Rööppealkirjad:

RDA-s ei ole rööppealkirjade märkimine kohustuslik, see on kataloogija/kataloogimisasutuse otsustada, kas need kirjutada või mitte Rööppealkirja andmeallikaks on kogu teavik.

ELNET kokkulepe:

Välisraamatute kataloogimisel märgitakse kirjesse **kuni 2 rööppealkirja**, soovi korral võib ülejäänute kohta teha märkuse väljal [500](#).

RB kirjetes kohustuslik. Väljale 245 märgitakse **kuni 3 rööppealkirja**, ülejäänute kohta tehakse märkus väljal [500](#).

Näited:

245 . . . |aPõhipealkiri = |bRööppealkiri / |cvastutusandmed

245 00 |aEesti raamat 1941-1944 = |bEstnisches Buch 1941-1944 / |cEesti
Rahvusraamatukogu

245 . . . |aPõhipealkiri = |bRööppealkiri 1 = Rööppealkiri 2 / |cvastutusandmed

245 . . . |aPõhipealkiri = |bRööppealkiri : pealkirja täiendandmed
/ |cvastutusandmed

245 . . . |aPõhipealkiri : |bpealkirja täiendandmed = Rööppealkiri : rööppealkirja
täiendandmed / |cvastutusandmed

245 . . . |aPõhipealkiri / |cvastutusandmed = Rööppealkiri / rööpvastutusandmed

Alternatiivpealkiri (ehk-pealkiri). Põhipealkiri võib moodustuda kahest osast (mõlemat neist võib pidada pealkirjaks), mida ühendab sõna "ehk" või "või". Teist osa pealkirjast määratletakse kui alternatiivpealkirja.

Pealkirju ühendavale sõnale "ehk" või "või" eelneb ja järgneb koma ning alternatiivpealkiri algab suure algustähega.

NÄIDE

245 10 |aVürst Gabriel, *ehk*, Pirita kloostri viimased päevad : |bajalooline
jutustus suurest Liivi sõjast (1558-1583) / |cEduard Bornhöhe

246 10 |aPirita kloostri viimased päevad

Põhipealkirjata teavik.

Kui teavikul puudub põhipealkiri ja kui kõigil teavikus sisalduvatel teostel on samad vastutusandmed, esitatakse need pärast pealkirju ja täiendandmeid

Ühes väljaandes sisalduvate sama autori teoste pealkirjad eraldatakse üksteisest semikooloniga (;)

100 1# |aShakespeare, William, |d1564-1616, |eautor

240 10 |aNäidendid. |kValimik. |lEesti keeles

245 10 |aHamlet ; |bOthello ; Suveöö unenägu / |cWilliam Shakespeare

100 1# |aUnt, Mati, |d1944-2005, |eautor

245 10 |aMõrv hotellis ; |bPhaethon, Päikese poeg : näidend 2 vaatuses 5
pildis / |cMati Unt

Kui teavikus sisalduvatel üksikteostel on erinevad vastutusandmed, märgitakse need nende pealkirjade või pealkirja täiendandmete järele, mille juurde nad kuuluvad

245 10 |aAeg jookseb / |cKertu Ruus. Lilled vangile / Aet Süvari
700 12 |iSisaldab: |aRuus, Kertu, |d1975- |tAeg jookseb
700 12 |iSisaldab: |aSüvari, Aet, |d1977- |tLilled vangile

Mitmeosaline raamat

Kui teavikus on näidatud mitmeosalise raamatu **köite number ja sõltuvpealkiri**, siis on alamvälja |p ees koma (.|n,|p)

100 1# |aTolkien, J. R. R., |d1892-1973, |eautor
245 10 |aSõrmuste isand. |n1. osa, |pSõrmuse vennaskond : |b[romaan]
/ |cJ. R. R. Tolkien ; tõlkinud Votele Viidemann ; värsid tõlkinud Ene Aru ja Votele Viidemann ; eessõna: Ene Aru ; tüpograafia: Jaan Tammsaar
246 10 |aSõrmuse vennaskond

Kui teavikus on näidatud vaid mitmeosalise raamatu **sõltuvpealkiri**, siis on alamvälja |p ees punkt (.|p)

100 1# |aUustulnd, Lembit, |d1952- |eautor
245 10 |aAvameri. |pNaerukajaka nutt : |bmereromaan / |cLembit Uustulnd
; toimetanud Velve Saar ; kujundanud Mari Kaljuste, fotod: Lembit Uustulnd
246 10 |aNaerukajaka nutt

Vastutusandmed

Vastutusandmete kehtestatud andmeallikas on **kogu teavik. Nurksulge kasutama ei pea, v.a. väljastpoolt teavikut saadud andmed. Vastutusandmed märgitakse kirjesse täpselt nii nagu need esinevad teavikus.**

Vastutusandmed kopeerivad teavikus toodut nii sõnastuselt, keeleliselt kui ka vigade poolest, s.t kui teavikus esitatud autori nimi on vigane, kirjutatakse vastutusandmetesse vigane nimi

Pealkirjaga seotud **vastutusandmed** võetakse ühest järgmistest allikatest (eelistuse järjekorras):

- a) samast allikast kui põhipealkiri
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info (nt. teavikuga kaasas olev lisamaterjal, andmed saadud Kirjastajaportaalist jne.)

Eelistusjärjekorda tuleb järgida isegi siis, kui järgnev andmeallikas sisaldab täielikumat kirjeldust isiku vastutusest väljaande kunstilise või intellektuaalse sisu loomisel.

NÄIDE 1 (RB kirje):

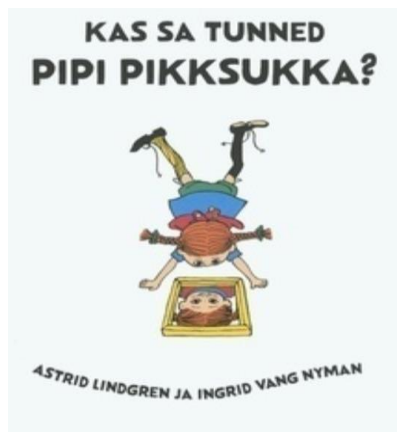
100 1# |aLindgren, Astrid, |d1907-2002, |eautor

245 10 |aKas sa tunnend Pipi Pikksukka? / |cAstrid Lindgren ja Ingrid

Vang Nyman ; tõlkinud: Kadri Okas ; toimetanud Sinisukk

500 ## |aEesmikus: **Tekst: Astrid Lindgren, illustratsioonid: Ingrid Vang Nyman**

700 1# |aVang Nyman, Ingrid, |d1916-1959, |eillustreerija

Raamatu
tiitelleht

NÄIDE 2 (välisteavik)

245 00 |aClass struggle and the color line : |bAmerican socialism and the race question 1900-1930 / |cPaul M. Heideman

500 ## |aKaanel toimetaja: **Paul M. Heideman**

700 1# |aHeideman, Paul M., |etoimetaja

Autorite esitamine vastutusandmetes

Individaalautor

ELNET kokkulepe

Kuni viie autoriga teosed (RB ja välisteavik)

- Pealdis tehakse **esimese autori** nimega (100)
- Kõik nimed lähevad vastutusalasse (245|c).

Teistele autoritele tehakse täiendkirje väljale 700

NÄIDE

100 1 |aSipilä, Martti, |eautor

245 10 |aMaamiehen taitokirja / |ctekijät: Martti Sipilä, Mikko Kantola, Pellervo Uotila, Aarne Levander, Mikko Valjakka

700 1 |aKantola, Mikko, |eautor

700 1 |aUotila, Pellervo, |eautor

700 1 |aLevander, Aarne, |eautor

700 1 |aValjakka, Mikko, |eautor

ELNET kokkulepe**Enam kui viie autoriga teosed (RB)**

- Pealdis tehakse esimese autori nimega (100)
- Vastutusandmetesse (245|c) läheb esimene autor [ja veel xx], ülejäänud märkusesse (500), teistele autoritele tehakse täiendkirje väljale 700

Nurksulgudesse märgitud isikute arv kirjutatakse eesti keeles. Numbrid 1-10 kirjutatakse välja sõnadega.

Kui nurksulgudesse märgitud isikute arv on suurem kui kümme, asendatakse sõnad numbriga, nt [ja veel 15].

NÄIDE

- 100 1# |aKand, Hilja, |eautor
 245 10 |aLapse tervishoid / |cHilja Kand [ja veel kümme]
 500## |aRaamatus ka autorid: Leida Keres, Elmar Kohandi, Haldja Kääri, Hilja Liiskmaa, Haia-Lea Mäepalu, Aino Paves, Heljo Preem, Elli Ratnik, Helju Tälli, Asta Uibo
 700 1# |aKeres, Leida, |d1916-2003, |eautor
 700 1# |aKohandi, Elmar, |d1911-1999, |eautor
 700 1# |aKääri, Haldja, |d1921-2008, |eautor
 700 1# |aLiiskmaa, Hilja, |eautor
 700 1# |aMäepalu, Haia-Lea, |eautor
 700 1# |aPaves, Aino, |eautor
 700 1# |aPreem, Heljo, |d1924-2016, |eautor
 700 1# |aRatnik, Elli, |eautor
 700 1# |aTälli, Helju, |d1927-2009, |eautor
 700 1# |aUibo, Asta, |eautor

Enam kui viie autoriga teosed (Välisteavik)

- Pealdis tehakse esimese autori nimega (100).
- Vastutusandmetesse (245|c) läheb esimene autor [ja veel xx]
Teistele autoritele väljal 700 täiendkirjeid ei tehta

Estonica autoritele tehakse täiendeid niipalju kui vaja

Nurksulgudesse märgitud isikute arv kirjutatakse eesti keeles. Numbrid 1-10 kirjutatakse välja sõnadega.

Kui vastutavaid isikuid on üle 10, siis võib need ära jätta ja kasutada lühendit [ja teised]

Varasemalt kasutusel olnud väljajätutähistust kolm punkti (...) enam ei kasutata.

NÄIDE

- 100 1# |aDauzat, Michel M., |d1951- |eautor
 245 10 |aPratique de l'ultrasonographie vasculaire : |b(doppler, échographie) / |c M. M. Dauzat [ja teised]

NB! Kollektiivautorite ja koostajate, toimetajate jt. rollide esitamist bibliokirjes vaata: [Vastutusandmed teavikute de visu kataloogimisel](#)

NÄITED

245 00 |aMaa-alune riik : |bUngari kaevurimuinasjutte / |cungari keelest tõlkinud Edvin Hiedel

100 1# |aKiho, Angela, |eautor

245 14 |a... kui lahkusid luiged : |b[luuletused] / |cAngela Kiho

245 00 |aPeko : |bsetu rahvuseepos = setukaiseepos = the Setu epic / |c laulanut by Anne Vabarna

100 1# |aTšehhov, Anton, |d1860-1904, |eautor

245 10 |aСобрание сочинений в двенадцати томах. |nТом восьмой, |pПовести и рассказы 1895-1903 / |cА. П. Чехов ; под общей редакцией В. В. Ермилова [ja teised]

245 00 |aEncyclopedia of ocean sciences / |ceditor-in-chief John H. Steele ; editors Steve A. Thorpe, Karl K. Turekian

245 00 |aArgikultuuri uurimise terminoloogia : |be-sõnastik / |cTartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakond ; koostaja ja toimetaja: Tiiu Jaago ; kujundaja: Helen Ilus

100 1# |aArro, Hendrik, |d1925-2017, |eautor

245 10 |aEesti lendurid lahingute tules : |bkogumik / |cHendrik Arro

246 TEISENDPEALKIRJAD (K)

[Sisukord](#)

Väljale 246 märgitakse:

- rööppealkirjad
- kaane- ja seljapealkiri
- valikuliselt lehekülje- e. jooksev tiitel
- pealkirja tuntuim osa (näit. entsüklopeediatel)
- mitmeosalise/köitelise teose osa / köite pealkiri
- põhipealkirja teisendid (numbrite või arvsõnaga algavad, akronüümid jms)
- rooma numbritega algavate pealkirjade puhul esitatakse teisendpealkirjana araabia numbritega algavad variandid
- araabia numbritega algavatest pealkirjadest teisendatakse sõnadega algavateks need mida eeldatavalt sõnadega otsitakse
- vana kirjaviisiga pealkirjadele esitatakse teisendpealkiri uues kirjaviisis
- W >> V – vanema raamatu puhul, kui pealkiri algab W-ga või sisaldab W-d, siis esitatakse teisendpealkiri V-ga.

NB! Teisendpealkirja ei tehta aastaarvuga algavatele pealkirjadele, samuti konverentsi järjenumbriga algavatele pealkirjadele.

Välja 246 järjestatakse vastavalt 2. indikaatori kasvavale väärtusele.

NB! Väljal 246 puudub skip ehk järjestamisel mittearvestatavate sümbolite ärajätmiseks vajalik indikaator.

Skippi vajavatele pealkirjadele teha täiendkirje väljal [740](#).

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

I indikaator – märkuse ja täiendkirje olemasolu

1 tehakse märkus ja täiendkirje

II indikaator – pealkirja tüüp

andmed puuduvad, pole ükski järgnevaist (vajab alamvälja |i)

0 osa / köite pealkiri (245 |p)

alternatiivpealkiri (245 |a)

pealkirja enamtuntud osa (245 |a, ka |b)

ehk/või pealkiri (245 |a)

1 rööppealkiri (245 =|b)

3 muu pealkiri (numbriga algavad, uues kirjaviisis pealkirjad jms)

4 kaanepealkiri

5 lisatiitellehe pealkiri (added title page title)

6 päistiitel

7 leheküljетиitel (running title)

8 seljapealkiri

9 originaali-pealkiri (2022. a alates märgitakse väljale 130, 240)

Alamväljad

|a põhipealkiri (MK)

|b täiendandmed (MK)

kindlasti lisada juhul, kui ainult alamvälja |a kasutamisel tekib pealkirjade registrisse mitu sarnast pealkirja

|n osa number (K)

|p osa pealkiri (K)

|i kuvatav tekst (MK)

kasutada siis, kui ei ole tegemist ühegi II indikaatoriga määratletava pealkirjatüübiga

|g erinev lisainformatsioon

NÄITED

245 00 |aMaailmakirjandus. |n2. osa, |pRomantismist postmodernismini

246 10 |aRomantismist postmodernismini

245 00 |aEesti muusika ajaloo lugemik. |nI, |pEesti muusikakirjandus a.

1622-1917 =|b(La Estonia muzikliteraturo de 1622-1917)

- 246** 10 |aEesti muusikakirjandus a. 1622-1917
246 11 |aLa Estonia muzikliteraturo de 1622-1917
740 3# |aLa Estonia muzikliteraturo de 1622-1917
- 245 00 |a3 näidendit
246 13 |aKolm näidendit
- 245 00 |aLiiklusülesanded
246 1# |iEnimtuntud pealkiri: |aVahtralehe testid
- 245 00 |aParkimine. Viltimine. Taimedega värvimine : |bväike käsiraamat =
Tanning, felting and dying with plants / |ckoostas Kristina Rajando ;
eessõna: Elle Puurmann
246 11 |aTanning, felting and dying with plants
246 13 |aViltimine
246 13 |aTaimedega värvimine
- 245 00 |aKuulsate inimeste kuulsad mõtted. |nIII osa, |pXIX-XX sajand
/ |ckoostanud I. Komarova ja A. Kondrašov ; tõlge eesti keelde
Irene Rütman ; toimetanud Piret Joalaid
246 10 |aXIX-XX sajand
246 14 |aAforismid : |bXIX-XX sajand
- 245 00 |aEesti õigekiri / |ckoostanud Erika Rummel
246 1# |iVäljaandja kodulehel ka pealkiri: |aEesti keele õigekiri
- 245 10 |aUdmurdi usundi peamised tunnusjooned XIX ja XX sajandil
/ |cAado Lintrop
246 13 |aUdmurdi usundi peamised tunnusjooned 19. ja 20. sajandil
- 245 10 |aSäärane mulk, ehk, Sada vakka tangusoola
246 10 |aSada vakka tangusoola
- 245 00 |aAsfaltsegud : |bkuuma asfaltsegu katsemeetodid. |nOsa
22, |pRattaroopa katse = Bituminous mixtures : test methods for hot
mix asphalt. |nPart 22, |pWheel tracking / |cEesti Standardikeskus ;
[tõlkis Vello Mespak]
246 11 |aBituminous mixtures : |btest methods for hot mix asphalt. |nPart
22, |pWheel tracking.
246 10 |aRattaroopa katse
246 10 |aWheel tracking

TUUMIKELEMENT

Kordustrukandmetele kehtestatud andmeallikas on **kogu teavik**.

NB! Lühendeid ei kasutata, v.a juhul kui neid on teavikus kasutatud.

Kordustrukandmed võetakse järgmistest allikatest (elistuse järjekorras):

- a) samast allikast kui põhipealkiri
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info (nt. teavikuga kaasas olev lisamaterjal, andmed saadud Kirjastajaportaalist jne.)

Väljastpoolt andmeallikaid saadud kordustrukandmed lähevad nurksulgudesse.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a kordustrukandmed, elektroonilise teaviku väljalaske- ja versiooniandmed (MK) TE
- |b kordustrukiga seotud rööp- ja vastutusandmed (MK)

Kordustrukandmed märgitakse kirjesse täpselt nii, nagu need esinevad teavikus, st. need kopeerivad teavikus toodut nii sõnastuselt, keeleliselt kui ka vigade poolest. Kui teavikus esitatud kordustrukandmed on teadaolevalt valed, lähevad 250 väljale vigased andmed ja õigete andmete kohta tuleb teha märkus väljal 500.

NÄIDE

250 ## |a2. painos

500 ## |aÕiged kordustrukandmed: 3. painos

NB! UUS! Ka esimene trükk märgitakse kirjesse, kui see on teavikus ära toodud.

NÄITED

250## |a1. trükk

250## |aNeljas trükk

250## |a4. ümbertöötatud trükk

250## |aParandatud trükk

250## |a*** edition (raamatus trükikordusandmed märgitud 3 tärniga)

250## |aTeine, parandatud ja täiendatud trükk

250## |aFifth edition / |brevised and expanded by Diana Morris, Helen Garner, Sarah Wheeler

250## |a3rd ed.

250## |a2nd rev. ed. / |bedited by John Smith

250## |a3-е изд., доп. и перераб.

250## |aStudent ed.

250## |aCanadian ed. = |bÉd. canadienne

250## |aNew Wessex ed. / |bintroduction by J. Hillis Miller ; notes by Edward Mendelson

Tiitellehel näidatud kahed erinevad editsiooniandmed

250 ## |aCanadian edition

250 ## |a3rd edition

250 ## |aVer. WSH 1.0 Nov. 2001 (CD-ROMi puhul)

250 ## |aKordustr.

260 ILMUMISANDMED (MK)

Sisukord

Alates 04.04.2022 ilmumisandmete välja 260 uute teavikute kataloogimisel mitte **kasutada!**

Kasutusel on **ainult väli 264!**

Vanemates kirjetes andmeid väljal **260 ei muudeta**

264 NB! UUS!! ILMUMISANDMED (K) TE

Sisukord

TUUMIKELEMENT

Ilmumiskoht, kirjastaja ja ilmumisaasta on tuumikelemendid

Ilmumiskoht (kohustuslik märkida vaid esimene)

Kirjastaja (kohustuslik märkida vaid esimene)

Avaldamata kehastus (*unpublished manifestation*).

Avaldamata kehastus - kehastus, mille on teostanud tootja (nt. **käsikiri**, maal, skulptuur).

Kirjeldatakse väljal **264 #0**

Tuumikelement on vaid **tootmisaeg**. Teised elemendid on valikulised.

Tootmiskoht - ei ole avaldamata kehastustel tuumikelement. Kui tootmiskoht on leitav väljaandest, võib selle märkida 264 #0 alamväljale |a. Andmed kirjutatakse kirjesse täpselt nii nagu need on teavikus märgitud. Kui infot pole väljaandes, kuid see on teada, võib selle kirjesse märkida nurksulgudes kataloogimiskeeles.

264 #0 |a[Tartu], |c2016

Tootja - ei ole avaldamata väljaannetel tuumikelement. Kui teavikus on märgitud tootja, võib selle märkida alamväljale **|b**. Andmed märgitakse täpselt nii, nagu need on teavikus. Kui tootja nime teavikust ei leia, kuid see on teada, võib kataloogija esitada selle info nurksulgudes.

Kuna infot tootmiskoha ja tootja kohta on sageli raske kindlaks teha, siis neid andmeid tavaliselt kirjesse ei märgita.

Tootmisaeg – on tuumikelement. Info tootmisaja kohta märgitakse alamväljale **|c nurksulgudeta** olenemata andmeallikast (ka väljastpoolt väljaannet võetud andmete puhul).

Kui tootmisaasta ei ole tuvastatav, võib lisada alamväljale **|c**: [tootmisaeg teadmata].

NB! Kuna ilmumiskoht ja kirjastaja ei ole tuumikelemendid, piisab kui väljale 264 #0 märkida vaid tootmisaeg.

264 #0**|c**2011

264 #0**|c**[Tootmisaeg teadmata]

Avaldatud kehastused.

Avaldatud on väljaanded, mille on teostanud kirjastaja või valmistaja või mille on teinud kättesaadavaks levitaja. Veebis avaldatud väljaandeid loetakse avaldatud materjaliks.

Tuumikelemendid on: esimene ilmumiskoht, esimene kirjastaja ja ilmumisaasta.

Ilmumisandmete andmeallikad on järgmised:

Ilmumiskoht:

- a) samast allikast kui kirjastaja nimi
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info (nt teavikuga kaasas olev lisamaterjal, väljaandja koduleht, Kirjastajaportaali jne.)

Rööpilmumiskoht:

- a) samast allikast kui ilmumiskoht
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info

Kirjastaja nimi:

- a) samast allikast kui põhipealkiri
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info

Kirjastaja rööpandmed:

- a) samast allikast kui kirjastaja nimi
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info

Ilmumisaeg:

- a) samast allikast kui põhipealkiri
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info

I Indikaator

Määratlemata

II indikaator**0 - Valmistaja andmed** (käsikirjaline/avaldamata teavik) (*Production*)**1 - Kirjastaja andmed (K)** (*Publication*)**2 - Levitaja andmed (K)** (*Distribution*)**3 - Trükikoja/tootja andmed (K)** (*Manufacture*)**4 - Autoriõiguse aasta (K)** (*Copyright notice date*)**Alamväljad**

|a ilmumis- või levitamiskoht (K)

|b kirjastaja, levitaja (K)

|c ilmumis-, levitamis-, tootmis- või autoriõiguse aasta
(autoriõiguse tähistamisel kasutada c tähe asemel © sümbolit
(Sierras: tööriistad --> sümbolid --> Latin-1 supplement)**Ilmumis- või levitamiskoht.**

Väljale 264 märgitakse ilmumiskoht nii nagu väljaandes.

Näiteks: Reval, Tartus, Rija linnas, Sõmerpalus. Vajadusel esitatakse normitud nimekuju väljal 752 (RB).

264 #1 |aPeterburis :|bEesti töörahva kommuna kultuura ja ariduse valitsus,|c1916**752 ##** |aVenemaa|dPeterburiKui on esitatud rohkem kui üks ilmumiskoht, on **kohustuslik** märkida vaid **esimene**.**ELNETi kokkulepe:** RB kirjetes märgitakse kõik ilmumiskohad.

Ilmumiskohad märgitakse sellises järjekorras nagu need väljaandes on esitatud.

264 #1 |aLondon :|bRoutledge

VÕI

264 #1 |aLondon ;|aNew York :|bRoutledge

Kui ilmumiskoht on paralleelselt mitmes keeles, märkida põhipealkirjaga samas keeles olev koht. Kui see ei ole võimalik, märkida väljaandes olev esimene.

264 #1 |aNew York

[väljaandes: Nueva York, New York. Põhipealkiri inglise keeles].

Kataloogija võib vajadusel märkida ka teised rööpilmumiskohad:

264 #1 |aSaint Petersburg = **|a**Sankt Petersburg = **|a**Pietari : **|b**...

Kui on esitatud mitu kirjastajat, kes kõik on seotud erineva ilmumiskohaga, siduda iga kirjastaja õige kohaga.

264 #1 |aBaden-Baden : **|b**Nomos-Verlag ; **|a**London : **|b**Sweet and Maxwell

Kui ilmumiskoht ja selle **täpsustaja** (maakond, osariik, riik vm.) on **teavikus märgitud**, lisada kogu info.

264#1 |aWestport, Connecticut

264#1 |aCarbondale, Ill.

264#1 |aChicago, Illinois

264#1 |aBurlington, VT, USA

Kui **täpsustajat** teavikus **ei ole**, aga see on identifitseerimiseks vajalik, lisada teave nurksulgudes.

264#1 |aDublin [Ohio]

Kui teoses on vale ilmumiskoht, kirjutatakse 264 väljale nii nagu teoses ja tehakse märkus väljale 500.

264 #1 |aStockholm : **|b**Lyric

500 ## **|a**Õige ilmumiskoht: Oslo

Kui ilmumiskoht on teavikus märkimata:

a) ilmumiskoht on teada (kirjutada teiste selle välja alamväljadega samas keeles).

Nt. **[Tartu]**

[Kirjastaja „Ilmamaa”]

b) ilmumiskoht on oletatav (kirjutada teiste selle välja alamväljadega samas keeles).

Nt. **[København?]**

[Kirjastaja „Gyldendal Hovedkontor”]

c) teada on vaid riik, osariik, maakond jne. (kirjutada kataloogimiskeeles ehk eesti keeles)

[Eesti]

[Kanada]

d) oletatav on vaid riik osariik, maakond jne. (kirj. kataloogimiskeeles ehk eesti keeles)

[Eesti?]

[Kanada?]

Kui teadaolevat ega tõenäolist ilmumiskohta, riiki, osariiki, provintsi vms ei ole võimalik kindlaks määrata, siis kirjutatakse:

e) ilmumiskoht on teadmata - märkida **[Ilmumiskoht teadmata]**.

Üldiselt mitte kasutada. Kui täpset ilmumiskohta ei ole võimalik kindlaks teha, siis kasutada mõne suurema haldusüksuse, kas või riigi nime.

Kirjastaja/levitaja/tootja.

Kirjastaja nimi märgitakse kirjesse täpselt sellisel kujul, nagu see on raamatus märgitud.

Kui väljaandes on rohkem kui üks asutus, on **kohustuslik märkida esimene.**

ELNETi kokkulepe: RB kirjetes märgitakse kõik kirjastajad.

Ülejäänud võib lisada eraldi alamväljadele (kui pole tegemist allasutusega). Kui teavikus on grammatiliselt seotud info kirjastaja/väljaandja kohta, lisada see tervikuna ühele alamväljale.

264#1 |aWashington, D.C. :|bUnited States Department of the Interior,
Bureau of Land Management :|bUnited States Department of
Agriculture, Forest Service

264#1 |aLondon :|bPublished for the Institute of Directors by the Director
Publications Ltd.

Kui sama kirjastaja on esitatud paralleelselt mitmes keeles, märkida põhipealkirjaga samas keeles olev asutus. Kui see ei ole võimalik, märkida väljaandes olev esimene. Ülejäänud võib samuti soovi korral märkida kirjesse.

264#1 |aHelsinki :|bPellervo Economic Research
[Väljaandes: Pellervon taloustutkimus PTT / Pellervo Economic Research.
Põhipealkiri on inglise keeles].

Kui kirjastaja on väljaandes märkimata, lisada võimalusel oletatav kirjastaja nurksulgudes. Kui kirjastaja kohta andmed puuduvad, kasutada väljendit **[kirjastaja teadmata]**.

Levitaja andmed on kohustuslik kirjesse lisada vaid siis, kui kirjastaja on teadmata. Trükikoja/tootja andmed on kohustuslik kirjesse lisada vaid siis, kui kirjastaja ja levitaja kohta andmed puuduvad.

264#1 |a[Ilmumiskoht teadmata] :|b[kirjastaja teadmata],|c[1972]

264#2 |aXanadu :|bDistributed by Kublai Khan,|c1972

264#1 |a[Ilmumiskoht teadmata] :|b[kirjastaja teadmata],|c[1888]

264#3 |aWilloughby :|bPrinted by Gart Williams,|c1888

Ilmumisaeg

Autoriõiguse aasta on kohustuslik (tuumikelement), kui avaldamise ega levitamise aastat pole teavikus märgitud

A. Teavikus on vaid ilmumisaasta.

264 ja 008 väljal on märgitud ilmumisaasta.

Nt. 008 s 2020

264 #1 ... |c2020

B. Teavikus on nii ilmumise kui autoriõiguse aastad ja need kattuvad.

264- ja 008 väljal on märgitud ilmumisaasta.

Nt. 008 s 2020

264 #1 ... |c2020

C. Teavikus on märgitud vaid trükkimise aasta, millest on tuletatud oletatav ilmumisaasta.

Vajadusel märkida mõlemad.

Nt. 008 s 2014

264 #1 ... |c[2014]

+ RB 264 #3 ... |c2014

D. Teavikus on märgitud nii ilmumise kui trükkimise aastad ja need kattuvad/erinevad.

Kui ilmumis- ja trükiaastad kattuvad, läheb kirjesse vaid ilmumisaasta.

Trükiandmed võib märkida ilma aastata.

Nt. 008 s 2014

264 #1 ... |c2014.

+ RB 264 #3 |a ... |b ... (ilma aastata)

Kui aastad on erinevad, võib mõlemad märkida.

Nt. 008 s 2014

264 #1 ... |c2014.

+ RB 264 #3 ... |c2015

E. Teavikus on märgitud nii ilmumise kui autoriõiguse-aastad ja need on erinevad. Autoriõiguse-aasta märkida, kui see erineb ilmumisaastast.

Nt. 008 t 2016 2004

264 #1 ... |c2016

264 #4 |c©2004

F. Teavikus on märgitud vaid autoriõiguse-aasta, millest on tuletatud oletatav ilmumisaasta.

Vajadusel märkida mõlemad.

Nt. 008 s 2014 RB 008 t 2014 2014
264 #1 ... |c[2014]
+ RB 264 #4 |c©2014

G. Teavikus on märgitud vaid trükkimise aasta ja autoriõiguse-aasta ja need erinevad.**G-1) Autoriõiguse-aasta on hinnanguliselt täpsem.**

Vajadusel märkida mõlemad.

Nt. 008 s 2013 RB 008 t 2013 2013
264 #1 ... |c[2013]
+ RB 264 #3 ... |c2014
+ RB 264 #4 |c©2013

G-2) Trükkimise aasta on hinnanguliselt täpsem.

Vajadusel märkida mõlemad. Autoriõiguse-aasta märkida, kui see erineb trükkimise aastast.

Nt. 008 t 2015 2011
264 #1 ... |c[2015]
+ RB 264 #3 ... |c2015
264 #4 |c©2011

H. Väljaandes on märgitud trükkimise aasta ja autoriõiguse-aasta ja need kattuvad.

Ilmumisaeg on autoriõiguse aasta.

Nt. 008 s 2016 RB 008 t 2016 2016
264 #1 ... |c[2016]
+ RB 264 #4 |c©2016

I. Väljaandes on vaid autoriõiguse aasta, kuid teos oli kättesaadav juba sellele eelneval aastal.

Ilmumisaastaks märgitakse autoriõiguse aasta.

Nt. 008 s 2016 RB 008 t 2016 2016
264 #1 ... |c[2016]
+ RB 264 #4 |c©2016

J. Väljaandes on vaid levitamisaasta.

Kui see on hinnanguliselt sama kui ilmumisaasta, pannakse see ilmumisaastaks nurksulgudes.

Nt. **008 s 2014**
264 #1 ... |c[2014]
+ RB 264 #2 ... |c2014

Kui see ei ole hinnanguliselt sama, kui ilmumisaasta, pannakse ilmumisaastaks tõenäoline ilmumisaasta nurksulgudes ja lisaks levitamisaasta.

Nt. **008/06 s 2015**
264 #1 ... |c[2015]
+ RB 264 #2 ... |c2014

K. Väljaandes ei ole ühtegi aastat.**K-1) Ilmumisaeg on teada (nt. väljaandja kodulehelt):**

Nt. **008 s 2015**
264 #1 ... |c[2015]

K-2) Tõenäoline ilmumisaeg on teada:

Nt. **008 s 2015**
264 #1 ... |c[2015?]

008 q 2011 2012
264 #1 ... |c[2011 või 2012]

008 q 2010 2015
264 #1 ... |c[vahemikus 2010 kuni 2015?]

K-3) Ilmumisaeg ei ole teada ega aimatav:

Nt. **008 n uuuu uuuu**
264 #1 ... |c[ilmumisaeg teadmata]

L. Faksiimileväljaannete ilmumisaeg

Nt. **008 r 2015 1922**
264 #1 ... |c2015

väljaandes ilmumisaasta 2015; algupärandi ilmumisaasta 1922

M. Väljaandes on vigane ilmumisaasta.

008-väljale (008/7-10) märkida õige aasta

+RB 046-väljale:

|a-alamväli = x (vigane ilmumisaasta)

|c vigane ilmumisaasta

|e mitmeosalise monograafia vigane ilmumisaasta

- 264 #1 |c märkida vigane ilmumisaasta
- 500 ## |a märkus õige ilmumisaasta kohta

Nt. väljaandes on vigane ilmumisaasta 2060, p.o. 2006.

008 s 2006

046 ## |ax|c2060

264 #1 ... |c2060.

500 ## |aÕige ilmumisaasta 2006

N. Väljaandes on mitu autoriõiguse aastat.

Kui väljaandes on mitu eri valdkonda puudutavat autoriõiguse aastat (nt tekst, heli, illustratsioon, tõlge), märkida kirjesse aastad, mida peetakse oluliseks teose identifitseerimise või leitavuse huvides.

Nt. Väljaandes: ©2010, disc ©2009

264 #4 |c©2009

264 #4 |c©2010

Kui väljaandes on mitu sama valdkonda puudutavat autoriõiguse aastat, märgitakse kirjesse ainult viimane.

Nt. väljaandes on autoriõiguse aastad ©1957 ja ©2007

264 #4 |c©2007

264 #3 - Trükiandmed

Väli sisaldab andmeid trükkimiskoha, trükikoja ja trükkimis- või valmistamisaja kohta.

Trükikoja/tootja/valmistaja andmed on kohustuslik kirjesse lisada vaid siis, kui kirjastaja ja levitaja kohta andmed puuduvad.

ELNET kokkulepe: RB kirjetes kohustuslik siis, kui teavikus on trükiandmed näidatud. Juriidilist määrangut näitavaid lühendeid (OÜ, SA) ei märgita

264#1 |a[Ilumiskoht teadmata] : |b[kirjastaja teadmata], |c[1888]

264#3 |aWilloughby : |bPrinted by Gart Williams, |c1888

Andmeallikad**Trükkimiskoht**

- a) samast allikast kui trükikoda
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info

Trükikoda

- a) samast allikast kui põhipealkiri
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info

Trükkimis- või valmistamisaeg

- a) samast allikast kui põhipealkiri
- b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses
- c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info

Alamväljad

- |a trükkimiskoht (kehtivad samad reeglid, mis ilmumiskoha märkimisel vt. **Ilmumis- või levitamiskoht**)
- |b trükikoda
- |c trükkimisaasta/valmistamisaasta

Trükkimiskoht märgitakse nii nagu teavikus, kuid ära jäetakse lisaõnad (nt. "trükitud"). Kui trükikoda on väljaandes märgitud käändes (Greifis, Tallinna Raamatutrükikojas), siis kirjesse märgitakse see nimetavas käändes.

264 #3 |a[Lohkva] : |bGreif

264 #3 |aEL-s (teavikus: trükitud EL-s)

264 #3 |aEuroopa Liidus (teavikus: trükitud Euroopa Liidus)

264 #3 |aHiina

264 #4 - Autoriõiguse aasta - Andmeallikaks on kogu teavik.

Autoriõiguse aasta on kohustuslik (tuumikelement) siis, kui ilmumise ega levitamise aastat pole teavikus märgitud või kui see erineb ilmumis- või levitamisaastast.

Autoriõiguse tähistamisel kasutada c tähe asemel © sümbolit (Sierras Latin-1 supplement)

Kui II indikaator on 4, siis ei sisestata alamvälju |a või |b

264 #4 |c©2007**Näiteid autoriõiguse esitamistest raamatutes:**

© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2021.

Autoriõigus tõlkele: Nele Mikk ja OÜ Krimiraamat, 2022

Eestikeelne tõlge © Maiu Elken ja Kirjastus Pegasus 2021

Tõlge eesti keelde © Sirje Keevallik ja Tänapäev, 2021

Juurde trükk

264 #1 |aTallinn : |bMaurus, |c[2020]

264 #3 |a[Tallinn] : |bPrinton

264 #4 |c©2020

500## |aJuurde trükk 2022

Andmed juurde trüki kohta märgitakse väljale 500

Juurde trüki on välja andnud teine kirjastus (kirjastus on ülesostetud või ühinenud).

Kui kirjastus on ühinenud mõne teise kirjastajaga või väljaandja nimi on muutunud, kuid väljaande ISBN on jäänud samaks, jääb kirjastaja nimeks esimeses väljaandes märgitu. Märkuseväljal tuuakse välja muutunud kirjastuse andmed.

NÄIDE

500 ## |aJuurde trükk 2022 (kirjastaja Warner)
Juurde trüki kirjastaja on Warner

300 FÜÜSILINE KIRJELDUS (K)**Sisukord**

Allikas: teavik tervikuna ja selle lisad

Keel: eesti. Lühendeid ei kasutata (v.a cm). Nurksulge ei kasutata.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad|a laadi erimäärang ja/või maht (K) **TE**

|b täiendandmed (MK)

|c mõõtmed (K) (**ELNET kokkulepe: RB trükise** kirjetel kohustuslik ; välisteavikul kataloogija otsustada)

|e irdlisa (MK)

kahe ja enama irdlisa märkimisel korratakse pluss märki(e), alamvälja tähist ei korrata

NÄITED*Trükitud raamatule***300 ## |a35 lehekülge : |billustratsioonid, portree ; |c23 cm****300 ## |a987 lehekülge : |billustratsioonid, portreed ; |c21 cm + |e1 brošüür (VIII, 91 lehekülge : kaardid)****300 ## |a250 lehekülge + |e2 CD-ROM-i****300 ## |a80 lehekülge : |billustratsioonid + |e2 helikassetti + 26 lüümikut**

300 ## |aXI, 256 lehekülge

300 ## |a122 lehekülge, 2 murtud lehte : |bkaardid ; |c21 cm

300 ## |a1 mapp (14 eraldi lehte joonistusi)

ELNET kokkulepped:

- Kui väljaanne sisaldab 1-5 nummerdamata lehte, jäetakse need kirjesse märkimata
- nummerdamata lehed teksti vahel loetakse kokku ja märgitakse lehed (mitte leheküljed).
- Kui terve väljaande leheküljed on nummerdamata, siis loetakse need kokku lehekülgedena või märgitakse 1 köide (mahukama teaviku puhul).
- Kui väljaandes on nummerdamata lehekülgi mis on illustreeritud, portreede või kaartidena, siis on soovituslik märkida: **3 nummerdamata lehte illustratsioone.**
- Kui kataloogija peab kasutajale oluliseks avada kirjes erinevad illustratsioonitüübid, siis kirjutada need sobivas sõnastuses ja käändes.

NÄIDE:

1 nummerdamata leht portreega/portreedega, 1 nummerdamata leht kaardiga, 1 nummerdamata leht illustratsiooniga

Kui teavikus on lehekülgede asemel nummerdatud veerud, siis esitatakse veergude arv

300 ## |a235 veergu

Kui teaviku leheküljed, lehed või veerud on nummerdatud osana suuremast üksusest (osa mitmekõitelisest väljaandest jne.), märgitakse esimese ja viimase lehekülje, lehe või veeru numbrid

300 ## |aLeheküljed 350-900 : |billustratsioonid

Kui teaviku leheküljed on nummerdatud nii iseseisvalt kui ka suurema üksuse osana, siis siia väljale märgitakse teaviku lehekülgede, lehtede või veergude arv. Suurema üksuse paginatsiooni kohta tehakse märkus.

300 ## |a328 lehekülge

500 ## |aLeheküljed nummerdatud ka: 501-828

Kui teavikus on lisaks nummerdatud lehekülgedele ja lehtedele ka nummerdamata leheküljed või lehed ja need moodustavad olulise osa väljaandest, siis loetakse need kokku ja lisatakse kirjesse.

300 ## |a205 lehekülge, 34 nummerdamata lehte illustratsioone

Kui nummerdamata lehtedel või lehekülgedel on info, millele viidatakse märkustes, siis tuleb nummerdamata lehed kirjesse kindlasti märkida

300 ## |a 8 nummerdamata lehte, 155 lehekülge

(Kirjes on märgitud nummerdamata lehed kuna eesmiku 6. lehel oleva bibliograafia kohta on tehtud väljale 504 märkus).

Kui kogu teavikus on leheküljed ja lehed nummerdamata, siis kas:

a) Loetakse leheküljed ja lehed kokku ja märgitakse täpne arv

300 ## |a93 nummerdamata lehekülge

300 ## |a35 nummerdamata lehte

b) Hinnatakse lehekülgede või lehtede arvu ligikaudselt

300 ## |aumbes 600 lehekülge

c) Märgitakse laadi erimäärang

300 ## |a1 köide (leheküljed/lehed nummerdamata)

Kui teavikus on kasutatud enam kui kolme erinevat paginatsiooni, siis

a) Loetakse leheküljed, lehed või veerud kokku ja märgitakse täpne arv

300 ## |a352 lehekülge eraldi paginatsioonis

b) Kui üks osadest on selgelt põhiosa, siis esitatakse selle osa lehekülgede arv ja seejärel ülejäänud osade ühine lehekülgede arv

300 ## |a460 lehekülge, 98 lehekülge eraldi paginatsioonis

c) Märgitakse laadi erimäärang

300 ## |a1 köide (eraldi paginatsioon)

Eksitav nummerdus

Parandused vajalikud juhul, kui midu jääb teaviku mahust vale mulje.

Näiteks:

Kui viimase lehekülje, lehe või veeru nummerdus on vale, esitatakse see sellisena nagu teavikus toodud. Sellele järgneb selgitus 'peab olema' ja seejärel õige number

300 ## |a329, peab olema 392 lehekülge

Defektsed teavikud

Kui leheküljed või lehed on puudu köite lõpust ja teaviku täielikku mahtu ei ole võimalik välja selgitada, siis märgitakse viimane nummerdatud lehekülge, leht või veerg ja järgneb sulgudes selgitus 'mittetäielik' (*incomplete*)

300 ## |axxiv, 179 lehekülge (mittetäielik)

Kui leheküljed või lehed on puudu nii köite lõpust kui ka algusest ja teaviku täielikku mahtu ei ole võimalik välja selgitada, siis märgitakse esimene ja viimane nummerdatud lehekülge, leht või veerg

300 ## |aLeheküljed 81-149

Kasutatakse vanema raamatu kataloogimisel kui eksemplar ei leidu teistes rk.des (puudub võimalus tervikmahu kindlakstegemiseks)

+ Lisaks tehakse märkus eksemplarikirjesse

Mitmeköitelise teaviku koondkirjes lisatakse köite lehekülgede arv ümarsulgudes köidete arvu järele (max 3 köidet) alljärgnevatele põhimõtetele tuginedes:

- Kui köidete leheküljed on nummerdatud individuaalselt, lisatakse iga köite lehekülgede arv (max 3 köidet) eristades ühe köite kohta käivad andmed semikooloniga.

NT: 300 ## |a2 köidet (X, 320 ; VII, 350 lehekülge)

- Kui lehekülgede numeratsioon köidetel on läbiv, lisatakse lehekülgede koondarv ümarsulgudesse köidete arvu järele.
NT: 300 ## |a3 köidet (2882 lehekülge) : **|b**illustratsioonid
- Enam kui 3 köite puhul jääb maht sulgudes märkimata.
NT: 300 ## |a6 köidet : **|b**illustratsioonid

Vaata lisaks ka juhendit "[Mitmeköiteliste monograafiate kirjeldamine](#)"

E-raamatule

300 ## |a1 võrguressurss (html)

300 ## |a1 võrguressurss (152 lehekülge, pdf) : **|b**illustratsioonid

300 ## |a1 võrguressurss (epub)

Kui üldmärkuses on karbi/mapi sisalduvus lahti kirjutatud, siis väljal 300 infot korrata ei ole vaja.

300 ## |a1 karp

500 ## |aKarp sisaldab: 197 lamineeritud harjutuskaarti, 12 vahekaarti, 10 lehte taaskasutatavaid kleebiseid ja CD-ROM

Trükitud raamatute alamvälja |c märkimisest:

formaat sentimeetrites ümardada alati ülespoole (nt. 23,1 cm > 24 cm).

Kui raamatu laius on suurem kui kõrgus, märkida kirjesse mõlemad mõõdud.
Nt. 21 x 34 cm

RB teavikute puhul raamatu füüsilise kirjelduse väljast võib oleneda, milliste teiste erilaadidega on raamatu kirje seotud.

Vt. ka [Lisa 3. Raamatu seotus kaarditeavikutega](#)

Vt. ka [Lisa 4. Raamatu seotus muusikateavikutega \(noot, heli- ja videosalvestis\)](#)

NB! UUS!!! 336 VÄLJAANDE SISU (K) TE

Sisukord

Tuumikelement (RDA 6.9)

Uute (336-338) väljade alamväljal **|a** tohib kasutada ainult RDA sõnastikus etteantud termineid.

Väljal kirjeldatakse väljaande kehastuse vormi ehk kuidas väljaande sisu kasutajale edasi antakse. Nt. kas tekstina, pildina, kolmemõõtmelise objektina vmt.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a sisu tüüp (K)
<http://www.rdaregistry.info/termList/RDAContentType/?language=et>
- |b sisu tüübi kood (K)
<http://www.loc.gov/standards/valuelist/rdacontent.html>
- |2 allikas (MK)
siin väljal alati *rdacontent*
- |3 materjali täpsustus (MK)

Täpsustatakse see teaviku osa, mille kohta alamväljal |a olev info käib.

Kasutatakse siis, kui alamväljal |a olev sisu kirjeldus ei hõlma kõiki teaviku osi.

NB! Alamväljade järjestus: |3,|a,|b,|2.

NÄITED:**Trükitud või e-raamat**

336 ## |atekst|**b**txt|**2**rdacontent

Audioraamat

336 ## |akõne|**b**spw|**2**rdacontent

Rohkete piltidega raamat

336 ## |aliikumatu pilt|**b**sti|**2**rdacontent

336 ## |atekst|**b**txt|**2**rdacontent

Pop-up raamat

336 ## |atekst|**b**txt|**2**rdacontent

336 ## |aliikumatu pilt|**b**sti|**2**rdacontent

336 ## |akolmemõõtmeline vorm|**b**dft|**2**rdacontent

Raamat + lisa (nt. keeleõpik + CD kuulamisharjutustega)

336 ## |3trükis|**a**tekst|**b**txt|**2**rdacontent

336 ## |3CD|**a**kõne|**b**spw|**2**rdacontent

Kui lisa saab iseseisva kirje, siis põhiväljaande kirjes lisa sisu ei kirjeldata.

NB! UUS!!! 337 MEEDIUM (K) TE/ER**Sisukord**

Väljal kirjeldatakse vahendit, mida on vaja kasutada tarbimaks väljaande sisu. Nt arvuti, CD-mängija vmt. (RDA 3.2)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a meediumi tüüp (K)
<http://www.rdaregistry.info/termList/RDAMediaType/?language=et>
- |b meediumi tüübi kood (K)
www.loc.gov/standards/valuelist/rdamedia.html

- |2 allikas (MK)
siin väljal alati **rdamedia**
- |3 materjali täpsustus (MK)
Täpsustatakse see teaviku osa, mille kohta alamväljal ja olev info käib.
Kasutatakse siis, kui alamväljal ja olev vahendi kirjeldus ei hõlma kõiki teaviku osi.

NB! Alamväljade järjestus: |3,|a,|b,|2.

NÄITED

Trükitud raamat

337 ## |a kasutatav seadmeta |b |2 rdamedia

E-raamat

337 ## |a arvutimeedium |bc |2 rdamedia

CD-ROM

337 ## |a arvutimeedium |bc |2 rdamedia

Raamat + lisa (nt. keeleõpik + CD kuulamisharjutustega)

337 ## |3 trükis |a kasutatav seadmeta |b |2 rdamedia

337 ## |3 CD |a audio |bs |2 rdamedia

Kui lisa saab iseseisva kirje, siis põhiväljaande kirjes lisa ei kirjeldata.

NB! UUS!!! 338 KANDJA (K) TE

Sisukord

Tuumikelement (RDA 3.3)

Väljal kirjeldatakse kandjat, millele väljaanne on salvestatud. Nt helikassett, mikrofilm vmt.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a kandja tüüp (K)
<http://www.rdaregistry.info/termList/RDACarrierType/?language=et>
- |b kandja tüübi kood (K)
<http://www.loc.gov/standards/valuelist/rdacarrier.html>
- |2 allikas (MK)
siin väljal alati **rdacarrier**
- |3 materjali täpsustus (MK)

Täpsustatakse see teaviku osa, mille kohta alamväljal |a olev info käib. Kasutatakse siis, kui alamväljal |a olev kandja kirjeldus ei hõlma kõiki teaviku osi.

NB! Alamväljade järjestus: |3,|a,|b,|2.

NÄITED

Trükitud raamat

338 ## |aköide|**bnc|2**rdacarrier

E-raamat

338 ## |avõrguressurss|**bcr|2**rdacarrier

CD-ROM

338 ## |aarvutiketas|**bcd|2**rdacarrier

Raamat + lisa (nt. keeleõpik + CD kuulamisharjutustega)

338 ## |3trükis|**a**köide|**bnc|2**rdacarrier

338 ## |3CD|**a**heliplaat|**bsd|2**rdacarrier

Kui lisa saab iseseisva kirje, siis põhiväljaande kirjes lisa ei kirjeldata.

Enim levinud näiteid väljade 336-338 täitmiseks.

	Sisu tüüp (336)	Meediumi tüüp (337)	Kandja tüüp (338)
Raamat	tekst b txt 2 rdaccontent	kasutatav seadmeta bn 2 rdamedia	köide bnc 2 rdacarrier
Koomiks / Rohkete piltidega raamat	tekst b txt 2 rdaccontent liikumatu pilt b sti 2 rdaccontent	kasutatav seadmeta bn 2 rdamedia	köide bnc 2 rdacarrier
E-raamat	tekst b txt 2 rdaccontent	arvutimeedium bc 2 rdamedia	võrguressurss bcr 2 rdacarrier
Audioraamat võrguteavikuna	kõne b spw 2 rdaccontent	arvutimeedium bc 2 rdamedia	võrguressurss bcr 2 rdacarrier
Audioraamat CD-l	kõne b spw 2 rdaccontent	audio bs 2 rdamedia	heliplaat bsd 2 rdacarrier
Audioraamat kassetil	kõne b spw 2 rdaccontent	audio bs 2 rdamedia	helikassett b ss 2 rdacarrier

Raamat + lisa (raamat ja CD kulumisharjutustega)	3trükis atekst btxt 2rdacontent 3CD akõne bspw 2rdacontent	3trükis akasutav seadmeta bn 2rdamedia 3CD aaudio bs 2rdamedia	3trükis aköide bnc 2rdacarrier 3CD a u heliplaat bsd 2rdacarrier
CD-ROMil tekstina esitatud väljaanne (nt. PDF dokument)	tekst btxt 2rdacontent	arvutimeedium bc 2rdamedia	aarvutiketas bcd 2rdacarrier
Raamat + lisa (raamat ja DVD film))	3trükis atekst btxt 2rdacontent 3DVD akahemõõtmeline liikuv pilt btdi 2rdacontent	3trükis akasutav seadmeta bn 2rdamedia 3DVD avideo bv 2rdamedia	3trükis aköide bnc 2rdacarrier 3DVD avideoplaat bvd 2rdacarrier
Raamat + digikoopia (kaks-ühes kirje ; märgime ainult trükisega seotud kirjeldused)	tekst btxt 2rdacontent	kasutatav seadmeta bn 2rdamedia	köide bnc 2rdacarrier

NB! UUS!!! 347 DIGITAALSE FAILI OMADUSED (K)**Sisukord**

Väljaande teksti, pildi, heli, video ja muud tüüpi andmete digitaalse kodeerimisega seotud tehnilised kirjeldused

Indikaatorid

Määratlemata

- |a faili tüüp (K)
<http://www.rdaregistry.info/termList/fileType/?language=et>
- |b failivorming (K)
- |c faili suurus (K)
- |d resolutsioon (K)

- 300 ## |a1 võrguressurss (78 lehte/lehekülge)
- 336 ## |atekst|btxt|2rdacontent
- 337 ## |aarvutimeedium|bc|2rdamedia
- 338 ## |avõrguressurss|bcr|2rdacarrier
- 347 ## |atekstifail|2rdaft
- 347 ## |bPDF

347 ## |**a**tekstifail|**2**rdaft
347 ## |**b**PDF|**b**HTML|**b**EPUB

347 ## |**a**helifail|**2**rdaft
347 ## |**b**CD audio
347 ## |**a**helifail|**2**rdaft
347 ## |**b**MP3

347 ## |**a**videofail|**2**rdaft
347 ## |**b**Blue-Ray

347 ## |**a**videofail|**2**rdaft
347 ## |**b**DVD video

347 ## |**a**pildifail|**2**rdaft
347 ## |**b**JPEG
347 ## |**d**3.1 megapikslit

347 ## |**a**andmefail|**2**rdaft
347 ## |**b**XML

SEERIAVÄLJAD

[Sisukord](#)

440 SEERIAANDMED (K)

[Sisukord](#)

Alates 18.02.2015 seeriaandmete välja 440
uute teavikute kataloogimisel mitte **kasutada!**
Kasutusel on ainult väli 490!
Vanemates kirjetes on andmed väljalt 440 #0
konverteeritud ümber väljale 490 0#.

490 SEERIAANDMED (K)

[Sisukord](#)

Tuumikelemendid:

Seeria ja allseeria põhipealkiri

Seeria ja allseeria nummerdus

Seeria ja allseeria ISSN, kui on teada (TE ELNET)

Seeriaandmed võetakse järgmistest allikatest (eelistuse järjekorras):

- a) seeria tiitellehelt
 - b) ülejäänud andmeallikatest kogu teaviku ulatuses (kaanelt või kaaneümbriselt jne.)
 - c) väljastpoolt andmeallikaid saadud info (nt teavikuga kaasas olev lisamaterjal, väljaandja koduleht, Kirjastajaportaal jne).
- Kui seeriaandmed saadakse väljastpoolt teavikut, siis pannakse need nurksulgudesse (nt. ISSN).

Keel: nagu raamatus

Seeriaandmed märgitakse väljale 490 nii nagu teavikus.

NB! Lühendeid ei kasutata, v.a. juhul kui neid on teavikus kasutatud.

ELNETi kokkulepe: kasutame alati araabia nummerdust (rooma numbrid, arvsõnad).

Kui teavikus on vigased seeriaandmed, siis märgitakse need väljale 490 nii nagu teavikus ja tehakse märkus väljale 500. Õiged andmed märgitakse väljale 830.

Monokirjet tehes tuleb alati kontrollida, kas seeriapealkiri vastab koondkirje väljadele **130** või **245**, kusjuures mõlema olemasolul tuleb eelistada välja **130**. Vajadusel tehakse seeriale täiendkirje väljadele 800 ja 830.

NB! Raamatusarjadele koondkirjeid ei tehta. Erandina tehakse varjatud koondkirjed vaid rahvustrükise raamatusarjadele, kuid monokirjeid nendega ei lingita.

I indikaator

0 ei ole seotud väljaga 8XX (vt. [Variant 1](#))

1 seeria on seotud väljaga 8XX (vt. [Variant 2](#))

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a seeriaandmed (K)

(pealkiri/pealkirjad, rööppealkiri, alapealkiri, täiendandmed, vastutusandmed, osa/köite numbrid ja pealkirjad)

|x ISSN (K)

- ISSN lisatakse, kui number on teada

- Kui ISSN saadakse väljastpoolt teavikut, siis märgitakse see nurksulgudesse

- Alati kontrollida registrist (ctrl+g). Lisada ka ISSN, kui teistel köidetel on see märgitud, aga sellel köitel puudub.

|y vale ISSN number (K)

|z tühistatud ISSN (K)

|v seeria järjenumbr (K)

|3 materjali täpsustus (MK)

Alamväljade järjestus

|aseeria põhipealkiri : pealkirja täiendandmed / seeria vastutusandmed, **|xseeria ISSN** ; **|vseeriasisene nummerdus**. **|aallseeria põhipealkiri** : pealkirja täiendandmed / allseeria vastutusandmed, **|xallseeria ISSN** ; **|vallseeria nummerdus**

Variant 1. 490 0# (varasem 440)

Kasutatakse seeriaste puhul, millele täiendavalt välja 800/830 **ei tehta**.
Väljal puudub skip ; puuduvad alamväljad |n ja |p. (SKIPi tegemiseks vt. [Varianti 2](#)).

NB! SKIPi vajavad kõik võõrkeelsete artiklitega algavad pealkirjad.

NB! Seeria pealkirjale eelnevad kirjavahemärgid skipi väljal 830 ei nõua.

Siia ei märgita:

- tüüppealkirjaga seeriaid (toimetised, kogutud teosed jms)
- seeriaid, millel on rööppealkirjad
- seeriaid, millel on täiend- või vastutusandmed
- seeriaid, mis algavad artiklitega
- seeriad, mille andmed on esitatud vigaselt

Kasutatakse:

- Lihtseeriaste puhul (nt raamatuseeriad)
- Kui seeria vastab koondkirje olemasolul koondkirje väljale **130** või **245**
- Juhul, kui erinevus koondkirje väljadega **245/130** on ainult alamväljades |n ja |p, jäetakse need ära. Kasutatakse üksnes kirjemärgistust.

NÄITED

Enne	440 #0	aEesti mõttelugu, x1024-1604 ; v15
Nüüd	490 0#	aEesti mõttelugu, x1024-1604 ; v15
Enne	440 #0	aSeiklusjutu kullafond. pNahksuka jutud
Nüüd	490 0#	aSeiklusjutu kullafond. Nahksuka jutud
Enne	440 #0	aEesti Rahvusliku Jõukomitee toimetused. n1. sari, pSoojusmajandus ; vnr. 1
Nüüd	490 0#	aEesti Rahvusliku Jõukomitee toimetused. 1. sari, Soojusmajandus ; vnr. 1
Enne	440 #0	aStudia Orientalia Tartuensia. pSeries nova, x1736-115X ; vvol. 2
Nüüd	490 0#	aStudia Orientalia Tartuensia. Series nova, x1736-115X ; vvol. 2

Kirjavahemärgid pealkirja ees

490 0# |a"Wiking-Narva" toimetised ; |v1

Mitte:

490 1# |a"Wiking-Narva" toimetised ; |v1

830 #1 |a"Wiking-Narva" toimetised ; |v1

490 0# |a[Pöidlaküüdi reisijuht Galaktikas] ; |v2. osa

Mitte:

490 1# |a[Pöidlaküüdi reisijuht Galaktikas] ; |v2. osa

830 #1 |a[Pöidlaküüdi reisijuht Galaktikas] ; |v2. osa

Koondkirje 130 ja mono 490 0#

Monokirjes	245 14	aDie posttraumatische eitrige und granulomatöse Encephalitis : b ein tierexperimenteller Beitrag zur Entzündungslehre / c von Walter Schachenmayr
	490 0#	aVeröffentlichungen aus der Pathologie, x0340-241X ; vH. 100

Koondkirjes	130 0#	aVeröffentlichungen aus der Pathologie
	245 10	aVeröffentlichungen aus der Pathologie = bProgress in pathology

Variant 2. 490 1# (varasem 490)

Kasutatakse seeriaste puhul, millele on täiendavalt vaja teha väli **800/830**:

- tüüppealkirjaga seeriad koos seeria vastutusandmetega (toimetised, teemapaberid jne);
- rööppealkirju sisaldavad seeriad;
- artikliga algavad seeriad;
- vigaselt esitatud seeriad, mis on teoses ekslikult või muul põhjusel teisiti kui antud seeria põhipealkiri
- all- ja põhiseeria topeltnumeratsiooni korral korratakse alamvälju |a ja |v
- all- ja põhiseeria alternatiivse numeratsiooni korral, mis eraldatakse võrdusmärgiga, kordamata alamvälja |v
- üldpealkirjaga mitmeköiteliste teoste kirjeldamiseks, millele tehakse täiendkirje väljale **800**. NT: Kogutud teosed / Jaan Kross

NB! Kandja täpsustamiseks ei ole vaja teha täiendavat välja 830, v.a juhul, kui kandja täpsustus on toodud koondkirje väljal 130

NÄITED

490 1# |aOccasional paper / International Monetary Fund, |x0251-6365 ; |v 214
830 #0 |aOccasional paper (International Monetary Fund), |x0251-6365 ; |v 214

490 1# |a55 aastat hiljem = |a55 years later

830 #0 |a55 aastat hiljem

- 490 1#** |aReports and documents / Inter-Parliamentary Union = |aRapports et documents / Union Interparlementaire, |x0579-8337 ; |vno. 36
 830 #0 |aReports and documents (Inter-Parliamentary Union), |x0579-8337 ; |vno. 36
- 490 1#** |aLes rapports du Sénat, |x1249-4356 ; |v102
 830 #4 |aLes rapports du Sénat, |x1249-4356 ; |v102
- 490 1#** |aThe Cambridge translations of medieval philosophical texts ; |v1
 830 #4 |aThe Cambridge translations of medieval philosophical texts ; |v1
- 490 1#** |aEuropäische Hochschulschriften. Reihe 36, Musikwissenschaft, |x0721-3611 ; |vBd. 59 = |aPublications universitaires européennes. Série 36, Musicologie ; |vvol. 59 = |aEuropean university studies. Series 36, Musicology ; |vvol. 59
 830 #0 |aEuropäische Hochschulschriften. |nReihe 36, |pMusikwissenschaft, |x0721-3611 ; |vBd. 59
- 490 1#** |aActa Universitatis Scientiarum Socialium et Artis Educandi Tallinnensis. A, Humaniora = |aTallinna Pedagoogikaülikooli toimetised. A, Humaniora = |aProceedings of the Tallinn University of Social and Educational Sciences. A, Humaniora, |x1023-1064 ; |v25
 830 #0 |aTallinna Pedagoogikaülikooli toimetised. |nA, |pHumaniora, |x1023-1064 ; |v25

Kui seeriapealkirjana kasutatakse erinevaid pealkirjakujusid, tehakse väljal 830 täiendkirje seeria ühtluspealkirjale

- 490 1#** |aKVÜÖA toimetised, |x1736-0242 ; |v4
 830 #0 |aToimetised (Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused), |x1736-0242 ; |v4
- 490 1#** |aENDC proceedings, |x1736-0242 ; |v7
 830 #0 |aToimetised (Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused), |x1736-0242 ; |v7
- 490 1#** |aProceedings / Estonian National Defence College, |x1736-0242 ; |v1/2003
 830 #0 |aToimetised (Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused), |x1736-0242 ; |v1

Kui seeriaandmed on väljaandes vigased, märgitakse **490** nii nagu teavikus, õiged andmed märgitakse väljale **830** ja tehakse märkus väljale **500**.

Vigane pealkiri

- 490 1#** |aZoology studies ; |v2
 500 ## |aSeeria õige pealkiri: Zoology studies
 830 #0 |aZoology studies ; |v2

Vale ISSN

- 490 1#** |aBibliotheca Controversiarum, |x1736-9452
 500 ## |aSeeria õige ISSN: 1736-9398
 830 #0 |aBibliotheca Controversiarum, |x1736-9398

ISSN on teada, aga teavikus märkimata

- 490 1#** |aSuomen Museoliiton julkaisuja ; |v78
 830 #0 |aSuomen Museoliiton julkaisuja, |x2736-8424 ; |v78
 VÕI
490 1# |aSuomen Museoliiton julkaisuja, |x[2736-8424] ; |v78
 830 #0 |aSuomen Museoliiton julkaisuja, |x2736-8424 ; |v78

Vale nummerdus

- 490 1#** |aKansallisarkiston toimituksia, |x2489-7167 ; |v23
 500 ## |aSeeria õige järjenumbr: 24
 830 #0 |aKansallisarkiston toimituksia, |x2489-7167 ; |v24

Võrguväljaanded

NB! Ainult siis kui koondkirjes on ühtluspealkirja väljal (130) sulgudes täpsustajana kasutatud terminit võrguteavik, tuleb see lisada ka väljale 830. Teistel juhtudel kandja täpsustust väljale 830 ei märgita.

Koondkirje:	130 0#	aEriaruanne (Euroopa Kontrollikoda : võrguteavik)
	245 10	aEriaruanne / cEuroopa Kontrollikoda
Monokirje:	245 14	aVälispiirifond on edendanud finantssolidaarsust, kuid fondi tulemuste mõõtmist tuleb parandada ning ELi lisandväärtust suurendada : b(vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 lõike 4 teisele lõigule) / cEuroopa Kontrollikoda
	490 1#	aEriaruanne / Euroopa Kontrollikoda ; v2014, nr. 15
	830 #0	aEriaruanne (Euroopa Kontrollikoda : võrguteavik) ; v2014, nr. 15

Kogutud teosed:

- 245 10 |aMuld ja marmor : |bmöödasõitnu meenutusi / |cEllen Niit, Jaan Kross ; toimetaja Sirje Ratso ; sarja kujundaja Triinu Ootsing
490 1# |aKogutud teosed / Jaan Kross ; |v1
 800 1# |aKross, Jaan, |d1920-2007. |tKogutud teosed ; |v1
- 245 10 |aUdu : |bromaan / |cOskar Luts ; eessõna: J. Roos ; kaas: E. Kollom
490 1# |aKogutud teosed / Oskar Luts ; |v14. anne. |aRomaanid ; |v3
 800 1# |aLuts, Oskar, |d1887-1953. |tKogutud teosed ; |v14. anne
 800 1# |aLuts, Oskar, |d1887-1953. |tKogutud teosed. |pRomaanid ; |v3

245 10 |aМорской офицер Франк Мильдмей : |b[перевод с английского] /|cФ. Марриэт

490 1# |aПолное собрание сочинений / Фредерик Марриэт ; |vt. 1

800 1# |aMarryat, Frederick, |d1792-1848. |tПолное собрание сочинений ; |v1

245 10 |aОбщественно-научные статьи. Статьи по физиологии кровообращения. Статьи по физиологии нервной системы /|cИ.П. Павлов ; Академия наук СССР

490 1# |aПолное собрание трудов / И. П. Павлов ; |vt. 1

800 1# |aPavlov, Ivan, |d1849-1936. |tПолное собрание трудов ; |vt. 1

245 13 |aLa chute d'un ange /|cA. de Lamartine

490 1# |aChefs d'oeuvres de Lamartine ; |v4

800 1# |aLamartine, Alphonse de, |d1790-1869. |tChefs d'oeuvres de Lamartine ; |v4

MÄRKUSEVÄLJAD

[Sisukord](#)

Andmeallikas: mistahes allikas

Keel: eesti (originaalkataloogimisel) ; kopeerkataloogimisel võivad märkused jääda võõrkeelseteks.

Erineva sisuga märkused kirjutada eraldi reale.

500 ÜLDMÄRKUSED (K)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

Määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

Üldmärkusteks võivad olla märkused:

- Pealkirja kohta, nt. pealkirja erinevused kaanel ja tiitellehel
 - Kaanel ainult seeriapealkiri
 - Kaanel pealkiri märkimata
- Tõlke kohta
 - Tõlgitud (mugandatud) raamatust: (st. tegemist ei ole tõlkega originaalteosest)
- Päistiitli kohta

- Autori kohta
 - *Autor näidatud tiitellehe pöördel*
 - *Autori tegelik nimi:*
 - *Tiitellehel autori nimi ekslikult Koiva, p.o. Kõiva*
 - *Tiitellehe pöördel ka: autorid*
- Ilmumisandmete kohta
 - *Tiitellehel ilmumiskohad ka:*
- Füüsilise kirjelduse kohta
 - *Tekst lehe ühel küljel*
 - *Illustratsioonid värvitud käsitsi*
- Seeria kohta
 - *Põhiseeria: ISSN 1406-2245*

Väitekirja kohta

- *Põhineb autori väitekirjal*
Võimalusel lisada pealkiri, ülikool ja aasta
500 ## |aPõhineb autori väitekirjal: Pealkiri, ülikool, aasta
700 1# |iTeos põhineb: **|a**Autor. **|t**Pealkiri (väitekirj)

Juurdetrüki kohta

Juurdetrükk 2010

Juurdetrükid 2012, 2015, 2016

Kui kirjastaja vahetub, siis ei ole tegemist mitte juurdetrüki, vaid uue kehasusega, millele tehakse uus kirje. Kui uuel kehasusel ei ole uue väljaandja ISBNi, võetakse ISBNi keskusest uus ISBN ja vana ISBN märgitakse valeks.

- Lühendite, akronüümide avamine
 - *AECEE = Association des Etats Generaux des Etudiants de l'Europe*
- Trükitehnilised iseärasused
 - *Tirelraamat*
 - *Suure kirjaga raamat*
- Täiendavad andmed raamatu kohta
 - *Ajaloolise triloogia 3. raamat*
 - *Järg romaanile...*
- Erinevused sama väljaande erinevate tiraažide vahel
 - *Osal tiraažist erinev kaanekujundus, kaas vm.*

- Kehtestatud andmeallika või selle vaste kohta
 - *Kirjeldataud kaane järgi*
NB! kasutada vaid siis, kui tiitelleht on vigane või puudulike andmetega
- Eelkirje, ISBN registrikirje märkused
 - *EELKIRJE, RAAMAT ILMUB 2015*
 - *ISBN registrikirje*
- ja kõik muud märkused, mis ühegi ülaltoodud märkusetüübiga ei kattu, kuid on vajalikud kirjes esitada.

NÄITED

500 ## |aKaanel autor märkimata

500 ## |aTiitellehe pöördel ka: tõlkinud Tiia Falk, Karita Hommuk

500 ## |aAutoreferaat

500 ## |aMasinakiri

501 MÄRKUS „VÄLJA ANTUD KOOS“ KOHTA (K)**Sisukord**

Rakendatakse mitmest võrdväärsest teavikust koosnevate ühise ümbrisega varustatud komplektide (näit. nn. luulekassett) ja nn. kirjastuse konvoluutide puhul.

Indikaatorid

Määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

245 10 |aUssisõnad : |bKodavere keeles : [luuletused] / |cMari Vallisoo

501 ## |aLuulekassetti kuuluvad veel: Laotuse õlman / Hendrik Adamson ;
Kõllane õtak / Mats Traat

245 1# |aGeomeetria : |balgkooli IV õppeaasta / |cA. Maramaa

501 ## |aVälja antud ka koos: A. Maramaa. Aritmeetika ülesannetekogu.
Viljandi, 1924

Kirjastuse konvoluut

245 00 |aJõulunäidendeid

300 ## |a136 lehekülge eraldi paginatsioonis ; |c17 cm

501 ## |aKirjastuse konvoluut

505 0# |aJõulupuu lumises laanes / A. Oengo-Johanson. Vangistatud jõuluvana
/ M. Mäll. Jõulud aastapärjas / Aura Jurva jne....

502 VÄITEKIRJA MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Seotud Sierra püsipikkusvälja kirjeliigi koodiga:

t – RB üliõpilastööd

y – üliõpilastööd.

Märkus teadustöö iseloomu, kraadi ja ajamäärangu kohta.

Märkused, mis kajastavad kataloogitava teaviku suhet või seost autori varasemate teadustöödega lisatakse üldmärkuse väljale [500](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

502 ## |aMagistritöö: Tartu Ülikool, 1996

502 ## |aDokoritöö: Tartu Ülikool, 2005

502 ## |aKandidaaditöö: Tartu Riiklik Ülikool, 1963

502 ## |aLitsentsiaaditöö: Lund Institute of Technology, 1990

502 ## |aDiplomitöö

502 ## |aBakalaureusetöö

502 ## |aKaitstud dissertatsioonina: Tartu Ülikool, 2001

502 ## |aDissertatsioon: Medizinische Universität zu Lübeck, 1994

Kui ei ole võimalik määratleda, millise kraadiga tegu, siis kasutada sõna kas:

- Väitekirj:
või
- Dissertatsioon:

Ülikooli nimi märgitakse Eesti ülikoolide puhul eesti keeles, välisülikoolide nimed teaviku keeles.

Väitekirja märkuse välja ei kasutata autoreferaatide puhul. Vastav märkus tehakse väljale [500](#).

504 BIBLIOGRAAFIA JA REGISTRITE MÄRKUS (K) **TE/ER**[Sisukord](#)

Lühendeid mitte kasutada!

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

- 504 ## |a**Aastatel 1976-1996 avaldatud publikatsioonide nimestik **lehekülgedel** 89-117
- 504 ## |a**Bibliograafia artiklite lõpus. – Valik filosoofiakirjandust / koostanud Tiiu Hallap **lehekülgedel** 56-67
- 504 ## |a**Filmograafia **lehekülgedel** 311-359
- 504 ## |a**Sisaldab bibliograafiat
- 504 ## |a**Sisaldab registrit
- 504 ## |a**Bibliograafia **lehekülgedel** 75-82. – Sisaldab registrit
- 504 ## |a**Sisaldab bibliograafiat ja registreid

505 SISU MÄRKUS (K)**Sisukord**

Tuumikelement – kogumikus sisalduvate teoste pealkirjad

Kasutatakse, kui:

- tiitellehel on koondpealkiri ja samas ka osade pealkirjad
- soovitakse avada teaviku sisu

I indikaator kuvateksti genereerimise määrang

0 kogu sisukord → *välja nimetus e-kataloogis 'Sisukord'*

2 mittetäielik / osaline sisukord → *välja nimetus e-kataloogis 'Sisaldab ka'*

II indikaator sisukorra tasand

põhisisukord >> kogu sisumärkus alamväljal **|a**

0 laiendatud sisukord >> koos alamväljadega **|t, |r** ja/või **|g**

Alamväljad

|a sisu märkus (MK)

|t pealkiri (K)

|r vastutusandmed (K)

|g fraasikatkestaja (K) (*osa, köite jm numbrid, võõrkeelsed artiklid*)

Kui märkusesse märgitakse ka vastutusandmed, siis eraldatakse sisuosad punktiga, muudel juhtudel kasutada semikoolonit.

Pealkirjale järgnevaid kirjemärke ja kirjavahemärke alamväljaga |g eraldada ei ole vaja.

Ühe isiku teostest koosnev kogumik

Kui kogumik sisaldab varem eraldi ilmunud teoseid ja tekib täiendkirje väljale 700 12, siis ei ole 505 väljal kohustuslik kasutada |t.

100 1# **|a**Kaugver, Raimond,**|d**1926-1992,**|e**autor

240 10 **|a**Romaanid.**|k**Valimik

245 10 **|a**Kolm romaani / **|c**Raimond Kaugver ; kujundanud V. Pääsuke

- 505 0# |aSeitsmendas läänes ; Nelikümmend küünalt ; Jumalat ei ole kodus
- 700 12 |iSisaldab: |aKaugver, Raimond, |d1926-1992. |tSeitsmendas läänes
- 700 12 |iSisaldab: |aKaugver, Raimond, |d1926-1992. |tNelikümmend küünalt
- 700 12 |iSisaldab: |aKaugver, Raimond, |d1926-1992. |tJumalat ei ole kodus

Täpsemaid juhiseid ja näiteid vt. *Sisu* [esitamine bibliokirjetes](#).

NB! Kui RB raamat sisaldab ka muusikateavikuid, siis nende kataloogimist **vt. ka** [Lisa 4. Raamatu seotus muusikateavikutega \(noot, heli- ja videosalvestis\)](#)

506 KASUTUSPIIRANGU MÄRKUS (K)

Sisukord

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

506 ## |aAinult ametkondlikuks kasutamiseks

506 ## |aLevitamiseks Baltimaades

506 ## |aKonfidentsiaalne

506 ## |aJuurdepääs piiratud: Kaitseministeeriumis asutusesiseseks kasutamiseks kuni 01.01.2021. Alus: Avaliku teabe seadus § 35, lg. 1, p. 10

Juurdepääsupiirangud märkida väljale 506 vaid siis, kui need on tegelikult kehtivad või kehtivuse kaotamisel ja kirjest eemaldamata jätmisel ei edastaks kataloogi kasutajale vale sõnumit. Nt., I EW perioodil konfidentsiaalseks kuulutatud Sõjaministri käsikirjade konfidentsiaalsusnõue ei ole tänapäeval enam aktuaalne. Teisalt, tänase Kaitseväe poolt seatud piirangunõude lisamine kirjesse, on asjakohane.

NB! Kui lugeja eest on vaja kirjet varjata konfidentsiaalse informatsiooni vm kasutuspiirangu tõttu, siis kasutada Sierra püsipikkusväljal kirjeliigi (BCODE3) koodi **n**.

Kirje tuleb kataloogist varjata (mitte kustutada), kui:

- väljaanne kuulub kohtuotsusest tulenevalt hävitamisele
- väljaanne korjatakse autori soovil turult kokku.

Seadusest tuleneva juurdepääsupiirangu korral kirjet kataloogist ei varjata.

	<i>Kirje liik</i>	<i>Märkus</i>		
Bibliokirje	avalik	506 ## aJuurdepäas piiratud: Kaitseministeeriumis asutusesiseseks kasutamiseks kuni 01.01.2021. Alus: Avaliku teabe seadus § 35, lg. 1, p. 10		
	<i>Asukoht</i>	<i>Kohaviit</i>	<i>Staatus</i>	<i>Märkused</i>
Eksemplari-kirje	RR 3.k arhiivkogu	Ar/947	p - JUURDEPÄÄS PUUDUB	kuni 01.01.2021

516 MÄRKUS ELEKTROONILISE TEAVIKU TÜÜBI KOHTA (K) [Sisukord](#)

Varasemalt kasutati välja võrguväljaande vormingute ja mahu märkimiseks. Nt. Võrgumonograafia (11,5 MB, 500 lehekülge).

Alates 01.04.2017 välja ei kasutata!

- Vormingud ja pdf-i faililehtede arv märkida väljale 300.
- Faili suurust kirjesse mitte märkida

520 KOKKUVÖTTE, ANNOTATSIOONI MÄRKUS (K) [Sisukord](#)

Sisu kokkuvõtte või annotatsiooni märkus

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

520 ## |aIndiaanlaste hõimud ja asualad Põhja-Ameerika territooriumil 16.-20. saj.

520 ## |aAdo Reinvaldi tütre mälestused isast ja teistest Eesti kultuuritegelastest 19. saj. II poolest: C. R. Jakobson, L. Koidula, Fr. R. Kreutzwald, M. Veske jt.

Märkus tehakse põhiväljaandele (ird)lisa kohta. Kui lisa kataloogitakse koos põhiväljaandega ja lisa(de)le või komplekti eri osadele ei tehta eraldi kirjet, kuid soovitakse lisa pealkiri otsitavaks teha, võib sellele teha täiendkirje väljal [740](#). Iseseisva kirje saanud lisade puhul tekitatakse seos välja [770](#) kaudu (sel juhul välja [525](#) üldjuhul ei kasutata).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

Ei ole lisakirjet, märkus irdlisale:

245 10 |aRänduri päevik /|cÜlo Merivoo

300 ## |a96 lehekülge :|billustratsioonid ;|c20 cm +|e1 brošüür (32 lehekülge)

525 ## |aLisa: Välisreisid

245 10 |aVälisriigid :|bpoliitiline ja majanduslik käsiraamat

300 ## |a860 lehekülge :|billustratsioonid ;|c23 cm +|e1 brošüür (16 lehekülge)

525 ## |aLisa: Välisriikide lippe ja vappe

Näited põhiväljaande kirjele ja eraldi lisa kirjele

Põhiväljaande kirje (b11966440):

245 10 |aEesti rahvariiete ajalugu /|ckirj. I. Manninen

770 0# |iLisa (teos):|tEesti rahvariiete album|wb11332074

Lisa kirje:

245 00 |aEesti rahvariiete album

772 0# |iLisa teosele:|aManninen, Ilmar,|d1894-1935.|tEesti rahvariiete ajalugu|wb11966440

Põhiväljaande kirje (b21579945):

245 10 |aAtkins' physical chemistry /|cPeter Atkins, Julio de Paula

770 0# |iLisa (teos):|tStudent's solutions manual to accompany Atkins' physical chemistry|wb34060510

770 0# |iLisa (teos):|tInstructor's solutions manual to accompany Atkins' physical chemistry|wb34060686

Lisade kirjed:

- 245 10 |aStudent's solutions manual to accompany Atkins' physical chemistry / |cPeter Atkins, Charles Trapp; Marshall Cady; Carmen Giunta
- 772 0# |iLisa teosele: |tAtkins' physical chemistry |wb21579945
- 245 10 |aInstructor's solutions manual to accompany Atkins' physical chemistry / |cP. W. Atkins ... [et al.]
- 772 0# |iLisa teosele: |tAtkins' physical chemistry |wb21579945

NB! Kui RB raamatu juurde kuulub irdlisana ja/või omaette lisana kaartteavik, siis kataloogimist vaata [Lisa 3. Raamatu seos kaarditeavikutega](#)

530 TÄIENDAVA KANDJA MÄRKUS (K)**Sisukord**

Seotud väljadega [776](#) ja [856](#).

Märkust kasutatakse, kui väljaanne on ilmunud või reprodutseeritud erinevatel füüsilistel kandjatel. Kasutada vaid keerulisemate seoste kirjeldamiseks. Võimalusel eelistada välja 776 alamvälja |i.

NB! Algmaterjali lingiga füüsilisel teabekandjal kirjetesse ei lisata märkust 'Kättesaadav ka trükifailina'.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

- 245 00 |aOrdering the phosphorylation of cyclin-dependent kinase Cdk1 substrates in the cell cycle
- 530 ##** |aIlmunud ka võrguressursina (puuduvad autori publikatsioonid)
- 776 1# |iVõrguressurss: |tOrdering the phosphorylation of cyclin-dependent kinase Cdk1 substrates in the cell cycle. |z9789949035779 |wb5419412x
- 245 ## |aAllgemeine Volkswirtschaftslehre / |cWilhelm Lexis
- 530 ##** |aKättesaadav ka digiteerituna
- 856 4# |zTÄISTEKST |uhttp://hdl.handle.net/10062/4683
- 245 00 |aKaasamine avalikus sektoris ja vabakonnas
- ~~**530 ##** |aIlmunud ka võrguressursina~~ (väli 530 pole vajalik, kuna märkus tehakse väljale 776 |i)
- 776 0# |iVõrguressurss: |tKaasamine avalikus sektoris ja vabakonnas. |z9789949922154 |wb43831990

533 ELEKTRONILISE REPRODUKTSIOONI MÄRKUS (K)[Sisukord](#)**Seotud väljaga 856.**

Märkus lisatakse **ainult siis**, kui teose erinevatele kehastustele (nt. trükis ja digitaalne koopia) tehakse üks kirje.

Kui teavik on digiteeritud erinevates raamatukogudes, siis korratakse välja 533 ja lisatakse märkuse väljale ka vastava reproduktsiooni standardnumber.

Indikaatorid

Määratlemata

Alamväljad

- |a koopia tüüp (elektroniline reproduktsioon) (MK)
- |b kopeerimise koht (K)
- |c koopia valmistaja (K)
- |d koopia valmimise aeg (K)
- |e koopia füüsiline kirjeldus (MK)
- |n märkus (K) (*ISBN, originaali omanik, tellija jne*)

NÄITED

020 ## |a9789949221578|q(pdf)

020 ## |a9789949261574|q(pdf)

245 10 |aUeber den Begriff des Besitzes nach römischem Rechte /|cvon Oswald von Schmidt

533 ## |aElektroniline reproduktsioon.|bTallinn :|cEesti Rahvusraamatukogu,|d2010.|nISBN 978-9949-221-57-8 (pdf)

533 ## |aElektroniline reproduktsioon.|bTartu :|cTartu Ülikooli Raamatukogu,|d2009.|nISBN 978-9949-261-57-4 (pdf)

856 4# |zTÄISTEKST RR arhiivis DIGAR|u...

020 ## |a9789949368556|q(pdf)

020 ## |a9789949498086|q(pdf)

245 00 |aLühhikenne Tarto-Ma Kele Palwusse Ramat, Kumman Hommungo-nink Öddango- nink mitto muid Ihho nink Henge Häddän tullulikko Palwid loiis; kristlikko Oppusse Wije Pätükke, nink Ajastan tullewa Pühhi päiwi mödä säetu nink kokko kirjotetu, Jummalalle Auwusz, nink Tarto-Ma Koggodusselle Tullusz. RIGA, Gedruckt bey Johann Georg Wilcken, Königl. Buchdrucker, 1691

533 ## |aElektroniline reproduktsioon.|bTallinn :|cEesti Rahvusraamatukogu,|d2015.|nISBN 978-9949-368-55-6 (pdf).|nOriginaali omanik: Turu Ülikooli Raamatukogu

533 ## |aElektroniline reproduktsioon.|bTartu :|cEesti Kirjandusmuuseum,|d2012.|nISBN 978-9949-498-08-6 (pdf).|nOriginaali omanik: Eesti Kirjandusmuuseum

856 4# |zTÄISTEKST RR arhiivis DIGAR|u...

534 ALGUPÄRANDI MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Kirjeldatava kehastuse seos muu kehastusega.

Äratrükk, esitrükk, faksiimiletrükk jms. Nõutav sissejuhatav fraas.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |p sissejuhatav fraas (MK)
- |c algupärandi ilmumisandmed (MK)
- |t algupärandi pealkiri (MK)
- |f algupärandi seeriaandmed (K)
- |n märkus (K)
- |z ISBN (K)
- |x ISSN (K)

NÄITEDÄratrükk raamatust:

- 534 ## |p**Esitrükk: **|c**Tartu : Loodus, 1938. **|n**Ilmus pealkirja all: **|t**Taeva kingitus
- 534 ## |p**Esitrükk eesti keeles: **|c**Tallinn : Perioodika, 1971. **|f**(Loomingu raamatukogu ; 1971, 48/49)
- 534 ## |p**Faksiimiletrükk väljaandest: **|c**Tallinn ; Tartu : Loodus, 1938
- 534 ## |p**Äratrükk: **|c**Tartu : Eesti Üliõpilaste Karskusühendus, 1929
- 534 ## |p**Separaat väljaandest: **|t**Die Literaturen der Welt. **|c**Zürich : Kindler, 1964
- 534 ## |p**Ümbertrükk: **|t**Священная история в простых рассказах для чтения в школе и дома. **|c**С.-Петербург, 1896

Äratrükk ajakirjast/ajalehest:

- 534 ## |p**Äratrükk: **|t**Akadeemia, 1939, nr. 8
- 534 ## |p**Separaat väljaandest: **|t**Reading teacher, 1995, vol. 48, N 8, **|x**0034-0561

Võrguteavikule

- 534 ## |p**Ilmunud trükisena: **|c**Tallinn : Keele ja Kirjanduse Instituut, 1995. **|z**9985-851-04-8
- 534 ## |p**Ilmunud ajakirjas: **|t**Keel ja kirjandus, 1982, nr. 7-8, **|x**0131-1441
- 534 ## |p**Ilmunud trükisena: **|t**Arvutikasutaja sõnastik. 2., parand. tr. **|c**Tallinn : Ilo, 1999 **|z**9985-57-247-5

Artiklite äratrükkid/separaadid, millel on toodud ka seeriaandmed kataloogitakse ilma seeriaväljata ja eksemplare seeria juurde ei lingita. Väljal 534 tehakse äratrüki märkus koos seeria ja seerianumbri näitamisega. Lisaks tehakse väli 740 seeria ühtluspealkirja ja numbriga.

NÄITED

534 ## |p|p| Separaat väljaandest: |t|Folklorica: Festschrift for Felix J. Oinas. |c|Bloomington : Research Institute for Inner Asian Studies, 1982. |f|(Indiana University Uralic and Altaic Series ; 1982, 141)
740 0# |a|a|Indiana University Uralic and Altaic Series. |n|n|141

534 ## |p|p| [Äratrükk]: |t|Acta et Commentationes Universitatis Tartuensis (Dorpatensis) A XXVIII.4, |c|c|1935
740 0# |a|a|Tartu Ülikooli toimetused. |n|n|A, |p|p|Mathematica, physica, medica. |n|n|28.4

538 SÜSTEEMINÕUETE JA JUURDEPÄÄSU MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Välja täitmine soovitatav, peamiselt eripärase riist- või tarkvara või operatsioonisüsteemi esiletoomiseks. Kui juurdepääs dokumendile toimub näiteks kodulehekülje kaudu, siis tuleb teha vastav märkus.

Indikaatorid

Määratlemata

Alamväljad

|a |a| märkuse tekst (MK)

Soovitatavad punktid süsteemi nõuete määramiseks:

- protsessor (Mhz)
- operatsioonisüsteem (Windows 11)
- töömälu (alates 16 MB RAM)
- graafikakaart (alates 800x600 pikselit)
- lisaseadmed ja programmid
- juurdepääsuviis juhul, kui tegemist on eripärase näitajaga

Soovitatav andmete esitamise järjekord:

- arvuti(te) nimi, mudel ja/või number
- mälumaht
- operatsioonisüsteemid
- tarkvaranõuded (k.a. programmeerimiskeel)
- välisseadmed
- riistvara modifikatsioonid

NÄITED

538 ## |a|a| Süsteeminõuded: videote vaatamiseks....

542 VÄLJAANDE AUTORIÕIGUSTEGA SEOTUD INFO (K)**Sisukord**

Väljale märgitakse teose autoriõigusega seotud info.

Eialgu täidab välja RR märkides väljale vaid vabakasutusega (i.k. *Public Domain Mark*) seotud staatuse või orbteosed (i.k. Orphan Works), mis on teatavaks saanud hoolika otsingu tulemusel.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |d autoriõiguste omaja / copyright holder (K)
(võib olla nii isik kui organisatsioon; nimi esitatakse pärijärjestuses)
- |L autoriõiguse staatus / copyright status (MK) -
NB! alamvälja tähistamiseks kasutada kirjes ikka väiketähte!
- |n märkused / notes (K)
- |o staatuse määramise kuupäev / research date (MK)
(kuupäev, millal andmed autoriõiguse staatuse kohta sisestati; kuupäev esitatakse kujul YYYYMMDD)
- |q staatuse märkinud asutuse kood (nt. ErRR)
- |u URI

- Alamvälja |l kasutamisel on nõutud alamväljade |o ja |q täitmine.
- Alamväljade |o, |n, |q järjekord ei ole oluline.
- Alamväljad |o, |n, |q ja |u on lugejakuvast varjatud (nähtavad vaid MARC-kuvas).

Alamvälja |l täitmisel kasutatakse üksnes standardseid sõnastusi, nagu:

- Vabakasutus
- Autoriõiguste kaitse tähtaeg 31.12....
- Orbteos
- Osaline orbteos

Alamvälja |u täitmisel kasutatakse üksnes standardseid litsentse:

- Vabakasutuses väljaannetele määrata:
<https://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/>

NÄITED

245 10 |aAabits ehk Lugemise õpetus /|cOma lastele kirjutanud J. Ploompuu ;
[vinjetid H. Möldermann]

264 #1 |aTallinn :|bJ. Ploompuu, |c1917

542 ## |lVabakasutus|qErRR|o20170131|uhttps://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/

245 10 |aRiigiõigus /|cJ. Uluotsa loengud Kõrgemas Sõjakoolis 1939. a.

264 #1 |a[Tallinn] :|bSõjaväe Õppeasutised, |c1939

542 ## |lVabakasutus|qErRR|o20180126|uhttps://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/

245 10 |aVäikese Iida lilled /|cH. Chr. Andersen ; illustreerinud R. Kivit

264 #1 |aTartu ; |a[Tallinn] :|bLoodus, |c1938

542 ## |lOsaline orbteos|qErRR|o20180517

545**BIOGRAAFILISTE VÕI AJALOOLISTE ANDMETE
MÄRKUS (K)**[Sisukord](#)

Vastavalt kokkuleppele kasutatakse vanaraamatu kirjetes Eesti trükise punase raamatu andmebaasi kommentaaride (kultuurilooline info) lisamiseks.

Vt. ka [Vanaraamatu kataloogimisjuhend](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

545 ## |aEsimene eestikeelne jutluseraamat. Trükitehniliselt ning kujunduslikult väljapaistvaim Eesti 17. sajandi trükis

546**KEELEMÄRKUS (K)**[Sisukord](#)

Seotud keelekoodidega väljal [041](#).

Indikaatorid

Määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

546 ## |aTekst läti keeles

(märkust kasutatakse, kui tiitelleht ja teaviku tekst on erinevates keeltes või teaviku tekst on haruldases keeles, nt. khmeeri keeles)

546 ## |aRööptekst inglise keeles

546 ## |aKokkuvõte saksa keeles

547 LEIDUMUSE MÄRKUS (K)**Sisukord**

Omavahel on seotud [Sierra püsipikkusväljad](#):

kirje liik **r** ja

asukohakood → xx = ESTERis ei leidu

väli 866 – lisatakse märkus: RAHVUSTEAVIK, PUUDUB ESTERI
RAAMATUKOGUDES

Kasutatakse RB kirjetes, et näidata teaviku leidumust väljaspool ELNET
Konsortsiumi raamatukogusid.

Märkus sisaldab:

- a. allikat, mille põhjal on kirje tehtud, kui leidumus Eestis puudub täiesti;
- b. leidumuse andmeid veel trükis ilmumata või ilmunud RB väljaannetest;
- c. andmeid originaali leidumusest.

Leidumuse täienemisel ELNETi raamatukogudega märkus kustutada või muuta
(samuti püsipikkusväljal kirje liik ja kustutada väli 866).

I indikaator

tähistab seni kehtinud leidumusandmete märkimist

1 tähistab Punase raamatu leidumusandmete kogumit.

Kasutatakse vana raamatu puhul.

ESTERi kirjekuvast välja nimetus: Leidumus

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

547 ## |aLeidub Eesti Riigiarhiivis

547 ## |aLeidub Venemaa Rahvusraamatukogus. Allikas: NSV Liidus a. 1917-
1940 ilmunud eestikeelne kirjandus / koost. A. Jaskeljain. - Leningrad,
194-?

547 ## |aOriginaal leidub: Eesti Ajalooarhiivis: Jg. 1. 1864, nr. 1

547 ## |aLeidub ka Eesti Riigiarhiivis

Punase raamatu kogumi jaoks

547 1# |aPR - Kopenhaageni Kuninglik Raamatukogu [1] <92-417 8°>

740 0# |aEesti trükise punane raamat I, 1535-1850

561 PROVENIENTSI MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Nõutud täiendkirje väljadel:

- [600](#) (eraisiku omanikumärk)
- [610](#) (asutuse omanikumärk)
- [740](#) (isikukogu omanikumärk)

Vt. ka [Vanaraamatu kataloogimisjuhend](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

561 ## |aRaamatu varasem omanik oli austria ajaloolane ja poliitik krahv Rudolf Coronini von Cronberg

600 14 |aCoronini von Cronberg, Rudolf, |d1731-1791, |eomanik

562 EKSEMPLARI JA VERSIOONIGA SEOTUD MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Haruldase raamatu puhul peamiselt raamatulooliste märkuste tegemiseks, kui mõni eksemplar sisaldab autograafi või eksliibrist jms. Märkus peab sisaldama eksemplari identifitseerivat tunnust (inventarinumbrit / vötkoodi või kohaviita).

Vt. ka [Vanaraamatu kataloogimisjuhend](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a identifitseerivad märkused (K)
- |b eksemplari identifitseerivad andmed (K)
- |c väljaannet identifitseerivad andmed (K)
- |e eksemplaride arv (K)

NÄITED

562 ## |bTLÜ AR: I-1022 (inv.nr.1073) |aSissekirjutus: Reverendus ... Pastor Johannes Andreas Dorsche Bibliothecae ad D. Olai dono dedit die 23. May a. 1719

562 ## |bTÜR-i eksemplar Alxd 785 (konvoluut) |asisaldab 2 trükist, kirjeldatav on 2. Alligaat

562 ## |bTÜR eksemplaris kohaviidaga R A-31747 (konvoluut)|**a**kokku
kõidetud 3 raamatut

562 ## |b TLÜAR: 1018 (1069)|**a** Sissekirjutus: Krausius legavit Bibl. Olai

562 ## |bErRR REC-936/Undset|**a**Taska köide

580 LINGITUD KIRJE MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Seotud väljadega:

- [772](#)
- [775](#)
- [787](#)

NB! Nõutav on vastastikune seos kirjete vahel.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

245 10 |aInimkaubanduse ennetamine : |bmetodoloogia tööks noortega
/|cMarion Pajumets, Tiiu Laan ; eessõna: Thomas Lothar Weiss

580 ## |aRaamatu juurde kuulub videosalvestis "Lilya 4-ever"

787 1# |tLilya 4-ever|c(VHS)|wb21129423

245 00 |aLilya 4-ever

580 ## |aTäiendav materjal raamatu "Inimkaubanduse ennetamine :
metodoloogia tööks noortega" juurde

787 1# |aPajumets, Marion,|d1977-|tInimkaubanduse ennetamine :
metodoloogia tööks noortega. |z9949132800|wb20762483

Kui lisa on saanud eraldi kirje, näidatakse seosed välja 772 kaudu. Märkust 580 väljale üldjuhul ei tehta.

Põhiväljaande kirje:

245 10 |aEesti rahvariiete ajalugu /|ckirj. I. Manninen

770 0# |iLisa (teos):|tEesti rahvariiete album|wb11332074

Lisa kirje:

245 00 |aEesti rahvariiete album

772 0# |iLisa teosele:|aManninen, Ilmari,|d1894-1935. |tEesti rahvariiete
ajalugu|wb11966440

586 AUTASUMÄRKUS (K)[Sisukord](#)

NB! Autasumärkuse asemel või sellele lisaks on soovitatav teha täiendkirje väljal [740](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED**586 ## |a**Faatumi romaanivõistluse I auhind, 1996**588 KIRJELDATAVA ÜKSUSE MÄRKUS (K)**[Sisukord](#)

Märkus tehakse kirjeldamise aluse ja hilisemate täienduste kohta. **Märkust peab kasutama, kui põhipealkiri on võetud väljastpoolt andmeallikaid.**

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

588## # |aPealkiri võetud TEI päisest

588## # |aPealkiri võetud IFLANETi kodulehelt

588## # |aPealkiri võetud kirjastuse kodulehelt

588## # |aPealkiri lisatud kataloogija poolt

588## # |aPealkiri võetud lehekülje pealdisest

Võrguressursi puhul on **kohustuslik** märkida võrguväljaande põhipealkirja allikas.

Igal võrguväljaande kirjel peab olema ka märkus kuupäevaga – kirjeldamise seis. See märkus peab olema alati esimesel kohal, enne teisi üldmärkusi.

NÄITED*Trükis***588 ## |a**Pealkiri võetud RR Kirjastajaportaalist

Kui trükise ilmumise fakt on teada, aga kättesaadav on vaid võrguressurs / trükifail:

588 ## |aKirjeldatud võrguressursi alusel**588 ## |a**Kirjeldatud trükifaili alusel

Võrguressurss

588 ## |aPealkiri võetud tiitelkuvalt (kirjeldatud 01.11.2021)

[Võrguressursi esmane andmeallikas. Kaader (kuva), mis sisaldab võrguressursi põhipealkirja ning tavaliselt ka vastutus- ja ilmumisandmeid.]

588 ## |aPealkiri võetud sissejuhatavalt leheküljelt (kirjeldatud 25.11.2020)

[Kui võrguressursil ei ole eraldi tiitellehte ja pealkiri on samal leheküljel, kust algab tekst, siis kasutada seda märkust.]

588 ## |aKirjeldatud trükise alusel

[Kui võrguväljaande ilmumise fakt on teada, aga kättesaadav on vaid trükis]

245 10 |aEesti keel ja arvuti /|cIndrek Hein

588 ## |aPealkiri võetud Eesti Keele Instituudi koduleheküljelt (kirjeldatud 18.11.2021)

245 10 |aPäästke mind, palun, jumala eest, päästke :|bjutustus /|cOlev Remsu

588 ## |aPealkiri võetud teksti algusest (kirjeldatud 01.12.2019)

Eelkirjele

588 ## |aAllikas: RR Kirjastajaportaal

MÄRKSÕNAVÄLJAD[Sisukord](#)**600 MÄRKSÕNA – ISIKUNIMI (K)
(tema kohta, personaalia)**[Sisukord](#)**I indikaator**

- 0 märksõna esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 märksõna esimeseks elemendiks perekonnanimi
- 3 märksõna esimeseks elemendiks suguvõsanimi

II indikaator

- 4 märksõna allikas määratlemata

Alamväljad

- |a isikunimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)
- |d daatumid (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |t teose pealkiri (MK)
- NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel**
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) – vanaraamatu puhul

|g mitmesugust informatsiooni (MK)
|5 raamatukogu siigel ja kohaviit **provenientsi** märkimise puhul (K) –
vanaraamatu puhul

NB! Kui alamväli |d lõppeb avatud daatumiga (kirjavahemärgiga), siis sellele järgneva alamvälja: |e ees pole koma, või
|t ees pole punkti.

NÄITED

Personaalia

600 04 |aAleksander|cSuur,|cMakedoonia kuningas,|d356-323 e.Kr.

600 34 |aKrusenstern,|csuguvõsa

Teose kohta

600 14 |aTammsaare, A. H.,|cpseud.,|d1870-1940.|tTõde ja õigus.|n3.
osa,|pIndrek

600 14 |aBlok, Aleksandr,|d1880-1921.|tНезнакомка

*Teose pealkiri kirjutatakse originaali keeles ja tähestikus, kui on võimalik.
Ainult juhul, kui teose originaalpealkirja pole võimalik tuvastada, märgitakse
pealkiri käsitluse keeles.*

*Vene autorite puhul kirjutatakse nimi ladina tähtedega, teose venekeelne pealkiri
kirillitsas.*

*Kui tõlkeraamatul on võõrkeelne originaalpealkiri, siis kasutatakse seda (näiteks
J. Krossi novellikogumik "Halleluja" soome ja rootsi keeles)*

Provenientsi märkimine

600 14 |aWinkler, Rudolf Adam,|d1855-1917,|eomanik.|5RR (A 8.191)

600 14 |aKlement Feodor,|d1903-1973,|eomanik.|5TÜR(R A-21816)

Autobiograafia, memuaarid, kirjavahetus

100 1# |aDarwin, Charles,|d1809-1882,|eautor

245 10 |aAutobiograafia /|cCharles Darwin

600 14 |aDarwin, Charles,|d1809-1882

100 1# |aKangro, Bernard,|d1910-1994,|eautor

245 10 |aKirjad romaanist :|b31 kirja aastaist 1966-1977 /|cBernard Kangro,
Karl Ristikivi

600 14 |aKangro, Bernard,|d1910-1994

600 14 |aRistikivi, Karl,|d1912-1977

700 1# |aRistikivi, Karl,|d1912-1977

610 MÄRKÕNA – KOLLEKTIIVI NIMI (selle kohta) (K)[Sisukord](#)**I indikaator**

- 1 märksõna esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi
- 2 märksõna esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- 4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi või võimupiirkonna nimi (MK)
- |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi (K)
- |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)
- |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
- |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) – *vanaraamatu puhul*
- |5 raamatukogu siigel ja kohaviit (K) – *vanaraamatu puhul*

NÄITED

610 24 |aTartu Ülikool. |bAjaloomuuseum

610 14 |aEesti. |bRiigikogu

610 24 |aJaan Tõnissoni Instituut

610 24 |aAhtme Ehitusmaterjalide Kombinaat. |bLastefotostuudio

610 24 |aArmeenia Apostlik Kirik Eestis. |bGregoriuse kogudus (Tallinn)

**611 MÄRKÕNA – AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (K)
(selle kohta)**[Sisukord](#)**I indikaator**

- 2 märksõna esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- 4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a ajutise kollektiivi nimi (MK)
- |c toimumiskoht (MK)
- |d toimumisaeg (MK)
- |e allüksus (K)
- |n järjenumbr (K)

NÄITED

611 24 |aOlümpiamängud |n(22 : |d1980 : |cMoskva). |ePurjeregatt

611 24 |aBarokkmuusika päevad |n(7 : |d1996 : |cTallinn)

**630 MÄRKSÕNA – ANONÜÜMSE (AUTORITA) TEOSE
ÜHTLUSPEALKIRI (selle kohta) (K)**

[Sisukord](#)

Vt. juhend [Anonüümsete teoste ühtluspealkirjad](#).

I indikaator

0-9 järjestamisel mitteamvestatavate sümbolite arv

II indikaator

4 allikas määratlemata

Alamväljad

|a ühtluspealkiri (MK)

|n teose osa number (K)

|p teose osa pealkiri (K)

|d lepingu allakirjutamise aasta (K)

|k vorm (lepingu lisade, protokollide puhul) (K)

|l teose keel

(kasutada juhul, kui kirjeldatav teavik räägib mingist konkreetsest väljaandest või tõlkest) (MK)

NÄITED

630 04 |aBeowulf

630 04 |aPostimees (Tartu : 1991-)

630 04 |aPiibel. |pUus Testament

630 04 |aInimõiguste ülddeklaratsioon |d(1948)

245 10 |aEesti 200 aastase piibli tõlkimise lugudest ja läbiwalgustus-diagnoos
moodsale piiblitõlkele /|cJ. Kohaloo

630 04 |aPiibel. |lEesti keeles

Ilma |d-ta lisatakse muude ühtluspealkirjade aastaarve eristamise mõttes

630 04 |aEesti Vabariigi põhiseadus (1938)

630 04 |aEesti Vabariigi põhiseadus (1992)

TEISED 6XX VÄLJAD

[Sisukord](#)

Vt. [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis](#)

TÄIENDKIRJED[Sisukord](#)**700 TÄIENDKIRJE – ISIKUNIMI (K)**[Sisukord](#)

Kontrollida nimepealdisi registrist. Võimalusel kasutada normitud nimekuju. Iga roll tuuakse välja eraldi real.

Väljale 700 märgitakse kõik isikud (v.a. väljal [100](#) juba märgitud), kelle nimed esinevad kirjes vastutusandmetena. Seotud väljadega [245](#), [505](#).

I indikaator

- 0 pealdise esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 pealdise esimeseks elemendiks perekonnanimi

II indikaator

- # mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad
- 2 analüütiline täiendkirje
(*tegija ei ole seotud terve raamatuga vaid mingi osaga teosest, nimele ja nimega kaasaskäivaile eludaatumeile järgneb alati pealkiri alamväljal |t*)

Alamväljad

- |a isiku nimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)
- |d daatumid (MK)
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K)
LC rollide nimekiri: <https://www.loc.gov/marc/relators/relaterm.html>
Kasuta [Rollid täiendkirjetes](#)
- |k vorm (K)
- |l teose keel (MK)
- |t teose pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |i teave seose kohta (K)
(Nt. seos teise teosega, teise väljendusega jne.)
Sisaldab:/ Adapteeritud teosest: jne.
Näited:
700 1# |iAdapteeritud teosest: |aShakespeare, William, |d1564-1616
. |tMerchant of Venice
700 12 |iSisaldab: |aKaugver, Raimond, |d1926-1992. |tJumalat ei ole kodus
- |0 normikirje number või standardnumber (K) (süsteem genereerib)

NB! Analüütilise täiendkirjendkirje puhul (700 12) ei märgita tegija funktsiooni (|e)

NB! Kui alamväli |d lõppeb avatud daatumiga (kirjavahemärgiga), siis sellele järgneva alamvälja:|e ees pole koma, või |t ees pole punkti.

NÄITED

700 1# |aKaarma, Jüri,|d1950-|eillustreerija

700 12 |aOengo-Juhandi, Ada,|d1896-1963.|tJõulupuu lumises laanes

245 00 |aMõisapargikool :|bAlu kool 1868-2008 /|ckoostaja ja kujundaja
Armar Paidla ; intervjuud: Mare Paidla

700 1# |aPaidla, Armar,|ekoostaja

700 1# |aPaidla, Armar,|ekujundaja

700 1# |aPaidla, Mare,|eintervjueerija

100 1# |aKand, Hilja,|eautor

245 10 |aLapse tervishoid /|cHilja Kand [ja veel kümme]

500 |aRaamatus ka autorid: Leida Keres, Elmar Kohandi, Haldja Kääri, Hilja Liiskmaa, Haia-Lea Mäepalu, Aino Paves, Heljo Preem, Elli Ratnik, Helju Tälli, Asta Uibo

700 1# |aKeres, Leida,|d1916-2003,|eautor

700 1# |aKohandi, Elmar,|d1911-1999,|eautor

700 1# |aKääri, Haldja,|d1921-2008,|eautor

700 1# |aLiiskmaa, Hilja,|eautor

700 1# |aMäepalu, Haia-Lea,|eautor

700 1# |aPaves, Aino,|eautor

700 1# |aPreem, Heljo,|d1924-2016,|eautor

700 1# |aRatnik, Elli,|eautor

700 1# |aTälli, Helju,|d1927-2009,|eautor

700 1# |aUibo, Asta,|eautor

Kui väljaanne sisaldab kunstiteoseid, kuid see ei moodusta väljaande põhiosa, tehakse analüütiline täiendkirje:

100 1# |aLevin, Mai,|d1942-|eautor

245 10 |aJohann Köler (1826-1899) /|cMai Levin ; [toimetaja Renita Raudsepp
; graafiline disain: Külli Kaats ; tõlkijad: Krista Mits ...

700 12 |aKöler, Johann,|d1826-1899.|tTeosed.|kValimik

710 TÄIENDKIRJE – KOLLEKTIIVI NIMI (K)

[Sisukord](#)

Väljale 710 märgitakse kõik kollektiivautorid (v.a. väljal [110](#) juba märgitud), kelle nimed esinevad kirjes vastutusandmetena.

Seotud väljadega [245](#), [490](#) ja [505](#).

Vt. ka [Kollektiivide pealdised](#)

I indikaator

1 pealdise esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi

2 pealdise esimeseks elemendiks nimi otsejärjestuses / pärijjärjestuses

II indikaator

- # mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad
 2 analüütiline täiendkirje (tegija ei ole seotud terve raamatuga vaid mingi osaga teosest, nimele järgneb alati pealkiri alamväljal |t)

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi (MK)
 |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi (K)
 |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)
 |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
 |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)
 |t teose pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
 |k vorm (K)
 |n teose osa number (K)
 |p teose osa pealkiri (K)
 |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) **Kasuta** [Rollid täiendkirjetes](#)

NÄITED

- 710 2#** |aTartu Ülikool. |bEesti keele õppetool
710 2# |aÜhinenud Rahvaste Organisatsioon. |bEuroopa Majanduskomisjon. |bSeminar |d(1998 : |cTallinn)

Kollektiivide puhul võib täpsustavad märkused asukoha, tegevusala vms. lisada nime järel sulgudes. Täpsustajad on alati kataloogimiskeeles. Mõnel juhul võib ka kollektiivide puhul kasutada alamvälja |e rolli märkimiseks

- 710 2#** |aCum Laude (kirjastus), |ekoostaja (teaviku koostaja on kirjastus)
710 2# |aFizikos institutas (Vilnius)
710 2# |aA&A Lingua (tõlkebüroo)
710 2# |aNonparell (firma)
710 2# |aИнститут истории, языка и литературы (Moskva)
710 2# |aAmerican Academy of Neurology. |bAnnual Meeting |n(46 : |d1994 : |cTokyo)
710 2# |aAmerican Academy of Neurology. |bExhibition |d(2001 : |cNew York)
710 2# |aTartu Ülikool. |bRaamatukogu. |bJätkuseminar |d(1996 : |cTartu)

Kunstiraamatud

- 245 00 |aKursi koolkond : |bartists' group / |c[koostaja Ilmar Kruusamäe ; tõlge: Kersti Unt ; toimetaja Siiri Ombler ; graafiline disain: Henri Papson....
710 2# |aKursi koolkond (kunstnike rühmitus)
(näitusekataloogi peavastutus on kunstnike rühmitusel)

245 00 |aRutiin ja plahvatus : |bSiim. Kreis. Ausing = Routine and explosion : Siim. Kreis. Ausing / |cEesti Arhitektuurimuuseum ; koostajad...
710 22 |aSiim & Kreis (arhitektuurifirma) |tTeosed. |kValimik
(analüütiline täiendkirje)

711 TÄIENDKIRJE – AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (K)

[Sisukord](#)

Ka näitused ja isikunäitused, viimaste puhul korratakse väljas [600](#) isiku nime.

I indikaator

2 pealdise esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad
 2 analüütiline täiendkirje (tegija ei ole seotud terve raamatuga vaid mingi osaga teosest, nimele järgneb alati pealkiri alamväljal |t)

Alamväljad

|a ajutise kollektiivi nimi (MK)
 |n järjenumbr (K)
 |c toimumiskoht (MK)
 |d toimumisaeg (MK)
 |e allüksus (K)
 |t teose pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
 |n teose osa number (K)
 |p teose osa pealkiri (K)

NÄITED

711 2# |aVarbola, skautide maleva laager|d(1966 :|cRootsi)
711 2# |aESTO, ülemaailmsed Eesti päevad|n(7 :|d1996 :|cStockholm ; Tallinn)
711 2# |aEesti raamatuteaduse konverents|n(21 :|d2006 :|cTartu)

730 TÄIENDKIRJE – ANONÜÜMSE (AUTORITA) TEOSE EELISPEALKIRI (K)

[Sisukord](#)

Vt. juhend [Anonüümsete teoste ühtluspealkirjad](#).

I indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

II indikaator

mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad
 2 analüütiline täiendkirje (*näit. pealkirjad väljalt 505*)

Alamväljad

- |a eelispalkiri (MK)
- |d lepingu allakirjutamise aasta (K)
- |g erinev lisainformatsioon (K)
- |k vorm (käsikiri, protokoll, valimik jne.) (K)
- |l teose keel (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |i teave seose kohta (K)
(Nt. seos teise teosega, teise väljendusega jne.)
(Sisaldab:/ Adapteeritud teosest: jne.)
- |0 normikirje number või standardnumber (K) - süsteem genereerib

NÄITED

Kogumikus sisalduvate varem avaldatud teoste autoriseeritud otsielemendiks on pealkiri, kuna neil puudub põhiautor.

- 245 00 |aEppiset naurut : |bparhaat koululaisvitsit / |ctoimittanut Pirkko-Liisa Perttula ; kuvittanut Timo Huhtala
- 505 0# |aTarmokas terrieri ; Vilustunut lumiukko ; Hamsterin hymypatsas ; Lunttaava laiskiainen
- 700 12 |aPerttula, Pirkko-Liisa, |eetoimetaja
- 700 12 |aHuhtala, Timo, |eillustreerija
- 730** 02 |iSisaldab: |aTarmokas terrieri
- 730** 02 |iSisaldab: |aVilustunut lumiukko
- 730** 02 |iSisaldab: |aHamsterin hymypatsas
- 730** 02 |iSisaldab: |aLunttaava laiskiainen

Kirjeldatakse uut teost, Piibli lastele mõeldud versiooni.

Väljal 240 teose eelispalkiri, seos teise teosega tuuakse välja väljal 730.

- 100 1# |aTaylor, Kenneth N., |eautor
- 240 14 |aThe new Bible in pictures for little eyes. || Soome keeles
- 245 10 |aEnsi askel Raamattuun / |cKenneth N. Taylor ; kuvitus: Annabel Spenceley ; suomalainen käänös: Mervi Pöntinen
- 700 1# |aSpenceley, Annabel, |eillustreerija
- 700 1# |aPöntinen, Mervi, |etõlkija
- 730** 0# |iLasterversioon teosest: |aPiibel

740 TÄIENDKIRJE – PEALKIRI (K)**Sisukord**

Vabama kasutusega väli täiendkirje tegemiseks pealkirjale.

Sagedasem kasutusala skippi vajavatele pealkirjadele täiendkirjete tegemine, mis muidu on kirjes seda mittevõimaldavatel väljadel (näit. [246](#)).

Kasutatakse kokkuleppeliselt ka muuks otstarbeks, näit. provenientsi märkimiseks isikukogude puhul, kirjandusauhindade märkimiseks, erinevate kogumite jms. moodustamiseks.

I indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

II indikaator

- # mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad
- 2 analüütiline täiendkirje (nt. pealkirjad väljalt 505)
- 7 kasutatakse ainult 1918-1940 ilmunud eestikeelsete raamatute kirjetes
910 = RMT 1918-1944

Alamväljad

- |a Pealkiri
Kokkuleppeline pealkiri või kogu nimetus **provenientsi** märkimise puhul (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa nimetus (K)
- |h laadi üldmäärang (MK)
- |5 raamatukogu siigel ja kohaviit **provenientsi** märkimise puhul (K)
kogu/kogumi moodustamiseks alamväli

NÄITED

740 0# |aIHTEK *eelkataloogi kogumi moodustamiseks*

740 0# |aEesti trükise punane raamat I, 1535-1850

740 0# |aEesti trükise punane raamat I, 1535-1850. Rariteedid

740 0# |aEesti trükise punane raamat I, 1535-1850. Kultuuriloolised valikud

740 0# |aKonstantin Pätsi kogu. |**5**RR (R 9802)

*Auhindade välja toomiseks lisada välja ette fraas **Auhind***

740 0# |aAuhind: Betti Alveri kirjandusauhind, 2006

752 TÄIENDKIRJE – HIERARHILILINE KOHANIMI (K)

[Sisukord](#)

Kasutatakse siis, kui teose ilmumiskoht väljal [264](#) (varasemalt [260](#)) ei ole esitatud tänapäeval tuntud ja kasutataval kujul või kui on vaja koostada statistikat maakondade kaupa, samuti juhul, kui on vaja näidata ilmumiskohta hierarhias riigi, maakonnaga, provintsi, osariigiga.

Indikaatorid määratlemata

Alamväljad

- |a riik (K)
- |b osariik, provints (MK)
- |c maakond (K)
- |d linn (MK)
- |f linnaosa (K)

NÄITED

264 #1 |aJurjev :|bKirjanduse sõbrad,|c1901

752 ## |dTartu

752 ## |cHarjumaa|dViimsi

LINGIVÄLJAD[Sisukord](#)

Kirjemärgistus:

- pealdise ja pealkirja vahel punkt
- **alamvälja |z ees punkti ei ole**. Standardnumber kirjutada **kriipsukesteta**
- alamvälja |w ees punkti ei ole

770 LINK – PÕHIVÄLJAANDELT LISALE (K)[Sisukord](#)

Kasutatakse põhiväljaande kirjes irdlisade puhul, mis on saanud eraldi kirje. Kui lisal puudub eraldi kirje ja seda kirjeldatakse põhiväljaande kirjes, võib kasutada märkus väljal [525](#).

I indikaator

- 0 kuvatakse märkus
- 1 märkust ei kuvata

II indikaator

- # kuvatekst kataloogis: Lisa
- 8 kuvateksti ei genereerita**

Alamväljad

- |i kuvatav tekst (K)**
- |a põhikirje pealdis (*väljad 1XX*) (MK)
- |t pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
- |c täpsustus (MK) (kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks)
- |z ISBN (K)
- |w kirje kontrollnumber (K)

Alamvälja |i täitmiseks kasuta fraasi:

|iLisa (teos):

NÄITED

245 10 |aToidusoovitused /|cM. Maser, L. Varava ; Eesti Toitumisteaduse Selts

770 0# |iLisa (teos):|tToidusoovitused pildis|z9985951956|wb20028660

772 LINK – LISALT PÕHIVÄLJAANDELE (K)

[Sisukord](#)

Kasutatakse irdlisade puhul, mis on saanud eraldi kirje. Lisaks märkust põhiväljaande kohta väljale [580](#) ei ole vaja lisada.

I indikaator

0 kuvatakse märkus

1 märkust ei kuvata

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Põhiväljaanne

8 kuvateksti ei genereerita

Alamväljad

|i kuvatav tekst (K)

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)

|t pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|c täpsustus (MK) (kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks)

|z ISBN (K)

|x ISSN (MK)

|w kirje kontrollnumber (K)

Alamvälja |i täitmiseks kasuta fraasi:

|iLisa teosele:

NÄITED

245 00 |aToidusoovitused pildis /|ckoostajad Mai Maser, Liana Varava

772 0# |iLisa teosele:|tToidusoovitused|z9985951948|wb19953124

245 00 |aEesti rahvariiete album

772 0# |iLisa teosele:|aManninen, Ilmari,|d1894-1935.|tEesti rahvariiete ajalugu|wb11966440

774 LINK – TERVIKULT OSALE (sisaldab) (K)**Sisukord**

Raamatu puhul kasutatakse välja ainult siis, kui raamatu lehekülgede sees on ka kaart(e)või muid teisi laade, mida tahetakse eraldi kirjeldada. Näit. kui kaardil on eraldi bibliokirje (ja ei ole eksemplarikirjeid), siis kaarditeaviku kataloogija teeb lingi raamatu bibliokirjesse. Kaarditeaviku (või mõne teise laadi) bibliokirjes täidetakse väli **773**.

Vt. ka [Kartograafilise teaviku kataloogimisjuhend](#)

I indikaator

- 0 kuvatakse märkus
- 1 märkust ei kuvata

II indikaator

- # kuvatekst kataloogis: Sisaldab
- 8 kuvateksti ei genereerita

Alamväljad

- |a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)
- |b trükikordus (MK)
- |c täpsustus (MK)
(kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks)
- |d ilmumisandmed
- |g seose kirjeldus
- |i kuvatav tekst
- |t pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
- |z ISBN (K)
- |w kirje kontrollnumber (K)

NÄITEDRaamatu kirjes:

245 00 |aPõllumajanduslik entsüklopeedia

774 0# |tEesti mullastiku kaart|wb25176110

774 0# |tEesti pinnakatte kaart|wb25176109

Kaarditeaviku kirjes:

b25176110

245 00 |aEesti mullastiku kaart /|ckoost. A. Nõmmik

773 ## |tPõllumajanduslik entsüklopeedia. |dTallinn : Agronoom, 1938-1940. |gTahvel 3, märkide seletus veerus 252

b25176109

245 00 |aEesti pinnakatte kaart /|c koost. A. Tammekann

773 ## |tPõllumajanduslik entsüklopeedia. |dTallinn : Agronoom, 1938-1940. |gTahvel 4, märkide seletus veerus 268

Näide eksliibrisele b4115289x

245 00 |aУложение, по которому суд и росправа во всяких делах в
Российском государстве производится /|ссочиненное и напечатанное
при владении Его Величества государя царя и великого....

600 14 |aRebane, Ilmar, |d1912-1995, |eomanik. |5TÜR (R 4 IV A-15981)

774 0# |iTÜR-i eksemplaris kohaviidaga R 4 IV A-15981: |aVäljal,
Silvi. |tEksliibris Ilmar Rebasele

775 LINK – TEISELE EDITSIOONILE (K)**Sisukord**

Seotud väljaga 580. Soovitav on selle asemel kasutada 775 alamvälja |i.
Kasutatakse kui väljaanne on ilmunud mitmes editsioonis või mitmes keeles
samal füüsilisel kandjal. Väljendab horisontaalseid seoseid kahe erineva väljenduse
või kehtastuse vahel.

I indikaator

- 0 genereeritakse märkus (*ei ole märkust väljal 580*)
- 1 märkust ei genereerita (*märkus väljal 580*)

II indikaator

- # kuvatekst kataloogis: Teine editsioon
- 8 kuvateksti ei genereerita

Alamväljad

- |i kuvatav tekst (K)
- |a põhikirje pealdis (*väljad 1XX*) (MK)
- |t pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
- |z ISBN (K)
- |w kirje kontrollnumber (K)

Seos teise väljendusega (nt sama raamatu uusversioon on ilmunud teise
pealkirjaga):

Alamvälja |i täitmiseks kasutada fraase:

|iUusversioon:

|iUusversiooni alus:

Seos teise kehtastusega (nt faksiimiled, samuti erinevates keeltes samaaegselt
ilmunud versioonid)

Alamvälja |i täitmiseks kasutada fraase:

|iFaksiimile kehtastusest:

|iKehastuse faksiimile:

|iAvaldatud ka ... keeles

|i...keelne versioon

NB! Põhjalikuma seoste elementide loendi leiad [RDA registrist](#).

NÄITED

245 00 |aEuroopa asutused üle kogu Euroopa töötavad sinu heaks / |cEuroopa Komisjon

775 0# |iAvaldatud ka inglise keeles: |tEuropean agencies working across Europe for you |z9291573833 |wb19857998

245 10 |aKansainvälisen populaarimusiikin historiaa

264 #1 |a[Helsinki] : |bSuomen jazz & pop arkisto, |c2011

775 0# |iUusversioon: |tPophistoria : kuinka musiikki muutti maailman |z9789527074190 |w

245 10 |aPophistoria : |bkuinka musiikki muutti maailman

264 #1 |aRiihimäki : |bKlaava Meedia, |c2014

775 0# |iUusversiooni alus: |tKansainvälisen populaarimusiikin historiaa |z9789526740126 |w

776 LINK – TÄIENDAVAL KANDJALE (K)**Sisukord**

Kasutatakse, kui väljaanne on ilmunud või on reprodutseeritud erinevatel füüsilistel kandjatel. Seotud väljaga [530](#). Soovitav on selle asemel kasutada [776](#) alamvälja |i.

I indikaator

0 kuvatakse märkus (ei ole märkust väljal [530](#))

1 märkust ei kuvata (*märkus väljal [530](#)*)

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Teine kandja

8 kuvateksti ei genereerita

Alamväljad

|i selgitav tekst (K)

Kasutada eestikeelseid termineid: Trükis ja Võrguressurs (alamväli algab suure algustähega)

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)

|t pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

Pealkirja alamväljale vajadusel sisestada ka osa/köite number ilma alamvälja tähistuseta |n

|z ISBN (K)

NB! Alamväljal võrguressursi vormingut täpsustada ei ole vaja (mitte panna epub, pdf jne.). Alamvälja |z ees punkti ei ole.

|w kirje kontrollnumber (K)

Seose loomiseks teisel füüsilisel kandjal ilmunud kehastusele kasuta alamvälja

|i täitmiseks fraase:

|iTrükis:

|iVõrguressurs:

|iCD-ROM:

|iDVD-ROM:

|iIlmunud ka kehatusest:

Seose loomiseks reprodutseeritud kehatusele kasuta alamvälja |i täitmiseks fraase:

(viide koopiale/digikoopiale):

|iKehastuse reproduktsioon:

|iKehastuse elektrooniline reproduktsioon:

(viide koopia/digikoopia allikale):

|iReproduktsioon kehatusest:

|iElektrooniline reproduktsioon kehatusest:

NB! Põhjalikuma seoste elementide loendi leiad [RDA registrist](#).

NÄITED

245 10 |aKaasamine avalikus sektoris ja vabakonnas /|cKirjutasid Urmo Kübar ja Hille Hinsberg

776 0# |iVõrguressurs:|tKaasamine avalikus sektoris ja vabakonnas|z9789949922147|wb43831990

245 10 |aVari sinu kannul /|cAnna Jansson

776 0# |iTrükis:|tVari sinu kannul|z9789916121962|wb54383651

245 00 |aCombating poverty and inequality :|bstructural change, social policy and politics /|cUnited Nations Research Institute for Social Development

776 0# |iCD-ROM:|tCombating poverty and inequality|z9789290850786|wb26483737

787 LINK – TÄPSUSTAMATA SEOSEGA NIMETUSELE (K)

[Sisukord](#)

Kasutatakse juhul, kui seost ei saa näidata väljadel 770-776. Seosed võib kirjeldada alamväljal |i. Kui see pole võimalik, võib keerulisemad seosed avada märkuste väljal [580](#).

I indikaator

0 kuvatakse märkus (ei ole märkust väljal 580)

1 märkust ei kuvata (märkus väljal 580)

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Seotud kirje

8 kuvateksti ei genereerita

Alamväljad**|i** selgitav tekst (K)|a põhikirje pealdis (*väljad 1XX*) (MK)|t pealkiri (MK) (*NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel*)

|z ISBN (K)

|w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED*Vastastikused seosed*245 10 |aInimkaubanduse ennetamine : |bmetodoloogia tööks noortega
/|cMarion Pajumets, Tiiu Laan ; eessõna: Thomas Lothar Weiss

580 ## |aRaamatu juurde kuulub videosalvestis "Lilya 4-ever"

787 1# |tLilya 4-ever|c(VHS)|wb21129423

245 00 |aLilya 4-ever

580 ## |aTäiendav materjal raamatu "Inimkaubanduse ennetamine :
metodoloogia tööks noortega" juurde787 1# |aPajumets, Marion,|d1977-|tInimkaubanduse ennetamine :
metodoloogia tööks noortega|z9949132800|wb20762483**800 SEERIA TÄIENDKIRJE – ISIKUNIMI (K)****Sisukord**

Kasutatakse üldpealkirjaga mitmeköiteliste teoste kirjeldamisel. Muudel juhtudel mitte täita. Nõutav on seos väljaga [490 1#](#).

Nt. *Kogutud teosed, Valitud teosed* vmt.

I indikaator

0 pealdise esimeseks elemendiks eesnimi

1 pealdise esimeseks elemendiks perekonnanimi

II indikaator määratlemata**Alamväljad**

|a isiku nimi (MK)

|b numeratsioon (MK)

|c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)

|d daatumid (MK)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|n teose osa number (K)

|p teose osa pealkiri (K)

|v köite number (MK)

|3 materjali täpsustus (MK)

NB! Kui alamväli |d lõppeb avatud daatumiga (kirjavahemärgiga), siis sellele järgneva alamvälja: |e ees pole koma, või |t ees pole punkti.

NÄITED

- 245 10 |aKolme katku vahel. |n3. osa : |bBalthasar Russowi romaan / |cJaan Kross
490 1# |aKogutud teosed / Jaan Kross ; |v3
800 1# |aKross, Jaan, |d1920-2007. |tKogutud teosed ; |v3
- 245 10 |aUdu : |bromaan / |cOskar Luts ; [eessõna: J. Roos ; kaas: E. Kollom]
490 1# |aKogutud teosed / Oskar Luts ; |v14. anne. |aRomaanid ; |v3
800 1# |aLuts, Oskar, |d1887-1953. |tKogutud teosed. |pRomaanid ; |v3
800 1# |aLuts, Oskar, |d1887-1953. |tKogutud teosed ; |v14. anne
- 245 10 |aAlandatud ja solvatud : |bromaan / |cFjodor Dostojevski
490 1# |aKogutud teosed / Fjodor Dostojevski ; |v1
800 1# |aDostojevski, Fjodor, |d1821-1881. |tKogutud teosed ; |v1
- 245 10 |aПроблемы иммунитета культурных растений / |cН. И. Вавилов
490 1# |aИзбранные труды : в пяти томах / Н. И. Вавилов ; |v4
800 1# |aVavilov, Nikolai, |d1887-1943. |tИзбранные труды ; |v4
- 245 10 |aConsiderations on representative government / |cby John Stuart Mill
490 1# |aThe works / of John Stuart Mill ; |v1
800 1# |aMill, John Stuart, |d1806-1873. |tWorks ; |v1
- 245 10 |aЗаписки мерзавца / |cА. Ветлугин ; вступительная статья, составление, подготовка текстов и комментарии Д. Д. Николаева
490 1# |aСочинения / А. Ветлугин
800 1# |a A. Vetlugin, |cpseudonüm |d1897-1953. |tСочинения
- 245 10 |aВ час дня, Ваше превосходительство : |bроман / |cА. Н. Васильев
490 1# |aИзбранные произведения / А. Н. Васильев
800 1# |aVassiljev, Arkadi, |d1909-1972. |tИзбранные произведения
- 245 10 |aStill lifes / |cJosef Sudek
490 1# |aWorks / Josef Sudek ; |vvol. 3
800 1# |aSudek, Josef, |d1896-1976. |tWorks ; |vvol. 3
- 245 10 |aIntroduction to the human sciences / |cWilhelm Dilthey
490 1# |aSelected works / Wilhelm Dilthey ; |vvol. 1
800 1# |aDilthey, Wilhelm, |d1833-1911. |tSelected works ; |vvol. 1
- 245 10 |aTwo essays on analytical psychology / |cCarl Gustav Jung
490 1# |aCollected works / Carl Gustav Jung ; |vvol. 7
800 1# |aJung, Carl, |d1875-1961. |tCollected works ; |vvol. 7

245 10 |aПервый лед /|cАндрей Вознесенский
 490 1# |aСобрание сочинений / А. А. Вознесенский ;|vt. 1
 800 1# |aVoznessenski, Andrei,|d1933-2010.|tСобрание сочинений ;|vt. 1

245 10 |aКачка корабля и статика подводной лодки /|cВ.Г. Власов
 490 1# |aСобрание трудов / В. Г. Власов ;|vt. 2
 800 1# |aVlassov, Vassili,|d1896-1959.|tСобрание трудов|vt. 2

830 SEERIA TÄIENDKIRJE – ÜHTLUSPEALKIRI (K)

Sisukord

Kasutatakse siis, kui seeriapealkiri on esitatud väljal [490 1#](#).

830 vastab jadaväljaande koondkirje väljale **130** või **245**.

Välja 830 vormistamisel jälgida alati registrit (ctrl+g).

I indikaator

määratlemata

II indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

Alamväljad

|a ühtluspealkiri (MK)

|n teose osa number (K)

|p teose osa pealkiri (K)

|x rahvusvaheline standardnumber (MK)

Jälgida registrit. Kui varasemalt pole väljal standardnumbrit esitatud, siis mitte lisada.

|v köite number (MK)

|3 materjali täpsustus (MK)

NÄITED

490 1# |a55 aastat hiljem =|a55 years later

830 #0 |a55 aastat hiljem

490 1# |aActa Universitatis Scientiarum Socialium et Artis Educandi
 Tallinnensis. A, Humaniora =|aTallinna Pedagoogikaülikooli toimetised.
 A, Humaniora =|aProceedings of the Tallinn University of Social and
 Educational Sciences. A, Humaniora,|x1023-1064 ;|v23

830 #0 |aTallinna Pedagoogikaülikooli toimetised. |nA,|pHumaniora ;|v23

490 1# |aKVÜÕA toimetised,|x1736-0242 ;|v4

830 #0 |aToimetised (Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused) ;|v4

490 1# |aENDC proceedings,|x1736-0242 ;|v7

830 #0 |aToimetised (Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused) ;|v7

490 1# |aProceedings / Estonian National Defence College, |x1736-0242
;|v1/2003

830 #0 |aToimetised (Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused) ;|v1

490 1# |aLes rapports du Sénat, |x1249-4356 ;|v102

830 #4 |aLes rapports du Sénat ;|v102

490 1# |aThe Cambridge translations of medieval philosophical texts ;|v1

830 #4 |aThe Cambridge translations of medieval philosophical texts ;|v1

490 1# |aThe researching and teaching communication series, |x1736-4752
;|v[2]

830 #4 |aThe researching and teaching communication series (võrguteavik) ;|v2

856 ELEKTROONILINE ASUKOHT JA JUURDEPÄÄS (K)

[Sisukord](#)

I indikaator juurdepääsumeetod

informatsioon puudub

4 HTTP

II indikaator

informatsioon puudub – digiarhiivide materjalid (DIGAR, DEA, EEVA jt.)

0 kirje on võrguväljaande kohta (kasutada võrguteaviku kirjes)

1 kirje on füüsilisel kandjal teaviku kohta, mis on ilmunud ka võrguväljaandena (kasutada trükitud raamatu, CD-ROMi jms. kirjes)

2 - kirje on füüsilisel kandjal teaviku kohta, mis on veebis kättesaadav mingi seotud asukoha kaudu (kirjastuse või organisatsiooni koduleht), dokumendi konkreetne asukoht täpsustamata ;

- väljal 856 esitatud asukoht on seotud kirjeldatud teavikuga (Artiklikirjed andmebaasis ISE)

Alamväljad

|z märkus elektronkataloogis (K)

NB! Kasuta [Veebilinkide sõnastused](#)

|u URL-aadress (K)

|x kasutajale varjatud märkus (K)

NB! Alamväljade |z ja |u järjekord kirjes ei ole oluline.

NÄITED

Digiarhiivis – indikaatorid 4#

DIGAR **856** 4# |uhttp://www.digar.ee/id/nlib-digar:7372|zTÄISTEKST RR
arhiivis DIGAR

DSpace **856** 4# |uhttp://hdl.handle.net/10062/19172|zTÄISTEKST

Võrguressurss – indikaatorid 40

245 00 |aEuroopa Liidu eelarve [ja finantseerimine]. |n10.-13. loeng, |pEelarve kontrollimehhanismid

856 40 |uhttp://www.riigikantselei.ee/failid/Eelarve_kontrollimehhanismid.pdf |zTÄISTEKST (loengu tekst)

856 40 |uhttp://www.riigikantselei.ee/failid/Eelarve_kontrollimehhanismid2.pdf |zTÄISTEKST (slaidid)

Trükitud raamat, mis on ilmunud ka võrguressursina (kaks ühes kirje): indikaatorid 41

245 00 |aExploring health policy development in Europe

530 ## |aIlmunud ka võrguressursina

856 41 |u<http://www.euro.who.int/document/E68395.pdf> |zTÄISTEKST

Indikaatorid 42

856 42 |u<http://www.fogot.ee/timoschenko/index.html#08> |zTÄISTEKST
tasuline kirjastaja kodulehe kaudu

856 42 |u<http://www.imf.org/external/pubind.htm> |zSISUKORD

856 42 |zArtiklikirjed andmebaasis ISE
|uhttp://ise.elnet.ee/search*est/j?SEARCH=juuret+marin&searchscope

866 TEAVIKU ASUKOHT (K)**Sisukord**

Väli täidetakse leidumusetä RB kirjetes

I indikaator - välja kataloogimistasand
pole informatsiooni

II indikaator - märgisüsteemi tüüp
0 mittestandardne

866 #0 RAHVUSTEAVIK, PUUDUB ESTERI RAAMATUKOGUDES

906 MÄRKUS TEOSE STAATUSE KOHTA ORBTEOSENÄ (K)**Sisukord**

Täidetakse ainult RB kirjetes hoolika otsingu tulemuste kaardistamiseks.

|d kontrolli kuupäev (aaaa-kk-pp)

|k teose staatust kontrollinud organisatsiooni tähis. Nt. RR

|o otsus. Kasutada alljärgnevat sõnastust:

- ORPHAN

- PARTIALLY ORPHAN

- NOT ORPHAN

|v viide/link OHIMI andmebaasi (<https://oami.europa.eu/orphanworks/>)

NÄITED

- 906 ## |oORPHAN|d2015-04-09|kRR|vhttps://oami.europa.eu/orphanworks/..
- 906 ## |oNOT ORPHAN|d2015-04-09|kRR|vhttps://oami.europa.eu/orphanworks/..
- 906 ## |oPARTIALLY ORPHAN|d2015-04-09|kRR|vhttps://oami.europa.eu/orphanworks/..

907 MÄRKUS DIGITEERIMISE KOHTA (K)[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|a märkus (K)

NÄITED

- 907 ## |a digiteeritud 2009:12 RR
- 907 ## |a digiteeritud 2009:06 KMAR
- 907 ## |a Massdigiteerimine 2021-2023 (*digiteeritakse massdigiteerimise 2021-2023 projekti raames*)
- 907 ## |a digiteeritud 2020:11 TÜR EODOPEN (*digiteeritud EODOPEN projekti raames*)
- 907 ## |a OOCWP 2022-06 (*laaditud EUIPO Out Of Commerce Works Portal*)

908 KEHTETU VEEBILINK (K)[Sisukord](#)

Kasutatakse kehtetute veebilinkide säilitamiseks RB kirjetes. Kopeeritakse kehtetuks muutunud välja 856 sisu koos seal olevate alamväljadega.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |z märkus väljalt 856 (K)
- |u URL (K)
- |x kasutajale varjatud märkus (K)

NÄITED

- 908 ## |zTÄISTEKST|uhttp://www.ttu.ee/hum/conference|xAddress ei kehti (10.03.2012)

909 INFO VEEBILINKIDE MÄRGISTAMISE KOHTA (K)[Sisukord](#)

NB! Alates 01.06.2014 on veebilinkide märgistamine linkide vahetamiseks **lõpetatud!**

996 INFO DIGIKOOPIA TELLIMISE KOHTA (K)[Sisukord](#)

Märke väljaandest digikooopia tellimise kohta (ka EOD). **NB!** Linki väljal 856 EOD jaoks enam ei kasutata.

Valitud lehekülgedest digikooopia tellimiseks on tähiseks [raamatukogu siigel]-digi. Nt. RR-digi.

Indikaatorid määratlemata

Alamväljad

|a mäрге

NÄIDE

996 ## |aRR-eod

996 ## |aYY-eod

996 ## |aRR-digi

99X INFO KIRJELDAJA KOHTA (K)[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|e eelkirje tegija

|k kiirkirje tegija

|m märksõnastaja

|p kirje parandaja

|t täiskirje tegija

Alati lisada kirje loomise/muutmise aeg kuu täpsusega: AAAA-KK. Kirje muutmisel näidata alati ära, millist välja muudeti, milline väli lisati ja milline väli kustutati.

NÄITED

950 ## |kRBK katrin 2014-06|tRBK leili 2014-07|pNAO sirje 2014-08
(655,+600,-610)

951 ## |tyesoc triinu 2014-12

977 ## |kKMO kaie 2014-12|tKMO maie 2015-01

Vt. ka [Ühiste kirjete kasutamise kord](#)

LISA 1 VÄLJA 006 TÄITMINE: TRÜKITUD RAAMAT LISAGA

[Sisukord](#)

Seotud väljaga [300](#) |e. Täidetakse vastavalt irdlisa laadile.

ELEKTRONILINE LISA (CD, diskett, vm füüsiline kandja)

[SISUKORD](#)

Type code	m	Undefine		Audience	
FormItem		Undefine		FileType	d
Undefine		Govt Pub		Undefine	

Type code (006/00) teaviku vorm
m arvutifail/elektroniline teavik

Undefine (006/01-04) jääb tühjaks
Audience (006/05) tähistatakse püstkriipsuga |

FormItem (006/06) jääb tühjaks

NB! Kopeeritud kirjetes võib esineda nii püstkriipse, tühikuid kui koode 'o' ja 'q' - nende muutmine pole vajalik.

Undefine (006/07-08) jääb tühjaks

File Type (006/09)

- a numbrilised andmed
- b arvutiprogramm
- c kujutuslik (*illustratsioon teavikus on olulise informatiivse väärtusega, sisaldades jooniseid, pilte, fotosid jne.*)
- d dokument (*ainult tekstilised andmed*)
- e bibliograafilised andmed
- f font (*kirja erinevad viisid – arvutigraafikule*)
- g mäng
- h heli, hääled, häälightsused
- i interaktiivne multimeedia (*materjal, milles kasutaja saab ise osaleda, nt. keeleõppematerjalid*)
- m kombinatsioon (*pildi, heli, teksti, animatsiooni, video ja multimeedia kombinatsioonid*)
- u tundmatu
- z teised

Undefine (006/10) jääb tühjaks

Govt Pub (006/11) tähistatakse püstkriipsuga |

Undefine (006/12) jääb tühjaks

VÖRGUJUURDEPÄÄSUGA LISA**SISUKORD**

Kui teaviku füüsilisel kandjal irdlisa on digiteeritud, siis koostatakse sellele irdlisa digikoopia e eraldi 006 lähtudes allpool toodud juhistest.

Type code	m	Undefine		Audience	
FormItem		Undefine		FileType	...
Undefine		Govt Pub		Undefine	

Type code (006/00) *teaviku vorm*

m elektrooniline teavik

Undefine (006/01-04) jääb tühjaks

Audience (006/05) **tähistatakse püstkriipsuga |**

FormItem (006/06) **jääb tühjaks**

NB! *Kopeeritud kirjetes võib esineda nii püstkriipse, tühikuid kui koode 'o' ja 'q' - nende muutmine pole vajalik.*

Undefine (006/07-08) jääb tühjaks

File Type (006/09)

a numbrilised andmed

b arvutiprogramm

c kujutuslik

(illustratsioon teavikus on olulise informatiivse väärtusega, sisaldades jooniseid, pilte, fotosid jne.)

d dokument *(ainult tekstilised andmed)*

e bibliograafilised andmed

f font

(kirja erinevad viisid – arvutigraafikule)

g mäng

h heli, hääled, hääletsused

i interaktiivne multimeedia

(materjal, milles kasutaja saab ise osaleda, nt. keeleõppematerjalid)

m kombinatsioon

(pildi, heli, teksti, animatsiooni, video ja multimeedia kombinatsioonid)

u tundmatu

z teised

Undefine (006/10) jääb tühjaks

Govt Pub (006/11) **tähistatakse püstkriipsuga |**

Undefine (006/12) jääb tühjaks

HELISALVESTIS (CD, HELIKASSETT, HELIPLAAT)**SISUKORD**

Type code	...	Form Comp		Format	
MusicPts		Audience		Form Item	
Acc mat1		Acc mat2		Acc mat3	
Acc mat4		Acc mat5		Acc mat6	
LitText1		LitText2		Undefined	
Trans /arr		Undefined			

Type code teaviku vorm

i mittemuusikaline helisalvestis

j muusikaline helisalvestis

FormComp tähistatakse püstkriipsuga |

Format tähistatakse püstkriipsuga |

MusicPts tähistatakse püstkriipsuga |

Audience tähistatakse püstkriipsuga |

FormItem tähistatakse püstkriipsuga |

Acc mat 1-6 tähistatakse püstkriipsuga |

LitText 1-2 tähistatakse püstkriipsuga |

Undefined jääb tühjaks

Trans /arr tähistatakse püstkriipsuga |

Undefined jääb tühjaks

VIDEOSALVESTIS**SISUKORD**

Type Code	g	Run Time	...	Undefined	
Audience		Undefined		Govt Pub	
FormItem		Undefined		Type Mat	v
Techniq	L				

Type code teaviku vorm

g projitseeritav teavik

Runtime

pikkus minutites (*näiteks: 67 minutit kirjeldada kujul 067*)

Undefined jääb tühjaks

Audience tähistatakse püstkriipsuga |

Undefined jääb tühjaks

Govt Pub tähistatakse püstkriipsuga |

FormItem tähistatakse püstkriipsuga |

Undefined jääb tühjaks

Type Mat visuaalteaviku tüüp
v videosalvestis (*VHS ja DVD*)

Technique tehnika (008/34)
a animatsioon (*multifilmid*)
c animatsioon ja otsevõte (*kombineeritud võtted*)
l otsevõte (*mängu- ja muud videofilmid*)

KAART**SISUKORD**

TypeCode	e	Relief1		Relief2	
Relief3		Relief4		Project	
Undefine		CartType	...	Undefine	
Govt Pub		FormItem		Undefine	
Index		Undefine		SpFmt 1	
SpFmt 2					

Type Code

e trükitud kaart
f käsikirjaline kaart

Relief reljeefi kujutusviis **tähistatakse püstkriipsuga |**
Project projektsioon **tähistatakse kahe püstkriipsuga ||**
Undefine jääb tühjaks

Cart Type kartograafilise teaviku tüüp

a üksik kaart
b kaardisari
c kaartjadaväljaanne
d gloobus
e atlas
f eraldi kaart lisana

Undefine jääb tühjaks
Govt Pub **tähistatakse püstkriipsuga |**

FormItem

mitte ükski järgnevaist
a mikrofilm
b mikrofilišš (diamikrokaart)
c epimikrokaart
d suures kirjas **kaardid**
f Braille'i kiri
r tavatrükise reproduktsioon (*näit. fotokoopia, valguskoopia*)

s elektrooniline
o võrgujuurdepääs (võib esineda kopeeritud kirjetes - muutmine pole vajalik)
q füüsilisel kandjal elektrooniline teavik (võib esineda kopeeritud kirjetes - muutmine pole vajalik)

Undefined jääb tühjaks
Index tähistatakse püstkriipsuga |
Undefined jääb tühjaks
Sp Fmt täpsustavad vormitunnused tähistatakse püstkriipsuga |

LISA 2. VÄLJA 007 TÄITMINE: TRÜKITUD RAAMAT LISAGA

[Sisukord](#)

Järgnevalt on esitatud helisalvestise, videosalvestise, arvutifaili ja võrgujuurdepääsuga (sh digiteeritud) lisa füüsilise kirjelduse täitmise juhised.

HELISALVESTISE FÜÜSILINE KIRJELDUS

Mat Catg	s	Spec Mat	...	Undefined	
Speed	...	ConfPlay		Groove W	
Dimens		TapWidth		TapeConf	
KindDisc	...	KindMat	...	KindCut	
C P Char		Cap Stor			

Mat catg (007/00) Materjali kategooria

s helisalvestis

Spec mat (007/01) Teaviku laadi erimäärang

d heliplaat (ka CD)

s helikassett

Undefined (007/02) jääb tühjaks

Speed (007/03) Kiirus

<u>Vinüülplaadid</u>	<u>CD</u>	<u>Kassetid</u>
b - 33 1/3 p/'' c - 45 p/'' d - 78 p/''	f - 1.4 m/''	l - 4,76 cm/''

Conf Play (007/04) tähistada püstkriipsuga |

GrooveW (007/05) tähistada püstkriipsuga |

Dimens (007/06) tähistada püstkriipsuga |

Tap With (007/07) tähistada püstkriipsuga |

Tape Conf (007/08) tähistada püstkriipsuga |**Kind Disc (007/09)** Plaadi või lindi liik

m tiražeeritud väljaanne

Kind Mat (007/10) Materjal

m metall ja plastmass (CD, DVD, helikassetid, lindid)

p plastmass (33 1/3 ja 45 p/' heliplaadid)

s šellak (78 p/' heliplaadid)

Kind Cut (007/11) Plaadi lõike liik**tähistada püstkriipsuga |****SP Char (007/12)** Taasesituse eriomadused**tähistada püstkriipsuga |****Cap Stor (007/13)** Salvestustehnika**tähistada püstkriipsuga |****NÄITED**

CD					
sd f mm					
Mat Catg	s	Spec Mat	d	Undefine	
Speed	f	ConfPlay		Groove W	
Dimens		TapWidth		TapeConf	
KindDisc	m	KindMat	m	KindCut	
S P Char		Cap/Stor			

LP (33 p/min)		Heliplaat (45 p/min)		Heliplaat (78 p/min)	
sd b mp		sd c mp		sd d ms	
Mat Catg	s	Spec Mat	d	Undefine	
Speed	b/c/d	ConfPlay		Groove W	
Dimens		TapWidth		TapeConf	
KindDisc	m	KindMat	p/s	KindCut	
S P Char		Cap/Stor			

Helikassett					
sd mm					
Mat Catg	s	Spec Mat	d	Undefine	
Speed		ConfPlay		Groove W	
Dimens		TapWidth		TapeConf	
KindDisc	m	KindMat	m	KindCut	
S P Char		Cap/Stor			

VIDEOSALVESTISE FÜÜSILINE KIRJELDUS**[SISUKORD](#)**

Mat Catg	v	Spec Mat	...	Undefine	
Color	...	Format	...	SoundSep	
Med Snd		Dimens		ConfPlay	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

v videosalvestis

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)

d videoketas (DVD, LD, BD)

f videokassett (VHS)

Undefine määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks**

Color värving (007/03)

b must-valge

c mitmevärviline

m segu

z muu

Format vorming (007/04)

b VHS (1/2 tolline videokassett)

s Blu-ray (BD)

v DVD

SoundSep heli (007/05) **tähistada püstkriipsuga |**

MedSnd helikandja (007/06) **tähistada püstkriipsuga |**

Dimens mõõtmed (007/07) **tähistada püstkriipsuga |**

Conf Play heli taasesituskanalite arv (007/08) **tähistada püstkriipsuga |**

NÄITED

VHS (mustvalge)					
vf bb					
Mat Catg	v	Spec Mat	f	Undefine	
Color	b/c/m/z	Format	b	SoundSep	
Med Snd		Dimens		ConfPlay	

DVD (mitmevärviline)					
vd cv					
Mat Catg	v	Spec Mat	d	Undefine	
Color	c/b/m/z	Format	v	SoundSep	
Med Snd		Dimens		ConfPlay	

Blu-ray (mitmevärviline)					
vd cs					
Mat Catg	v	Spec Mat	d	Undefine	
Color	c/b/m/z	Format	s	SoundSe p	
Med Snd		Dimens		ConfPlay	

ARVUTIFAILIDE FÜÜSILINE KIRJELDUS**SISUKORD**

Mat Catg	c	Spec Mat	...	Undefine	
Color		Dimens	...	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

c arvutifail/elektroniline teavik

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)

j magnetketas (*diskett*)

o laserketas (*CD-ROM, DVD-ROM*)

Undefine määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks**

Color värving (007/03) **tähistada püstkriipsuga |**

Dimens mõõtmed (007/04)

a 3 1/2 in (*diskett*)

g 4 3/4 in või 12 cm (*CD-ROM, DVD-ROM*)

z muud

Sound heli (007/05) **tähistada püstkriipsuga |**

Image Bit (007/06-08) **tähistada püstkriipsudega |||**

File Fmt (007/09) **tähistada püstkriipsuga |**

QA Targt (007/10) **tähistada püstkriipsuga |**

Ant/srce (007/11) **tähistada püstkriipsuga |**

Lvl Comp (007/12) **tähistada püstkriipsuga |**

RfmtQual (007/13) **tähistada püstkriipsuga |**

NÄITED

CD-ROM, DVD-ROM					
co g					
Mat Catg	c	Spec Mat	o	Undefine	
Color		Dimens	g	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

Diskett					
cj a					
Mat Catg	c	Spec Mat	j	Undefine	
Color		Dimens	a	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

VÖRGUJUURDEPÄÄSUGA IRLISA FÜÜSILINE KIRJELDUS

SISUKORD

Kui teaviku füüsilisel kandjal irdlisa on digiteeritud, siis koostatakse sellele irdlisa digikoopiale eraldi 007 lähtudes allpool toodud juhistest.

Mat Catg	c	Spec Mat	r	Undefine	
Color		Dimens	n	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

c arvutifail/elektroniline teavik

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)

r kaugpöördus (võrguressursid)

Undefine määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks**

Color värving (007/03) **tähistada püstkriipsuga |**

Dimens mõõtmed (007/04)

n mitterakendatav

Sound heli (007/05) **tähistada püstkriipsuga |**

Image Bit (007/06-08) **tähistada püstkriipsudega |||**

File Fmt (007/09) **tähistada püstkriipsuga |**

QA Targt (007/10) **tähistada püstkriipsuga |**

Ant/srce (007/11) **tähistada püstkriipsuga |**

Lvl Comp (007/12) **tähistada püstkriipsuga |**

RfmtQual (007/13) **tähistada püstkriipsuga |**

LISA 3. RAAMATU SEOS KAARDITEAVIKUGA**Sisukord**

Kirjutatakse lahti [774](#) või [525](#) / [770](#) kaudu

- Kaart on raamatu lehekülgede sees
300 ## [|a280](#) lehekülge, 2 lehte **kaarte** : [|billustratsioonid](#), kaardid -> vt. [774](#)
- Kaart on raamatu irdlisa
300 ## [|a145](#) lehekülge + [|e1](#) **kaart** (33 x 45 cm)
 - raamatu kirjes: 006 ; 525 + 770
 - kaardikirjes: 580 + 772
- Kaart on raamatule eraldi omaette lisa
 - raamatu kirjes: 525 + 770
 - kaardikirjes: 580 + 772

Kuna raamatu kirjeid kasutavad kõik ELNETi liikmesraamatukogud siis ka põhiväljaande kirjes jäävad väljad 006 ja 300|e alles.

NÄITED

Põhiväljaande ehk RAAMATU kirje:

006 ## e||||| f | | |

245 00 [|aTallinna juht](#) / [|ckoostanud R. Laks](#)

300 ## [|a72](#) lehekülge : [|billustratsioonid](#) ; [|c14](#) cm + [|e1](#) **kaart**

525 ## [|a](#)Lisa: Tallinna juht: Tallinna juhi lisa

770 1# [|t](#)Tallinna juht: Tallinna juhi lisa. [|wb18258852](#)

Lisa ehk KAARDI kirje:

245 00 [|aTallinna juht](#) : [|bTallinna juhi lisa](#)

580 ## [|a](#)Lisa väljaandele: Tallinna juht. Tallinn, 1980

772 1# [|a](#)Tallinna juht. [|wb12861108](#)

LISA 4. RAAMATU SEOS MUUSIKATEAVIKUGA (noot, heli- ja videosalvestis)

[Sisukord](#)

Kirjutatakse lahti raamatu kirjes väljade:

- [505](#) ja
- [700](#) / [710](#) kaudu

NOOT

[SISUKORD](#)

Noot on raamatu lehekülgedel:

300 ## [|a245](#) lehekülge : [|billustratsioonid](#), **noodid** >> 505 ; 700

NÄITED

245 00 [|aMälestusi Hatu koolist](#) / [|ctoimetaja Krista Kumberg ; kujundaja Katrin Mürk](#)

300 ## [|a190](#) lehekülge : [|billustratsioonid](#), *portreed*, **noodid** ; [|c21](#) cm

336 ## [|atekst|btxt|2rdacontent](#)

336 ## [|anoteeritud muusika|bntm|2rdacontent](#)

337 ## [|akasutatav seadmeta|bn|2rdamedia](#)

338 ## [|aköide|bnc|2rdacarrier](#)

505 80 [|iSisaldab ka: 1.|tIsamaa ilu hoieldes](#) / [|rK. A. Herman\[n\]](#) ; sõn.: "Kalevipoeg". 2. [|tMu isamaa, mu õnn ja rõõm](#) / [|rF. Pacius](#). 3. [|tTalurahva mäng](#) : [|t"Tead sa, kuidas talurahvas..."](#) / [|g4.|tKui mina alles noor veel olin](#) / [|reesti rhvv.](#) ; sdn. J. Aavik. 5. [|tKevadel](#) : [|t"Juba linnukesed väljas laulavad..."](#) / [|reesti rhvv.](#) ; sõn.: J. A. Hermann, P. Tekkel. 6. [|tKoolikell](#) : [|t"Koolikell, koolikell, oled väike lõbus sell!..."](#) / [|rU. Naissoo](#) ; sõn.: I. Lember.

700 1# [|aKumberg, Krista](#), [|etoimetaja](#)

700 1# [|aMürk, Katrin](#), [|ekujundaja](#)

700 12 [|aAavik, Juhan](#), [|d1884-1982](#), [|eseadja](#)

700 12 [|aHermann, Karl August](#), [|d1851-1909](#), [|ehelilooja](#)

700 12 [|aHermann, J. A.](#), [|esõnade autor](#)

700 12 [|aLember, Ira](#), [|d1926-](#) [|esõnade autor](#)

700 12 [|aNaissoo, Uno](#), [|d1928-1980](#), [|ehelilooja](#)

700 12 [|aPacius, Fredrik](#), [|d1809-1891](#), [|ehelilooja](#)

700 12 [|aTekkel, Paul](#), [|d1882-?](#), [|esõnade autor](#)

HELI- JA/VÕI VIDEOSALVESTIS**SISUKORD**

Heli- ja/või videosalvestis on raamatu irdlisa

300 ## |a256 lehekülge ;|c25 cm +|e1 CD + 1 DVD >> 006 ; 007; 007; 505 ;
700

NÄITED

006 j||| |||||

007 sd f|||mm|||

245 10 |aEesti riigimuusika ja sõjaväeorkestrid :|bkujunemine ja areng aastatel
1918-1940 /|cPeeter Saan ; [ajalootoimetaja Ago Pajur ; kujundus:
Peeter Paasmäe]

300 ## |a151 lehekülge, [32] lehekülge illustratsioone :|billustratsioonid,
portreed, **noodid** ;|c25 cm +|e1 CD (73'26")

504 ## |aBibliograafia joonealustes märkustes ja lehekülgedel 111-116. –
Trükitud **noodid** puhkpilliorkestrile: lehekülgedel 123-129

**505 80 |iCD sisu: 1.|tEesti Vabariigi hümn /|rsdn. V. Tormis, K.
Raudsepp ; 2. Eesti Vabariigi hümn / F. Pacius ; sdn. R. Kull, Ü.
Raudmäe. 3.|tPorilaste marss /|rautor teadmata ; sdn. T. Laine.
4.|tRatsarügemendi tervitusmarss /|rK. Unt. 5.|tPidulik
[presidendi] marss /|rE. Liives. 6.|tEesti pidulik marss /|rE.
Tamm. ...**

**511 0# |aEsitab Eesti Kaitseväe Orkester, dirigent Peeter Saan,
kaastegev Rahvusmeeskoor (11)**

518 ## |aSalvestatud Eesti Raadio stuudios 2000-2008

525 ## |aLisa: Riigimuusika ja sõjaväeorkestrid

650 #9 |ariigihümnid

650 #9 |amarsid

655 #9 |alaserplaadid

700 12 |aPacius, Fredrik,|d1809-1891,|ehelilooja

700 12 |aTormis, Veljo,|d1930-2017|eseadja

700 12 |aRaudsepp, Kirill,|d1915-2006,|eseadja

700 12 |aKull, Raimund,|d1882-1942,|eseadja

700 12 |aRaudmäe, Ülo,|d1923-1990,|eseadja

700 12 |a... jne.

700 1# |aPajur, Ago,|d1962-|etoimetaja

700 1# |aPaasmäe, Peeter,|ekujundaja

710 22 |aEesti Kaitseväe Orkester,|eesitaja

710 22 |aEesti Rahvusmeeskoor,|eesitaja

740 0# |tRiigimuusika ja sõjaväeorkestrid

LISA 5. KIRJETE NÄITED

Sisukord

TRÜKITUD RAAMAT

KEEL	est Estonian	KAT PÄEV	02.02.2022	KIRJE LIIK	r RB KIRJE
SKIP	0	BIB TASE	m MONOGR.	RIIK	er Estonia
ASUKOHT	multi	LAAD	a RAAMAT		

Leader #####nam a22##### i 4500

008 ## 220202s2022 er ||||| ||||| 1|est

020 ## |a9789985353738|q(köites)

040 ## |aErRR|best|erda|cErRR

041 1# |aest|heng

072 #7 |a821|2udkrb

080 ## |a821.111-31|2sum

080 ## |a821.111-311.9|2est

100 1# |aIshiguro, Kazuo,|d1954-|eautor

240 10 |aKlara and the sun. ||Eesti keeles

245 10 |aKlara ja päike /|cKazuo Ishiguro ; inglise keelest tõlkinud ja järelsõna: Aet Varik ; toimetanud Kirsti Sinissaar ; kujundanud Britt Urbla Keller

264 #1 |aTallinn :|bVarrak,|c2022

264 #3 |a[Lohkva] :|bGreif

300 ## |a285 lehekülge ;|c21 cm

336 ## |atekst|btxt|2rdacontent

337 ## |akasutatav seadmeta|bn|2rdamedia

338 ## |aköide|bnc|2rdacarrier

500 ## |aInternetiallikad joonealustes märkustes

600 14 |aIshiguro, Kazuo,|d1954-

650 #4 |ainglise

655 #4 |ailukirjandus

655 #4 |aulmeromaanid

752 ## |cHarjumaa

700 1# |aVarik, Aet,|d1967-|etõlkija

700 1# |aVarik, Aet,|d1967-|ejärelsõna autor

700 1# |aSinissaar, Kirsti,|etoimetaja

700 1# |aUrbla Keller, Britt,|d1976-|ekujundaja

E-RAAMAT**SISUKORD**

KEEL	est Estonian	KAT PÄEV	18.12.2020	KIRJE LIIK	r RB KIRJE
SKIP	0	BIB TASE	k URL MONOGR.	RIIK	er Estonia
ASUKOH T	wwwse	LAAD	a RAAMAT		

Leader #####nam a22#####1i 4500
 006 ## m | d |
 007 ## cr |n|||||||
 008 ## 201218t20202020er ||||s||||||| 1|est
 020 ## |a9789916111857|q(epub)
 040 ## |aErRR|best|erda|cErRR
 041 1# |aest|heng
 072 #7 |a821|2udkrb
 080 ## |a821.111|x(73)-31|x(0.034)|2sum
 100 1# |aWoods, Sheryl,|d1944-|eautor
 240 10 |aFlowers on main. |Eesti keeles
 245 10 |aPeatänava lilleäri / |cSherryl Woods ; inglise keelest tõlkinud Mari
 Andressoo ; toimetanud Evelin Piip
 264 #1 |a[Tallinn] : |bErsen, |c[2020]
 264 #2 |a[Tallinn] : |bEram Books
 264 #4 |c©2020
 300 ## |a1 võrguressurss (epub)
 336 ## |atekst|btxt|2rdacontent
 337 ## |aarvutimeedium|bc|2rdamedia
 338 ## |avõrguressurss|bcr|2rdacarrier
 347 ## |atekstifail|2rdaft
 347 ## |bEPUB
 490 0# |aChesapeake'i kaldad ; |v2. raamat
 490 0# |aNew York Timesi bestsellerite autor
 588 ## |aPealkiri võetud e-raamatu eelvaatest (kirjeldatud 18.12.2020)
 650 #4 |aameerika
 655 #4 |ailukirjandus
 655 #4 |aarmastusromaanid
 655 #4 |aperekonnaromaanid
 655 #4 |ae-raamatud
 700 1# |aAndressoo, Mari, |etõlkija
 700 1# |aPiip, Evelin, |etoimetaja
 776 0# |iTrükis: |tPeatänava lilleäri |z9789949822300 |wb47757930
 856 4# |uhttp://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:624609 |zTÄISTEKST RR
 arhiivis DIGAR

NB! RB kirjete puhul ei tehta kunagi kaks-ühes kirjet, kus oleks koos trükis ja võrguväljaanne.

TRÜKITUD RAAMAT (VÕRGUJUURDEPÄÄSUGA)[SISUKORD](#)

ehk kaks ühes kirje - kasutatakse ainult välisteavikute puhul

KEEL	eng English	KAT PÄEV	02.09.1999	KIRJE LIIK	----
SKIP	0	BIB TASE	k URL MONOGR.	RIIK	po Portugal
ASUKOHT	multi	LAAD	a RAAMAT		

Leader #####nam a22#####4i 4500

006 ## m | d |**007 ## cr |n|||||**

008 ## 990902s1999 po ||||| ||||| 0|eng

020 ## |a9291680621

024 8# |a AO-21-99-666-EN-C

035 ## |a.b12372262 (Tartu-L)

040 ## |aErRR|best|erda|cErRR

072 #7 |a613/614|2udkrb

080 ## |a613.83|x(4)|2est

245 00 |aOutreach work among drug users in Europe : |bconcepts, practice and terminology

246 14 |aInsights

264 #1 |aLisboa : |bEuropean Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction ; |aLuxembourg : |bOffice for Official Publications of the European Communities, |c1999

300 ## |a195 lehekülge : |billustratsioonid

336 ## |atekst|btxt|2rdacontent

337 ## |akasutatav seadmeta|bn|2rdamedia

338 ## |aköide|bnc|2rdacarrier

490 0# |aEMCDDA insights series, |x1606-1683 ; |v2

500 ## |aEMCDDA = European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction

504 ## |aBibliograafia lehekülgedel 182-190, register lehekülgedel 172-180

530 ## |aIlmunud ka võrguressursina

610 24 |aEuroopa Liit

650 #4 |anarkomaania

650 #4 |anarkomaaniavastane võitlus

650 #4 |anarkopoliitika

651 #4 |aEuroopa Liidu maad

710 2# |aEuropean Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction

740 ## |aELIKbaas

856 41 |uhttp://www.emcdda.europa.eu/EN_Insight2.pdf|zTÄISTEKST

TRÜKITUD RAAMAT + DIGIKOOPIA

[SISUKORD](#)

KEEL	est Estonian	KAT PÄEV	04.02.2022	KIRJE LIIK	r RB KIRJE
SKIP	0	BIB TASE	k URL MONOGR.	RIIK	er Estonia
ASUKOHT	multi	LAAD	a RAAMAT		

Leader #####nam a22##### i 4500

006 ## m | d |

007 ## cr |n|||||

008 ## 220204s2022 er ||||| ||||| 0|est

020 ## |a9789916680025

040 ## |aErRR|best|erda|cErRR|dErTLUAR

072 # 7 |a615|2udkrb

080 ## |a615.8|x(035)|2sum

080 ## |a615.825|x(035)|2est

245 0 0 |a5 tiibetlast : |belujõu, tervise ja nooruslikkuse säilitamise harjutused / |ckoostaja Kaisa Lattu ; fotod: Krõõt Tarkmeel ; harjutused: Tiit Trofimov ; kujundanud Lauri Tuulik

246 1 3 |aViis tiibetlast : |belujõu, tervise ja nooruslikkuse säilitamise harjutused

264 #1 |a[Tallinn] : |bPilgrim, |c2022

264 #3 |a[Tallinn] : |bTallinna Raamatutrükikoda

300 ## |a62 lehekülge : |billustratsioonid ; |c18 cm

336 ## |atekst|btxt|2rdacontent

337 ## |akasutatav seadmeta|bn|2rdamedia

338 ## |aköide|bnc|2rdacarrier

533 ## |aElektrooniline reproduktsioon. |bTallinn : |cEesti

Rahvusraamatukogu, |d2022

650 # 4 |ajoogaharjutused

650 # 4 |atiibeti

650 # 4 |akehalised harjutused

655 # 4 |akäsiraamatud

752 ## |cHarjumaa

700 1# |aLattu, Kaisa, |ekoostaja

700 1# |aTarkmeel, Krõõt, |d1985- |efotograaf

700 1# |aTrofimov, Tiit, |d1971- |ekoostaja

700 1# |aTuulik, Lauri, |d1980- |ekujundaja

856 4# |zTÄISTEKST RR arhiivis DIGAR|uhttp://www.digar.ee/id/nlib-digar:642848

ELEKTROONILINE TEAVIK**SISUKORD**

KEEL	est Estonian	KAT PÄEV	30.09.2009	KIRJE LIIK	r RB KIRJE
SKIP	0	BIB TASE	m MONOGR.	RIIK	er Estonia
ASUKOHT	rr	LAAD	a RAAMAT		

Leader #####nam a22##### i 4500

006 ## m | d |

007 ## co |g |

008 ## 090930s2009 er ||||s|||||| 0|est

040 ## |aErRR|best|erda|cErRR

072 #7 |a55/56|2udkrb

080 ## |a551.79|x(474.2)|x(075)|x(0.034.4)|2est

080 ## |a552.5|x(474.2)|x(075)|x(0.034.4)|2est

080 ## |a502.17 :552.5|x(474.2)|x(075)|x(0.034.4)|2est

245 00 |aEesti ürglooduse raamat. |nII osa : |bkiviobjektid : õppematerjal
"kivistest" loodusobjektidest / |ckoostajad Alvar Soesoo, Anto Raukas,
Aavo Miidel [ja veel kolm]

264 #1 |aTallinn : |bTallinna Tehnikaülikooli Geoloogia Instituut, |c2009

300 ## |a1 CD-ROM ; |c12 cm

336 ## |atekst|btxt|2rdacontent

337 ## |aarvutimeedium|bc|2rdamedia

338 ## |aarvutiketas|bcd|2rdacarrier

500 ## |aCD-ROMi koostajad ka: Mare Isakar, Tiit Hang, Sigrid Hade

650 #4 |arändkivid

650 #4 |amineraloogia

650 #4 |alooduskivid

650 #4 |aloodusmälestised

650 #4 |alooduskaitsealad

651 #4 |aEesti

655 #4 |aõppematerjalid

655 #4 |aCD-ROMid

700 1# |aSoesoo, Alvar, |d1963- |ekoostaja

700 1# |aRaukas, Anto, |d1935-2021, |ekoostaja

700 1# |aMiidel, Avo, |d1933- |ekoostaja

700 1# |aIsakar, Mare, |d1954- |ekoostaja

700 1# |aHade, Sigrid, |d1973- |ekoostaja

700 1# |aHang, Tiit, |d1958- |ekoostaja

TRÜKITUD RAAMAT (DIGITEERITUD IRDLISAGA)**SISUKORD**

KEEL	ger	KAT PÄEV	30.09.2009	KIRJE LIIK	r RB KIRJE
SKIP	4	BIB TASE	m MONOGR.	RIIK	er Estonia
ASUKO HT	rr	LAAD	a RAAMAT		

Sierra püsipikkusväljadel: bibtaset ei muuda!

Leader #####**namaa22#####** i 4500

006 ## i|||||||

006 ## **m | h |**

007 ## ss l||||mm|||

007 ## **cr |n |||||**

008 ## 981212s1994 er a | ||||| 0|ger

020 ## |a9985001427

020 ## |a3126750613|q(kassett)

040 ## |aErRR|best|cErRR

072 #7 |a81|2udkrb

080 ## |a811.112.2|x(076.1)|2est

100 1# |aDouvitsas-Gamst, Jutta,|eautor

245 14 |aDas Deutschmobil : |bDeutsch als
Fremdsprache für Kinder : Arbeitsbuch 3
/|cJutta Douvitsas-Gamst, Eleftherios Xanthos
(Zeichnungen), Sigrid Xanthos-Kretzschmer

264 #1 |a[Tallinn] : |bKoolibri : |bKlett Edition
Deutsch, |c1994

264 #3 |a[Lohkva] : |bGreif

300 ## |a128 lehekülge : |billustratsioonid ; |c29 cm
+ |e1 helikassett

336 ## |3trükis|atekst|btxt|2rdacontent

336 ## |3helikassett|akõne|bspw|2rdacontent

337 ## |3trükis|akasutatav seadmeta|bn|2rdamedia

337 ## |3helikassett|aaudio|bs|2rdamedia

338 ## |3trükis|akõide|bnc|2rdacarrier

338 ## |3helikassett|ahelikassett|bss|2rdacarrier

530 ## |aLisa kättesaadav ka digiteerituna

533 ## |aElektroniline reproduktsioon. |bTallinn
: |cEesti

Rahvusraamatukogu, |d2018. |nHelikassett

650 #4 |asaksa keel

655 #4 |atöövihikud

700 1# |aXanthos, Eleftherios, |eillustreerija

700 1# |aXanthos-Kretzschmer, Sigrid, |eautor

856 4# |zKUULA RR arhiivis DIGAR (raamatu lisa)

|uhttp://www.digar.ee/id/nlib-digar:292293

Helikasseti 006

Digiteeritud

helikasseti 006

Helikasseti 007

Digiteeritud

helikasseti 007

008/23 FormItem ei

muuda.

080: Võrguväljaande

UDK-d ei lisa.

Väli 245 ei muuda, |h

ei lisa.

Lisada märkus lisa

digikoopia kohta.

Lisada elektroonilise

reproduktsiooni

märkus.

Märksõna

"võrguteavikud" ei

lisa

Kui digiteeritud on

vaid irdlisa, peab URL

sisaldama viidet

sellele.

NB! Illustratiivne näide – audioraamatu väljade täpsemat kirjeldust vaata auviste kataloogimisjuhendist

AUDIORAAMAT**SISUKORD**

KEEL	est	KAT PÄEV	19.03.2021	KIRJE LIIK	r RB KIRJE
SKIP	0	BIB TASE	k URL MONOGRAAFIA	RIIK	er Estonia
ASUKOHT	rr	LAAD	n HELISALVESTIS		

Leader #####nim a22#####li 4500

006 ##m |o h|

007 ##sr u||||n||||

007 ##cr |na|||||||

008 ##|a210319s2020 er ||||s|||||f| | est

020 ##|a9789916601990|q(audioraamat)

040 ##|aErRR|best|erda|cErRR

072 #7|a821.511.113|2udkrb

080 ##|a821.511.113-31|x(0.034)|2sum

100 1#|aJõe, Aliis,|cpseudonüüm,|d1975-|eautor

245 10|aUnustamatu Ööbiku villa /|cAliis Jõe

264 #1|a[Tallinn] : |bHea Lugu, |c2020

264 #3|aTallinn : |bEesti Audioraamatute Keskus

300 ##|a1 võrguressurss (1 helifail (3 t., 39 min.))

306 ##|a033900

336 ##|akõne|bspw|2rdacontent

337 ##|aarvutimeedium|bc|2rdamedia

338 ##|avõrguressurss|bcr|2rdacarrier

347 ##|ahelifail|2rdaft

347 ##|bMP3

490 #0|aSuvitusromaan

508 ##|aHelindaja: Digiread

511 0#|aEsitaja: Piret Krumm

588 ##|aPealkiri võetud levitaja kodulehelt (kirjeldatud 13.05.2021)

650 #4|aeesti

655 #4|ailukirjandus

655 #4|aarmastusromaanid

655 #4|aheliraamatud

655 #4|avõrguväljaanded

700 1#|aKrumm, Piret, |d1989-|eesitaja

776 0#|iTrükis: |tUnustamatu Ööbiku villa|z9789916601327|wb53523465

856 42|uhttps://digiread.ee/raamatud/unustamatu-oobiku-villa-joe-aliis